Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

SALI 19 Şubat 1980

10 LİRA

Her yıl olduğu gibi bu yıl da üreticiler tütünlerine doğru dürüst fiyat alabilmek için bazen tüccarın önünde bazen Tekel'in önünde bekleşip duracaklar.

Bergamalı üreticiler: "Başfiyat 170 liradan düşük olursa, bir daha tütün ekmeyeceğiz"

AP'lilerin geçen yılki hesabına göre, başfiyatın 249 lira olması gerekiyor

BERGAMA (ÖZEL)

BERGAMALI tütün üreticileri bu yıl da başfiyat düşük tespit edilirse bir daha tütün ekmeyeceklerini açıkladılar. Borç içinde olduklarını hatırlatan üreticiler bu yıl taban fiyatın 170 liradan aşağı olmamasını istiyorlar.

Demirel'in geçen yıl muhalefette iken yaptığı hesaba göre bu yıl tütüne 243 lira taban fiyat vermesi gerekiyor. Geçen yıl CHP iktidarda, AP muhalefette iken, 70 lira olarak tespit edilen başfiyatı eleştiren Demirel tütünün 105 lira olması gerektiğini söylüyordu.

AP İzmir Milletvekili Erol Yeşilpınar ise, kendi imzasıyla dağıttığı bildirilerde "70 liralık başfiyatın aslında 41 lira 60 kuruş eksik ilan edildiğini, modern ekonominin altı ana kıstasına uygun olarak yaptığı hesaplara göre baş fiyatın 111 lira 60 kuruş olması gerektiğini" belirtiyordu. Yeşilpınar, üreticiye 111 lira başfiyat verilirse "bu fi-

(Devamı sa. 7. sü 4'de)

İŞTE BELGE

Ege Piyasası Açılırken Tütün

* Üreticiler ne diyor ne istiyor?
* Piyasada açılmadan tüccar kaliteli tütünü yine topladı.

(5. sayfada)

AP'nin geçen yıl yaptığı hesap

1-Milli paramızın dış paralara karşı değer kaybı........... Yüzde 63,9
2-Milli paramızın, dahili ekonomideki değer kaybı..... Yüzde54.1
3- Altın karşısında milli paramızın değer kaybı (Cum altınına göre). Yüzde 216
4- Ankara, İstanbul, İzmir geçinme endekslerindeki ortalama fiyat artışı... Yüzde 93,1
5- Toptan eşya fiyatlarındaki bir yıllık olumsuz gelişim..... Yüzde 80.1
6-Çeşitli raporlara göre hayat pahalılığının bir yıllık genel artışı......... Yüzde 67.9
6 KISTASIN GENEL ORTALAMASI............. Yüzde 95,8
Geçen yılın başfiyatının değer kaybı:57x%95.8=54 lira 60 kuruş
OLMASI GEREKEN BAŞFİYAT 57+54.60=
111 lira 60 kuruş

Aynı hesap bu yıl yapılsaydı

1-Milli paramızın, dış paralara karşı değer kaybı.......... Yüzde 180
2-Milli paramızın, dahili ekonomideki değer kaybı......... Yüzde 68,2
3-Altın karşısında milli paramızın değer kaybı (Cum altınına göre)......... Yüzde 225,8
4-Ankara, İstanbul, İzmir Geçinme endekslerindeki ortalama fiyat artışı... Yüzde 112,0
5-Toptan eşya fiyatlarındaki bir yıllık olumsuz gelişim......... Yüzde 81,4
6-Çeşitli raporlara göre hayat pahalılığının bir yıllık genel ortalaması.......... Yüzde 85,1
6-YEŞİLPINAR BU ORTALAMAYI BU YIL ALSAYDI............. Yüzde 125,4
111 liralık başfiyatın değer kaybı:.111x%125 4=138 lira 75 kuruş
OLMASI GEREKEN BAŞFİYAT :111+138.75=
249 lira 75 kuruş

- *Roma'da düzenlenen toplantıda, 9 AET ülkesinin dışişleri bakanları biraraya geliyor*
- *Toplantıda alınacak kararlar, Ortak Pazar ülkelerinin siyasi bütünlüğü açısından önemli değerlendirmelere yol açacak*
- *İngiltere direnmeci, Fransa ise teslimiyetçi bir tutum izlerken Almanya dengeyi sağlamaya çalışıyor*

Moskova Olimpiyatlarının boykot edilmesi de görüşülecek

AET, Rusya'ya karşı tutum saptamak için toplanıyor

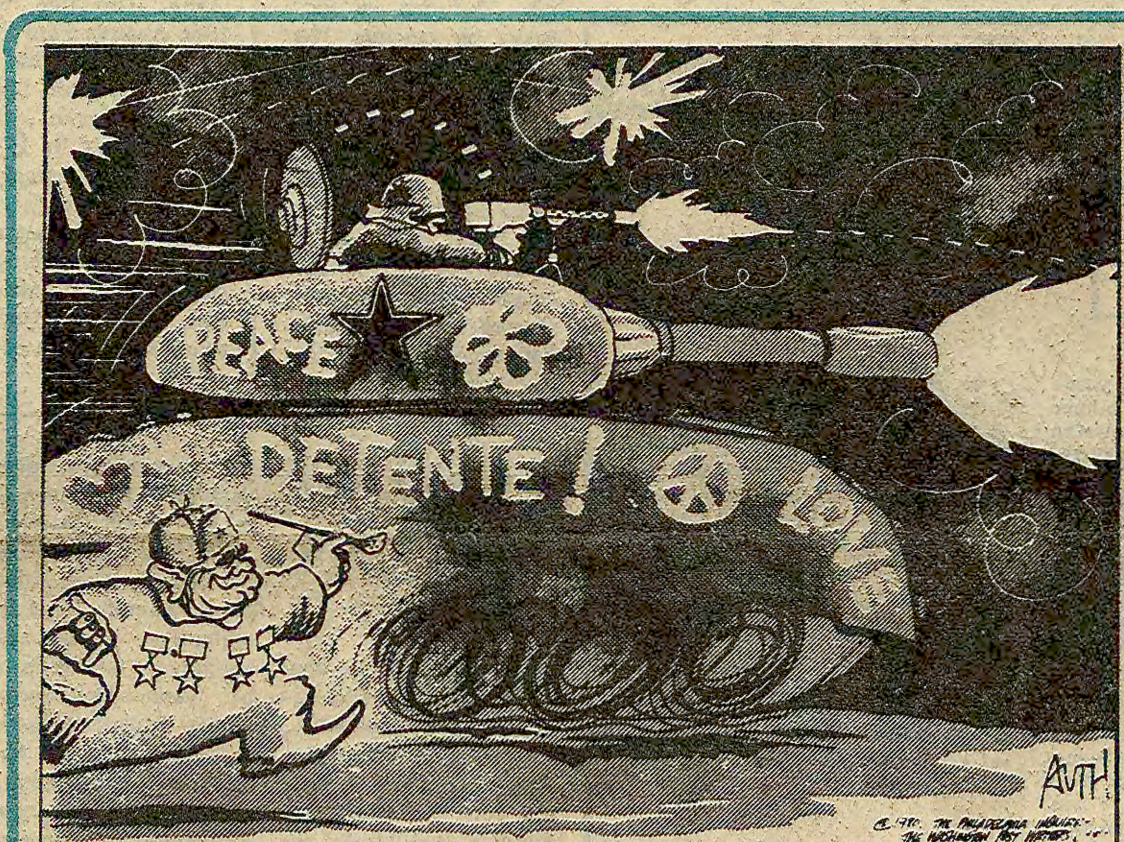
HADİ ULUENGİN

9 AET ülkesinin Dışişleri Bakanları bugün Roma'daki ünlü "Villa Madama"da bir araya geliyorlar.

5 Şubatta Brüksel'de yapılan AET Dışişleri Bakanları Konseyinde kararlaştırılan ve "siyasi danışma toplantısı" olarak nitelenen bugünkü buluşmanın ana gündem maddesini Avrupalı 9'ların Afganistan'ın işgalinden sonra Sovyetler Birliği'ne karşı izleyecekleri siyasetin saptanması; bu arada Moskova Olimpiyatlarının boykot edilmesi konusu konuşulacak.

Topluluk İtalya başkentinde Sovyetler Birliği'ne karşı ortak bir tutum belirleyecek ve AET Konseyi Dönem Başkanı Ruffini'nin Brüksel'de özlemini dile getirdiği biçimde 9 ülke bundan böyle Moskova'ya karşı tek bir ses halinde konuşabilecek mi?" Çeşitli siyasi gözlemcilerin belirttiği gibi bu soruları toplantı arifesinde kesin bir şekilde yanıtlayabilmek zor. Özellikle AET ülke-

(Devamı sa. 7. sü. 1'de)

Tankın üzerine sırayla "barış, yumuşama, sevgi" yazıyor. (International Herald Tribune

Afgan gerillaları işgal kuvvetlerine ağır kayıplar verdiriyor

- Baglan halkı "Rusya Defol!" diye bağırarak gösteri yaptı

YENİ DELHİ (AP)

AFGAN direniş kuvvetleri geçtiğimiz hafta sonunda Sovyet sınır bölgesindeki çarpışmalarda Rus danışmanların emrindeki hükümet birliklerinden 100 askeri

(Devamı sa. 7. sü 4'de)

Milli Güvenlik Kurulu bugün toplanıyor

ANKARA (ÖZEL)

BUGÜN toplanacak olan Milli Güvenlik Kurulu, sıkıyönetimin iki ay daha uzatılması konusunu görüşecek. Milli Güvenlik Kurulunun sıkıyönetimin uzatılması için Bakanlar Kuruluna tavsiyede bulunması halinde yarın toplanacak olan bakanlar, sıkıyönetimin iki ay daha uzatılması için TBMM'ye Başbakanlık tezkeresi yazılmasına karar verecek.

Önceki gün yapılan sıkıyönetim genişletilmiş koordinasyon toplantısında sıkıyönetimin 19 il dışında Hatay ve İzmir'i de kapsayacak şekilde uzatılması görüşü de ele alınmıştı.

Demirel hükümetinin umudu

Matthöfer Ankara'da «sondaj» yapıyor

ANKARA(ÖZEL)

TÜRKİYE'ye OECD çerçevesinde yapılacak ekonomik ve askeri yardımla ilgili olarak Ankara'daki temaslarını sürdüren Alman Maliye Bakanı Matthöfer dün Maliye Bakanı İsmet Sezgin, CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, Milli Savunma Bakanı İhsan Birincioğlu, Dışişleri Bakanı Erkmen, Başbakanlık

(Devamı sa. 7. sü 5'de)

THY yönetimi, greve karşılık lokavt ilan etti

Hava-İş Sendikası Genel Başkanı: "Grev ekonomik nedenlere dayanıyor, DISK'in genel grev kararıyla bir ilişkisi yok"

İSTANBUL (AA)

Türk-İş'e bağlı Hava-İş Sendikasının THY Genel Müdürlüğü ve Yeşilköy Havaalanında uygulamaya başladığı greve karşılık THY Yönetim Kurulu da "lokavt" ilan etti.

Yönetim Kurulunun önceki gün yaptığı toplantıdan sonra bir açıklama yapan Genel Müdür Ertuğrul Alper, sendikanın grevine karşılık lokavt kararı aldıklarını belirtti ve sendikayla anlaşmazlıklarının ücret konusunda olmadığını öne sürdü.

Hava-İş Sendikasının Genel Başkanı İbrahim Öztürk, yaptığı yazılı açıklamada grevin tamamen ekono-

(Devamı sa. 7. sü 3'de)

Politika gazetesi kapatıldı

İSTANBUL(THA)

1. Ordu ve İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı İstanbul'da yayınlanan günlük "Politika" gazetesinin basımını ve yayımını yasakladı.

1. Ordu ve İstanbul Sıkıyönetim Komutanı Orgeneral Necdet Üruğ imzasıyla Politika Gazetesine gönderilen yazıda, aynen şöyle deniliyor:

"Gazetenizde sıkıyönetimin ilanı tarihinden beri çeşitli zamanlarda yer alan yazılarla başlıca TCK'nın 142, 153, 159, 311 ve 312. maddeleri kapsamına giren suçlar işlenmekle hakkınızda Cumhuriyet Savcılığınca 21 ve Sıkıyönetim Askeri Savcılığınca 10 soruşturma açılmış olması-

(Devamı sa. 7. sü 2'de)

BAŞYAZI

İşgalin bilançosu

Doğu Perinçek

BÜYÜKELÇİ Sayın Nuri Eren'in 17 Şubat tarihli Günaydın'da Rusya'nın Afganistan'ı işgalinin sonuçlarını ele alan bir değerlendirmesi yayınlandı. Dileklerden değil, fakat olgulardan yola çıkan bu tür ciddi tahliller, ne yazık ki basınımızda ender görülüyor.

Sayın Nuri Eren, Rusya'nın Afganistan'ı işgal ederek elde ettiği kazançlarla kayıpları karşılaştırmakta ve işgalin Rusya'ya getirdiği ekonomik ve siyasi yüklerin amaçlanan kazançları sıfıra indirdiğini ileri sürmektedir.

Yazar, Afganistan işgalinin Rusya'nın başına açtığı zorlukları incelerken şu noktalara işaret etmektedir: Moskova'nın bu eylemi bütün Batıda, özellikle ABD'de Sovyetler Birliği'ne karşı aktif savunma ve dayanışma eğilimini güçlendirmiştir. ABD, rakibine ileri teknoloji ve tahıl satışını durdurmuştur. SALT-2'nin onaylanması

(Devamı say. 7 sü. 9'da)

Güvenlik kuvvetlerine yönelik saldırılar artıyor

Bir bekçi öldürüldü, bir emniyet amiri ve üç polis vuruldu

- Manisa'da bir komando, Adana'da sol görüşlü bir genç öldürüldü
- Kocaeli Ağır Ceza Mahkemesi Başkanının evi kurşunlandı

HABER MERKEZİ

TERÖRİSTLERİN son günlerde yoğunlaşan eylemleri sürerken güvenlik kuvvetlerine yönelik saldırılar artıyor. Dün Samsun'da iki polis karakolu kurşunlanırken, Hatay'da 1. Şubede görevli bir emniyet amiri, Nusaybin'de ve İzmir'de devriye gezen polis otoları kurşunlandı. Uşak'da afiş asanlar polisi vurdu.

Diğer yandan bombalama eylemleri ve korsan gösteriler ve silahlı eylemler de yurdun çeşitli yerlerinde sürdü.

HABERİ 7. SAYFADA

GÜNÜN KONUĞU

Memduh Ün

Sinema sanayisi ve son devalüasyon

2. sayfada

Barolar Birliği Başkanı Atilla Sav'ın dikkatine: MHP'nin propaganda aracı: Tekzip

Irmağan İnar

Yaşar Okuyan'ın tekziplerinden bu köşe de nasibini aldı. Tam ağustosta yazdığımız bir yazıda dolayı MHP'ye iftira ettiğimiz söyleniyor. Ardından gelsin MHP propagandası; MHP'nin ne masum, ne acil, ne milliyetperver, ne itibarlı parti olduğu anlatılıyor.

Tekzip yasal bir haktır. Hakkında yalan, yanlış yayın yapılan herkes mahkemeye müracaat edip yalanı yanlışı düzelttirmek hakkına sahiptir.

Dikkat edin mahkemeye müracaat edilecek deniyor. Yani tarafsız ve adil yargı, bu yazılara bakacak bir tekzibe bakacak ve karar verecek; tekzip gerçekten yerinde mi diye. Eğer böyle tartma yanı adil terazisinde tartma gereği olmasaydı gerçekten mahkeme yolu öngörülmezdi.

Demek ki tekzip başvurunun tekzip başvurusu alan mahkemenin yapacağı iş önündeki kağıdı imzalayıp ilerisini gerisini, neye alet olduğunu düşünmeden tekzip mekanizmasını işletmek değil, yazı ve tekzibe bakmak görmek ve tartmaktır.

Oysa bakıyorsun neredeyse bir yıl önce yazdığım bir yazı için tekzip geliyor.

Tekzip mekanizmasının doğru işlemesi bazı kuruluş ve kişilerin son sözü söyleyip kendilerini övmelerine ve kamuoyunu yanıltmalarına izin veriyorsa, bunun hukukla ve adaletle ilgisi var denemez.

Eğer yasada bu konuda eli kolu bağlayan bir noksanlık varsa, tekzip mekanizması mesela MHP'nin durup durup kendini övmesini sağlayarak bu düzeltilmelidir.

MİSK'in garajında bomba patladığı ve polisin orada imal edilirken bir bombanın patladığını saptadığı zaman bu haberi yazan gazetelere "Bombayı dışarıdan polisler attı" diye MHP'de MİSK'te şöyle şöyle harika kuruluşlardır diye tekzip yazıları gönderilir, bunlar da bir güzel yayınlanır. Sonra o bombayı attığı ileri sürülen polisler tahliye olur, bombanın gerçekten MHP'liler tarafından MİSK garajında imal edilirken patladığı saptanır, hüküm verilir, her şey biter ama tekzip sayesinde kamuoyunun her olayı inceden inceye izlemeye vakti olmayan bir bölümünün kafasında masum MİSK ve MHP'ye polisler bomba attılardı diye bir izlenim kalır.

Mahkemeler ve mahkemelerin üstlendikleri görevler hiç bir kuruluş, kişi, ve zümrenin çıkarına hizmet edemez. Ediyorsa buna derhal çare bulunmalıdır.

Yeni Barolar Birliği Başkanı Atilla Sav'ın dikkatine, ülkemizde tekzip yoluyla MHP'nin sık sık yayın yoluyla övülmesine neden olduğuna dikkat çekeriz.

ANADOLU BASINI SESLENİYOR

Ayvacık Işık
7.2.1980–Ç.KALE

Anlaştık mı?

Kağıt fiyatlarına getirilen yüzde dörtyüzotuzluk insaf nedir bilmez zamlardan sonra, Sayın Demirel'in "Zamların hayata yansıtılmayacağına" ilişkin verdiği sözün gerçeğin ifadesi olmasını diledik. Basını özellikle kağıdını SEKA'dan temin edemeyip tescilli karaborsacıdan almak zorunda kalan Anadolu Basınını ölüm döşeğine yatıran bu zammın insafsızların elinde büyümesinden korkuyor. Gerekli girişimlerle piyasanın kontrol altında bulundurulacağını umut ediyorduk.

Ancak olumlu düşüncelerimizin Demirel'den gerekli desteği göremediği kısa zamanda kanıtlandı. 230 liradan 600 liraya çıkarılan 1 top üçüncü hamur kağıdı piyasadan zam kararından önce 550 liraya alabiliyorduk, yani fahiş fiyatla. Zam kararından sonra 1 top 3. hamur kağıdın fiyatını sorduğumuzda 900 lira yanıtını aldık. Kaçı buluyor gayri meşru sürdürülen zammın oranı?

Şöyle bir tablo düşünün:

Çok büyük bir afette örneğin bir depremde ortalık yıkılmış, yüzlerce kişi yıkıntıların altında can çekişiyor, ölümle mücadele ediyor. Her nasılsa bu afetten ayakları üzerinde üç-beş kurnaz, yıkıntıların arasındaki kadınları kurtarmaları gereken yerde, bileklerini keserek kollarındaki altın bilezikleri, boyunlarındaki mücevherleri çalıyorlar, erkeklerin ceplerindeki paraları gaspediyorlar.

Bundan büyük vicdansızlık, ahlaksızlık örneği düşünebilir misiniz? Hayır değil mi?

Işte bugün ölüm döşeğine yatırılan Anadolu Basınının varına yoğuna, bu kadar adice, rezilce yollarla el koyan karaborsacılar insaf nedir bilmiyorlar.

***

Sayın Demirel, MC iktidarları döneminde: Kim akaryakıt yok diyorsa istediği kadar göndereyim" diyerek tarihe geçmişti. Şimdi de kim kağıt yok diyorsa birkaç ton" göndereyim" der mi acaba? Derse çok sevinir, yüzde dörtyüzotuz değil, yüzde yediyüz zamlı olarak kendisinin göndereceği kağıdı, miktarı ne olursa olsun alırız.

Anlaştık mı?

IŞIK
4.2.1980–K.MARAŞ

Sümerbank fabrikasının günlük zararı 1 milyon lira

Fuel-oil bulunamadığı için işçilerine zorunlu izin veren Sümerbank Kahramanmaraş fabrikasında üretim düşerken, günlük zararın ise yaklaşık bir milyon lira olduğu belirtildi.

Alınan bilgilere göre, 1250 işçinin çalıştığı Sümerbank Kahramanmaraş Pamuklu Sanayii müessesesi iki ayı aşkın bir süredir yüzde seksen oranında düşük kapasite ile çalışıyor.

Fuel-oil ve motorin darlığı nedeniyle üretime kapatılan buhar, katlama ve terbiye bölümlerinde çalışan işçilere ise, iki aydır zorunlu izin veriliyor.

Yetkililer, geçtiğimiz yıl yaklaşık 100 milyon lira civarında gelir sağlanan Sümerbank Kahramanmaraş fabrikasının bu yıl zarar etmekten kurtulamayacağını, buna da Fuel-oil ve motorin yokluğunun neden olacağını söylüyorlar.

SİİRTTE SON SÖZ
GÜNLÜK BAĞIMSIZ GAZETE
6.2.1980–SİİRT

Siirt'te memur, işçiler birlikte maaş alamıyor

Hayat pahalılığı ve dayanılmaz zamların halkın üzerine bir kabus gibi çöktüğü son zamanlarda Siirt'te aybaşlarında bazı kuruluşlar maaş alamıyor.

Örneğin Bayındırlık, YSE ve Emniyet Müdürlüğü personelinin zamanında maaş alamaması çalışanlar kadar piyasayı da olumsuz yönde etkiledi. Çalışan dar gelirli işçi ve memurlar, zamanında maaş alamadıkları için borçlu bulundukları esnafa mahcup kaldıklarını, ilgililerin yeknesaklığı sağlamaları gerektiğini savunmuşlardır.

YEŞİLOVA
1.2.1980 –BURDUR

Piyasa arap saçına döndü

Geçtiğimiz cuma günü yapılan yüzde 50 nisbetindeki devalüasyondan ve fiyatların serbest bırakılmasından sonra bazı esnaflar dükkanlarını birkaç gün açmadılar. Fiyat artışlarının ne kadar olacağını bilmedikleri için elindeki malı satmak istemeyen esnaf, elimizdeki mal değerlendi ama sermayemiz küçüldü ne yapacağımızı bizde bilemez hale geldik demektedirler.

Öte yandan bazı esnaflar bu fiyatlar daha uzun bir süre rayına oturmaz fiyatların serbest bırakılması da denetlemezorunluğu yaratacak ve böylece bir piyasa kargaşası sürüp gidecektir demektedirler.

Hükümetin aldığı önlemler kısa zamanda halkın başına balyoz gibi inecek, dar gelirli halkı canından bezdirecektir diyen esnaflar bunun suçlusu bizmişiz gibi gösterilecek haksız yere tenkite uğrayacağız şeklinde konuşmaktadırlar.

"Senelerdir ham film yokluğu çekiliyor. Bu şartlar altında Türkiye'de nasıl film yapılıyor, ben bile şaşıyorum"

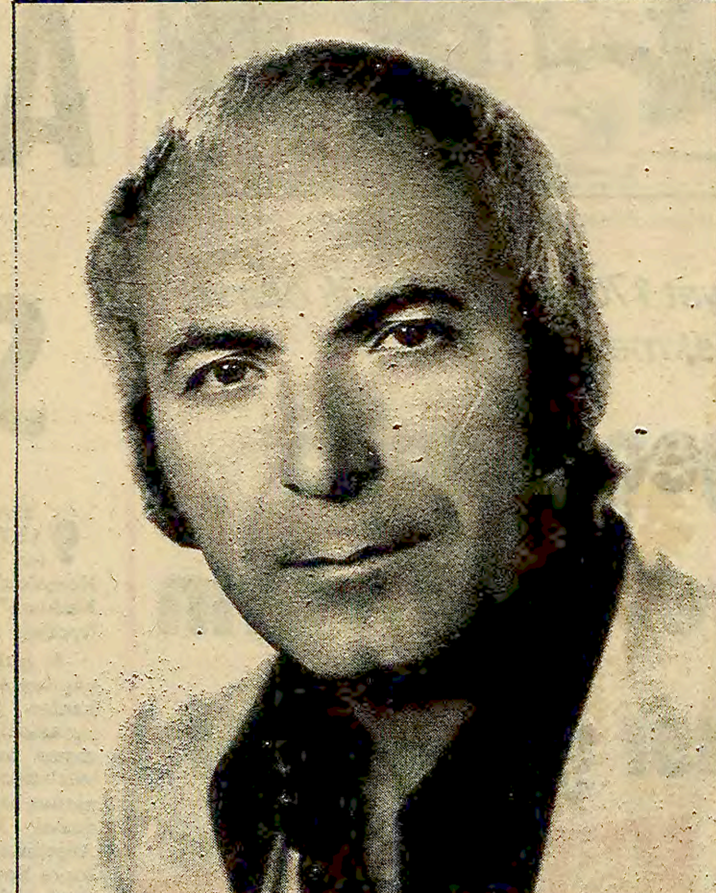
"Hükümetlerin hiç biri sinema sorununa eğilmemiştir. Ve sinema gün geçtikçe cüzzamlı bir hasta gibi eriyip, gidiyor"

"Son devalüasyon idam sehpasında olan sinemayı resmen boğmuştur"

SİNEMA SANAYİİ VE SON DEVALÜASYON

BUGÜNKÜ konuğumuz, yıllarını sinemaya vermiş, hem sinema artisti, hem film yapımcısı hem de yönetmen olan Memdüh Ün.. Memduh Ün'ü hemen hemen bütün sinema seyircisi bilir, tanır. Türk sinemasında Memduh Ün'ün apayrı bir yeri vardır. Kısacası, şöyle diyebileceğiz. Ün, Türk Sineması kurulduğu günden bu yana, sinema alanının geçirdiği olumsuz akımların hiç birine kapılmayarak, 'Ya hep ya hiç'' başka bir deyimle, "Ne olursa olsun sanat'' anlayışıyla, Yeşilçam'da uğraş verip durmuş... Şimdi, bugün sinemanın durumu nedir, daha doğrusu bir uçuruma doğru giden Yeşilçam'ın sonu ne olacak? Yedinci sanatın en etkin silahı olan sinema neden bu hale geldiği konusunda Memduh Ün, bizi aydınlatacak, dertlerini dökecek..

MEMDÜH Ün, daha 1958 yılında sinemada yeni bir akımın öncüsü oldu. O yıl, yönettiği "Üç Arkadaş'' filmi, vurguladığı konu açısından, sinema tekniği açısından, olumlu ve öncü bir yapıttı. Ün, daha sonraları Kurtuluş savaşını konu alan "Ateşten Damla'' (1960) adlı bir film yaptı. Ün, sinemada sosyal film akımını daha sonra ard arda çektiği filmlerle sürdürdü. Bunlar sırasıyla, "Mahallenin Sevgilisi'' (1960), "Kırık Çanaklar'' (1961), "Orhan Kemal'den uyarlama "Avare Mustafa'' (1962), yine Kemal Tahir'in 'Namusum İçin'' (1965), (Bu film, Memduh Ün'e 1966 Antalya Film Festivali'nde en iyi yönetmen ödülü getirdi), yine 1965'te "Yaprak Dökümü'', 1967' de "Zilli Nazife'', 1976'da "Ağrı Dağı Efsanesi'' ve 1973'te 'Toprak Ana''. Yine, Yedinci Sanat Dergisi' nin 1973'te açtığı ve 1974'te sonuçlanan, 127 sinema adamının katıldığı soruşturma sonunda Memdüh Ün'ün "Üç Arkadaş'' fimi, Yılmaz Güney'in "Umut'' filminden sonra, son yılların en iyi ikinci filmi seçildi.

—Sayın Ün, sizi yakından tanıyoruz. Birçok filminizi takdirle seyrettik. Sizden bundan 20 yıl önceki sinema ile, bugünkü sinema arasında bir kıyaslama yapmanızı rica ediyorum.

—Memnuniyetle.Ama bir gerçek vardır. Ne kadar anlatırsak anlatalım, sinemanın ne sorunu biter, ne de dertleri. Sinema, bir zamanlar çok iyiydi. Kaliteli filmler, seyirciye olumlu şeyler veren filmler yapılıyordu. Bu durumdan hem artisti hem yönetmeni, hem de yapımcısı memnundu. Filmler iyi iş yapıyordu, yapımcı para kazanıyordu. Seyirci de memnundu. Çünkü boş bir şey seyretmiyordu. Ya bugün? Bugün, durum tam tersine. Ne yapımcı memnun, ne sanatçısı, ne de seyircisi. Herkes aynı dertten muzdarip. Diyeceğim şu: Sinemamız ta başından beri sahipsiz kalmış ve hâla sahipsiz. Senelerdir ham film yokluğu çekilir, piyasada film bulunmaz, bulunduğunda da yüzbinlerce lira ödemek zorunda kalınır. Oysa ki dışarda durum tam tersine. Kendi ham filmlerini kendileri yapıyorlar. Bizde ham filmi ne devlet getiriyor, ne de imal ediliyor. Teknik araç ve gereç ihtiyacımız komple dışardan sağlanıyor. Ama nasıl sağlanıyor, onu gelin de biz yapımcılara sorun. İnanın sabahtan akşama kadar, bir kutu ham film peşinden koştuğumuz oluyor. Bulamıyorsun. Bulduğunu da alamıyorsun. Yani ben bile bu şartlarda Türkiye'de nasıl film yapılıyor şaşıyorum doğrusu. Hükümetlerin hiç biri bu konuda hiç bir olumlu adım atmamıştır. Ve sinema, gün geçtikçe cüzzamlı bir hasta gibi eriyip, gidiyor.

—Son devalüasyon ve zamlar sinema üzerinde, ne gibi bir etki yapmıştır.?

—İdam sehpasında olan sinemayı, resmen boğmuştur. Bundan daha da güzel bir ifade ile, durum anlatılamaz.

—Bunu, biraz daha açabilir miyiz?

—Dedim ya, sinema zaten can çekişiyor. Ben birşey söyleyeyim mi? Artık doğru-dürüst film kolay kolay çekilemez. Yani, bugün bir filmin doğru-dürüst bir filmin maliyeti 4 milyonu aşıyor. Ki, bu rakam en düşük seviyede tutulmuştur. Şimdi, filmi yaptınız. Dublajı, afişi, kopyaları, ardından vizyona giriyor. Ne getirecek biliyor musunuz? Ancak, maliyetin yarısını. Ama bu bir genelleme değildir. Yani burada yanılgıya düşmemek lazım. Bugün, müzikal filmler, hasılat rekoru kırıyor. Yapımcı, "zarar edeceğime müzikal film yaparım'' diyor. Şimdi, sinemada eğer yapımcı, "Sanat için'' ilkesini düşünmüyorsa, zaten, ortada bir pürüz kalmıyor. Önemli olan, sanatçısıyla, yapımcısıyla yetkililerin el ele verip, ortaya doğru dürüst birşey koymak, ham film yokluğunu ortadan kaldırmak, dış pazarların yolunu açmak, festivallere katılmaktır.

—Şimdi, sinema emekçisinin, figüranın ve set işçisinin durumu nedir?

—Dedim ya, her şey birbirine bağlı. Bugün sinemada sinema emekçilerinin sorunu hâla çözülmedi. Gerçi, birkaç kişi güvenceye kavuşturulup, emekli oldu, ama sağlıklı birşey yok ortada.

Eğer, film yapılmazsa zaten figüranı, set işçisi aç kalır. Çünkü, onlar çalıştığı gün kadar ücret alır.

—Peki, sinemada gerçek çıkış yolu nedir? Ya da, sinema ne zaman kurtulacak?

—Eger Türkiye'de herşey düzelirse o zaman da Yeşilçam kesinlikle kurtulacaktır. Sinema da gerçek çıkış yolu için, öncelikle gerekli malzemenin devlet eliyle ya da film yapımcılarının ortak kuracakları (tabi ki yine devletin desteğiyle) kooperatifler aracılığıyla sağlanmalı. Çünkü, bırakın son durumu veya daha önceki durumları piyasada ham film yok. Ama aslında var. Doğrusu ben, bu soruya samimi olarak cevap veremeyeceğim Çünkü, film karaborsa, dublaj için yine film yok, herşey ateş pahası. Yani, kısacası her şeyin üstesinden gelmek için, Yeşilçam'da cambaz olmak gerekiyor. Hükümetler hiç bir zaman sinemaya gereken önemi vermemişlerdir. Sürekli bocalama içinde olan sinema, televizyon yayınıyla daha da sarsıldı. Çünkü, belli bir temel yoktu. Yani, nereye gidiyordu, nereden gelmişti? Aslında televizyonla birlikte, sinema TV ilişkileri iyi sağlansaydı, sinema yine bugünkü durumdan kurtulacaktı. Hatta televizyon, bir yere kadar bocalayan sinemayı kurtaracaktı. Ama bu mümkün olmadı. Ve sinema daha bir çıkmaza girdi. Sinemamız bir de sansürden defalarca darbe yemiştir.

Gerçi, bugün için öyle bir şey sözkonusu değil, ama ikinci MC hükümeti zamanındaki sansür, buna iyi bir örnektir. Sonuç olarak, şunu diyeceğim. Yapımcılar, sanatçılar, kısaca sinemada herkes el ele vermeli, hükümetin de desteğiyle sinemayı beraber kurtarmalıyız.

—Sizin sinemadaki geçmişiniz oldukça eskiye dayanıyor. Ve taa 1958'lerde yaptığınız "Üç Arkadaş" filmi, ilgi görmüş ve daha o zamanlar, sinemada böylece toplumsal bir akım başlamıştı. Görüyoruz ki bugün yapılan filmler, topluma bir şey vermekten çok zarar vermektedir. (Seks filmleri vb. gibi). Peki, sinema neden olumlu yönde bir atılım göstermeyip, olumsuz yönde etkili olmaktadır. Bunun ekonomik imkansızlıklarla bir ilişkisi var mıdır?

—Seks filmlerinin üzerinde pek durmayacağım. Çünkü, o tür filmlerin tek amacı vardır, ticari amaç. Yani sanatla, topluma, halka birşeyler vermek için, bir amaç yoktur. Eskiyi şimdi arıyorum. Heves vardı, imkan vardı. sinema ahlakı vardı. Sinema, yukarda da açıkladığım nedenler yüzünden, bu duruma gelmiştir. Yapımcı, zarar yerine kâr amacı gütmektedir. Aslında herkes kâr için yapar, yani kâr etmek zorundadır. Fakat kâr ederken, yaptığın işin bilincinde olman gerekiyor. Şahsen benim firmam, (Uğur Film) şu anda film yapma cesareti bulamıyor. Çünkü, dediğim gibi ne film var ne de bir garanti!.. Aslında ekonomik imkansızlıkla piyadaki ham film yokluğu birbirine bağlı şeyler. Yani, dönüp-dolaşıyor, yine aynı yere geliyor. Yetkililer, bu işin ciddiyetini anlamadıkları müddetçe bu böyle sürüp gider, ve ard-arda film şirketleri kapanır. Seyredilecek tek bir film kalmaz. Herhalde piyasada sadece bir seks filmleri ve bir de müzikal filmler kalır.

—Peki, siz neden seks filmleri yapma konusunda bir eğilim göstermediniz?

—Simit satarım daha iyi!..

—Şimdiye kadar sinemadan ne aldınız, sinema sizden ne aldı?

—Sinemadan dert kaptım. Sinemaya verdiklerim ise, ortada. Her zaman gerçek bir sinema için uğraştım, durdum. Bu konuda çaba gösteren birçok arkadaş var. Ama nedense, yeterli olmuyor. Kültür Bakanlığının bu konuda yardımcı olması şart. Burada Turizm Bakanlığının da önemli görevleri vardır. Döviz diye dövünürüz, ama bize milyonlar kazandıracak, döviz getirecek sinemaya sırt çeviririz. Bugün, Türk sinemasına imkan sağlansın; dünya sinemacılığında kısa zamanda yer edinir. Sinemamız bugün, dört tarafı suyla çevrili bir ıssız ada gibidir. Ve bu durumun üzerine eğilinmediği takdirde, sinema diye bir şey kalmaz. Yetkililerin bir an önce sinemaya eğilmelerini istiyorum. Çünkü, sinemasız bir toplum düşünmüyorum. Yazık oluyor.

—Teşekkür ederiz.

demokrat gözüyle

lütfü oflaz

Demirel: "Ya başarıya ulaşacağım, ya politikayı bırakacağım!"

Evet.. Erbakan, bütçede bu hükümeti yıkmayacaktır.

Yıkmayacağı da cumartesi günü bütçe görüşmeleri sırasında yaptığı konuşmadan anlaşılmıştır.

Erbakan'a göre, hükümeti bugün yıkmaya kalkmak, Demirel'e iyilik yapmak olacaktır.

Çünkü, Demirel, o zaman seçmene şu mesajları yollayacaktır:

"Tam kredi muslukları açılmış, dış yardımlar akmaya başlamıştı kiii..."

"Tam ekonomik önlemlerin sonucu alınacaktı kiii..."

"Tam ülke köşeyi dönüyordu kiii..."

– Dönüyordu ki n'oldu?

– Erbakan su koydu!

Onun için Erbakan, şimdilik su koymayacaktır.

Demirel'e birazcık daha süre tanıyacaktır.

Ne zaman ki seçmen, "kurtar bizi bu hükümetten" diye sızlanacaktır, işte o zaman Erbakan arabanın direksiyonundan Demirel'i uzaklaştıracaktır.

Hem de yanakları gamze gamze, zevkten dört köşe olmuş bir halde...

Hem de yaramaz çocuğunu terbiye eden bir baba şefkatiyle!

● ● ● ● ●

Esasen, Erbakan'ın bütçede böyle bir tavır takınacağını bu sütunda daha önce de yazmıştık.

Hatta cuma günü kaleme alıp, pazar günü yayınladığımız fıkramızda da bu görüşlerimizi yeni baştan tekrarlamıştık (Bak: 17 Şubat)

Cumartesi günü TV'de Erbakan'ı izlerken MSP'den bize ulaşan istihbaratların kelimesi kelimesine doğru olduğunu anladık.

O zaman da oturduk, Erbakan'ın "MSP pişman etmez" sloganını kırpıp, kırpıp bakın şöyle yaptık:

"MSP yanıltmazzz!"

● ● ● ● ●

MSP yanıltmaz da AP yanıltır mı? Şimdiye kadar AP içindeki istihbarat kaynaklarımıza dayanarak yaptığımız yorumlarda da pek yanılmadık.

İşte bundan cesaret alarak AP'den bize ulaşan son istihbaratı kısaca size aktarmayı kararlaştırdık.

Şimdi dikkat!

Demirel, son devalüasyon ve zamları yapmaya karar verdiği zaman, yakın çevresini Güniz Sokaktaki evinde topluyor.

Bunları yapmaktan, bu ekonomik önlemleri almaktan başka çaresi olmadığını anlatıyor.

Yakın çevresi ise, bu ekonomik önlemlerin alınması ve başarıya ulaşamaması halinde, kendisinin hem ülkede, hem de parti içinde büyük prestij kaybedeceğini dile getiriyor.

Bunun üzerine Demirel, aynen şu karşılığı veriyor:

"Ya başarıya ulaşacağım, ya politikayı bırakacağım!"

Aktarması bizden...

Doğru olup olmadığını açıklaması Demirel'den...

BULMACA

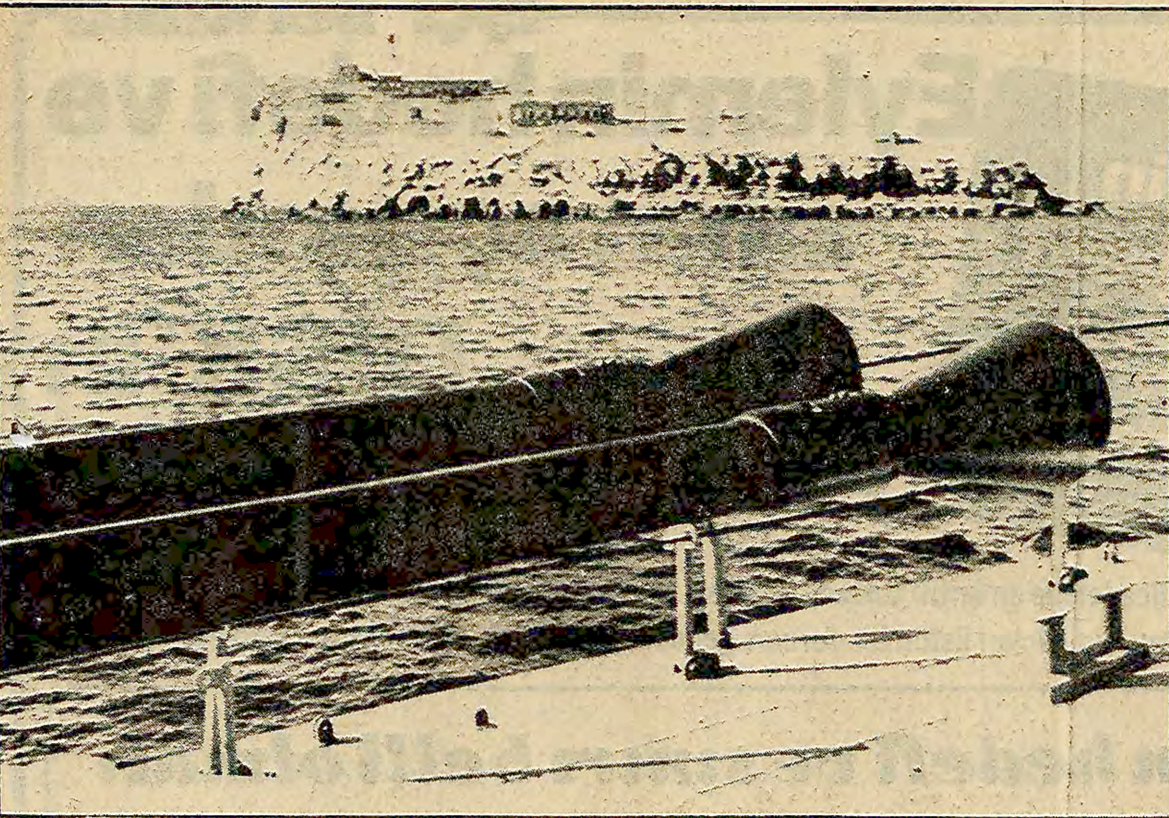
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1										■		
2								■	■			
3						■						
4			■							■		
5					■	■		■		■		
6	■										■	
7		■		■						■		
8								■				■

SOLDAN SAĞA– 1) Kurtuluş Savaşında Fransız emperyalistlerine karşı mücadele eden bir halk kahramanı; Dumanın bıraktığı. 2) Erkeğe yakışır bir biçimde; Tersi birdenbire. 3) Ünlü bir Amerikalı kadın romancının ilk adı; Şarkı söyleyen kadın. 4) Deri ile kemik arasındaki kas ve yağdan oluşan tabaka; Eski dilde açık; Bir soru edatı. 5) Tersi müsavi; Şan. 6) Aynı meslekten kimse. 7) Kas; Bir harfin okunuşu. 8) Gözenek; Milli İstihbarat Teşkilatı'nın simgesi.

YUKARIDAN AŞAĞIYA– 1) Saz, kamış ince dal gibi esnek şeylerden yapılmış örme kap; Fizikte bir kanun. 2) Ürün alma. 3) Tersi anlaşma; Eski dilde güneş. 4) Kurtuluş Savaşı sırasında düşman tarafına geçen bir çetenin liderinin ilk adı. 5) Tersi ideal; Tersi meta 6) Dışın karşıtı; Hal, tavır. 7) Güçlükler. 8) İsim; Türk Lirasının kısaltılmış adı. 9) Tersi kavram olarak. 10) Köpek. 11) Kurtuluş Savaşı sırasında Batı cephesi komutanı; Litrenin kısaltılmışı. 12) Saz çalan.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	E	K	P	R	O	T	O	K	O	L	■	K
2	K	U	T	A	Y	■	N	E	R	■	A	S
3	O	R	T	■	A	H	■	M	T	A	■	İ
4	N	U	■	A	■	A	N	N	A	■	A	D
5	O	L	İ	V	E	R	■	E	C	E	H	■
6	M	U	T	■	L	A	F	L	A	M	A	■
7	İ	Ş	İ	T	İ	Ş	■	S	■	E	L	İ
8	K	■	S	A	T	O	■	İ	■	K	İ	T

Basra Körfezinin Hint Okyanusuna açıldığı ve dünya petrolünün ... Hürmüz Boğazında bir İran savaş gemisi devriye gezerken

Ummanlı Bakana göre

Hürmüz Boğazına en yakın tehdit Güney Yemen'den geliyor

■ Umman, ABD' ye üs vermek için üç şart ileri sürüyor

BEYRUT

Umman Sultanlığının Dışişleri ile ilgili Devlet Bakanı: Abdül Rahman El Zawawi, Sovyetlerin Afganistan'ı işgal etmesinin, ülkesini ABD ve İngiltere'den yeni silah almaya sevkettiğini söyledi.

Beyrut'ta İngilizce olarak yayınlanan "Monday" gazetesinin kendisiyle yaptığı röportajda, Zawawi, ülkesinin ABD' ye bu yıl içinde stratejik Hürmüz Boğazı yakınlarında havaalanı ve liman kolaylıkları sağlamayı ciddi olarak düşündüğünü ifade etti.

Ummanlı bakan şöyle dedi: "Fakat üslerin kullanımı Washington'un şu üç şartı kabul etmesine bağlıdır: Kolaylıklar kısa vadeli olacak; bunlar sadece Umman'ın değil, bütün Körfez Bölgesinin güvenliğinin sağlanmasına yardım edecek; Umman'ın Savunma Kuvvetleri bundan yararlanacak."

Zawawi Lübnan dergisine, Umman'ın kendi kuvvetlerinin geliştirilmiş imkanlardan yararlanmasının ve ABD'nin savunma amaçlarıyla silah vermesinin gerektiğini belirtti. Bakan, Umman'ın ABD üslerinin veya Amerikan birliklerinin sürekli olarak kalmalarına asla izin vermeyeceğini de söyledi.

Zawawi, Arap basın organlarının iddialarının tersine, Umman'da Mısır askerlerinin veya askeri danışmanlarının bulunmadığını ifade etti.

Ummanlı bakan, İngiltere Dışişleri Bakanı Lord Carrington'la silah sağlanması konusunda ilke anlaşmasına vardıklarını açıkladı. Bu silahların cinslerinin, fiyatlarının ve teslim tarihlerinin bu yılın sonuna doğru açıklanacağını belirten bakan, benzer görüşmelerin ABD'yle de yapıldığını kaydetti.

Zawawi, Hürmüz Boğazından güvenli geçişi güvence altına almak için yapılacak harcamaları gözönüne alarak, petrol tankerlerinden bir geçiş ücreti alınacağını ve Batılı hükümetlerin Umman'ın silah almasına yardım edeceklerini umduğunu ifade etti. Ummanlı bakan şöyle dedi: "Umman'ın tehdit edilmesi, boğazın tehdit edilmesi, bütün bölgenin ve sanayileşmiş dünyanın ekonomilerinin tehdit edilmesi anlamına gelir."

Dünyadaki ham petrolün yüzde 70'inin geçtiği Hürmüz Boğazına en yakın tehdidin Güney Yemen'den geldiğine işaret eden bakan, Güney Yemen'de 3 bin ila 5 bin Kübalı askerin, 200-400 Doğu Alman subayının ve 100-200 Rusun bulunduğunu söyledi.

İran' ın avukatı , Şahı Panama' dan sınırdışı etme işlemlerine başladı

Uluslararası Komisyonun hafta sonunda İran'a gitmesi bekleniyor

İran OPEC toplantısına katılmıyor

Şahla Farah'ın suçlarını soruşturacak uluslararası komisyon yakında çalışmalarına başlayacak.

NEW YORK/TAHRAN

Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kurt Waldheim'ın sözcüsü Rudolf Stajduhar Genel Sekreterin İran'ın devrik Şahını yargılayacak uluslararası komisyonun üyelerini tesbit ettiğini ve taraflara bildirdiğini açıkladı. İyi haber alan kaynaklar ABD'nin komisyon üyelerini kabul ettiğini bildiriyorlar.

Waldheim'ın seçtiği uluslararası komisyon Cezayir Fransa, Suriye, Venezüella ve Sri Lanka'dan kişilerden oluşuyor. Daha önce komisyonda bulunan Bangladeş'in eski Devlet Başkanı Chowdury, hastalığını ileri sürerek görevi kabul etmemişti.

BM'deki diplomatik kaynaklar 5 kişilik heyetin hafta sonunda İran'a gitmesinin beklendiğini belirttiler.

İran'ı temsil eden Panamalı avukat Vasiquez, devrik Şakla ilgili sınır dışı etme işlemlerine iki hafta içinde başlanabileceğini açıkladı. Panamalı avukat, İran hükümetinin gerekli belgeleri hazırlaması için kendisine bir telgraf yolladığını da sözlerine ekledi.

Panama hükümeti 23 Ocakta İran hükümetine bir telgraf göndererek sınır dışı etme şartlarını tanımlamıştı. Buna göre, İran'ın 22 Marta kadar Panama hükümetine başvurması gerekiyor.

İRAN'DAKİ DİĞER GELİŞMELER

İran petrol Bakanı Ali Akbar Moinfar, Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü'nün (OPEC) Londra'da düzenlediği strateji toplantısına ülkesinin katılmayacağını ifade etti. Moinfar, fiyatlar konusunda bir karara varmayacak olan toplantının zaman kaybından bir şey olmadığını, İran'ın bundan sonraki OPEC toplantılarına ise katılacağını açıkladı.

* Tahran Radyosunun bildirdiğine göre, İran Devrim Konseyinin 5 üyesi Hastanede yatmakta olan Ayetullah Homeyni'yi ziyaret ettiler.

* İranlı liderlerden Ayetullah Halhali, Kuzeydoğu İran'da bulunan Gümbed-i Kavus şehrinde bu ayın başında çıkan çatışmalarda 48 kişinin öldüğünü ve 125 kişinin yaralandığını söyledi.

Sovyet yanlısı rejim ve Rus işgalinden sonra ülkelerini terkederek Pakistan'da barınan Afganlı göçmenler.

PAKİSTAN'DAKİ AFGANLI GÖÇMENLER BİR MİLYONA YAKLAŞIYOR

LONDRA

Bir İngiliz Kızıl Haç yetkilisinin bildirdiğine göre, Pakistan yetkilileri, Sovyet istilasından sonra Afganistan'dan gelen göçmenlerin sayısının 1 milyona ulaşmasından ve hastalıkların yaygınlaşmasından korkuyorlar.

Pakistan'ın dağlık bölgelerinde göçmenlere yiyecek ve ilaç yardımı yapan İngiliz Kızıl Haç heyetinden David Bedford, "Afganlı çocukların dağları aşarken donarak öldüklerini duydum" dedi. İngiliz yetkili ayrıca, 3 bin metre yüksekliğindeki dağlardan dondurucu soğukta üstüne bir şey örtmeden uyumak zorunda kalan yaşlı insanlarla karşılaştığını söyledi.

İngiliz yetkilinin anlattıklarına göre, yalın ayak dolaşan çocukların öksürmeleri kamplarda en yaygın ses. Binlerce göçmen de, Pakistan yetkililerine kendilerini kayıt ettirmediğinden yardım alamıyor. Bedford, binlerce göçmenin dağlardaki kamplarda kaldığını ve buralara giren ilk yabancıların kendileri olduğunu açıkladı.

İngiliz yetkili, dağlardaki karların erimesiyle durumun daha da kötüleşebileceğini, yarım milyon göçmenin daha sınırı geçmesinin beklendiğini böylece göçmen sayısının 1 milyona ulaşmasının beklendiğini ifade ediyor.

Öte yandan, baharla birlikte hava değişimiyle hastalıkların yaygınlaşması da göçmenleri tehdit ediyor.

İki hafta önce Uluslararası Kızıl Haç Örgütü göçmenlere 9.2 milyon dolarlık bir yardım yapmak üzere dünya çapında bir çağrıda bulunmuştu.

Mugabe, kendisine suikast tertiplendiği için bir mitinge gidemedi

SALISBURY (AP)

ZANU lideri Robert Mugabe, kendisine bir suikast tertiplendiğini haber aldığını belirterek büyük bir mitinge katılamadı.

Mugabe, Yurtsever Cephe'nin ZAPU kanadının etkin olduğu Bulawaya kentinde konuşacaktı. ZANU yetkilileri ZAPU'nun etkisinde olmasına karşın 30 bin kişilik bir topluluğun Mugabe'nin konuşmasını dinlemeye geldiğini belirttiler.

ZANU basın yetkilisi Nyoko, suikastın ırkçı Güney Afrika ve eski Başbakan Muzorewa tarafından tertiplendiğini söyledi. Mugabe'ye bundan önce de iki başarısız suikast yapılmıştı.

ZANU MERKEZ KOMİTESİ ÜYESİ MUTASA:

"Rengine bakılmaksızın herkes eşit haklara sahip olacaktır"

Zimbabve'deki seçimlerde en şanslı aday olarak gösterilen ZANU lideri Robert Mugabe.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Didimus Mutasa başkanlığında bir ZANU heyeti, seçimlerden önce Zimbabve'deki durum hakkında bilgi vermek üzere Fransa'ya gitti.

Fransa'da basın mensuplarıyla görüşen ZANU Merkez Komitesi üyesi Mutasa, İngiliz Vali Lord Soames'in Lancester House Anlaşması'na uymayan davranışlar içinde olduğunu belirtiyor. ZANU temsilcisi, Soames'in, kurtuluş kuvvetlerine (Yurtsever Cephe gerillaları) karşı Rodezya ordusunu kullandığını, ırkçı Güney Afrika ordu birliklerinin ülkede üslenmesine müsade ettiğini kaydediyor.

Paris'de yayınlanan "Le Quotidien du Peuple" gazetesinde yer alan söyleside Mutasa, emperyalistlerin eski Başbakan Piskopos Muzorewa'yı desteklediklerini hatırlatarak şöyle diyor:

"Piskoposun partisi geniş ölçüde Güney Afrika ve bazı Batılı iş çevreleri tarafından finanse edilmektedir. Lord Soames'in seçim döneminde faaliyet serbestisi tanıdığı Muzorewa'nın adamları Şah zamanında İran'da ve Güney Afrika'da eğitilmiştir."

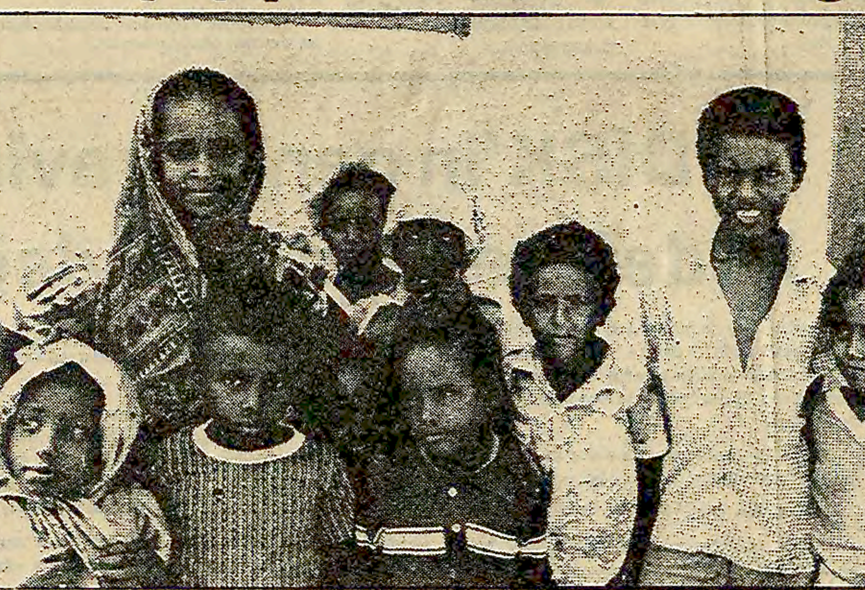
Soames'in uygulamalarının gerillaların vatana dönmesini engellemeye, mitingleri dağıtmaya yönelik olduğunu bildiren Mutasa, seçim hevesilleri ve kimi Batılıların Robert Mugabe'yi ılımlı belirtiyor.

Mutasa iç politikalarını şöyle açıklıyor:

"Biz somut hedefler için kampanya yürütüyoruz, sosyal güvenlik, parasız sağlık ve eğitim hizmetleri (ki eski toplumda bu hizmetler sadece beyazlar için vardı) gibi somut hedefler için kampanya yürütüyoruz. Beyazlar konusunda hiç bir ayırımcılık yapmıyoruz. Eğer hükümeti kabul ederler ve ayrımcılık istemezlerse, ülkede kalabilirler. Rengine bakılmaksızın herkes eşit haklara sahip olmalıdır."

Mutasa ideolojik ve örgütsel alanda Nkomo'nun ZAPU örgütüyle fazla bir ilerleme kaydedemediklerini, bunun için seçimlere ayrı ayrı katıldıklarını hatırlatan Mutasa, dış politikada ise bloksuz kalacaklarını ifade ediyor.

Etyopya, Ogaden bölgesinden bir milyon kişiyi Somali'ye göçe zorladı

Sovyet yanlısı Etyopya yönetiminin Ogaden'den sürdüğü binlerce aileden biri.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Somali'nin başkenti Mogadişu'daki diplomatik kaynaklar, Etyopya'nın Ogaden bölgesinden Somali asıllı halkı zorla çıkartarak, yerlerine Etyopyalıları yerleştirdiğini açıkladılar.

Aynı kaynaklar, Kübalıların ve Doğu Almanların desteğindeki Etyopyalıların altı aydır Ogaden'deki su kaynaklarını zehirleyip bombaladıklarını, hayvan sürülerine ateş açtıklarını ve köyleri bombaladıklarını bildirdiler. Bu saldırıların en az ikisinde köylerdeki sivil halka karşı napalm kullanıldı.

Etyopya'nın bu yeni taktiği sonucu Somali'deki göçmen sayısının 1 milyona ulaştığı bildiriliyor.

Kısa bir süre önce Somali'ye göç etmiş olan Dol Aynaşe şöyle diyor: "Bizi anavatanımızdan Ruslar ve Kübalılar kovdu. Onlar olmasa Etyopyalılar bir şey yapamaz. Birgün Ogaden'e geri döneceğiz."

Bu arada, Ogaden'in kurtarmak için mücadele eden Batı Somali Kurtuluş Cephesinin Merkez Komitesi üyesi Muhammed Musa ise şehirlerle ana yolların dışındaki yerlere Etyopyalıların giremediğini belirterek şöyle konuşuyor: "Düşman, bedelini pahalıya ödemeye hazırsa, üslendiğimiz kamplardan birini ele geçirebilir. Fakat bunları elinde tutamaz. Sonunda da çekilmek zorunda kalır. Savaşçılarımız her yerdedir. Araziyi daha iyi tanıyoruz. Halk bizim halkımız."

Sayıları 20 bini bulan Kurtuluş Cephesi kuvvetleri daha çok düşmandan ele geçirdiği silahlarla savaşıyor. Somali'den başka hiç bir ülke Cepheye açıkça yardım yapmıyor. Ancak güvenilir kaynaklar, Mısır, Suudi Arabistan ve Irak'ın Cepheye yardım gönderdiğini söylüyorlar.

Öte yandan Batılı askeri kaynaklar, Etyopya uçaklarını ve tanklarını Kübalı ve Doğu Almanların kullandıklarını belirtiyorlar. 200 bin kişilik bir silahlı güce sahip bulunan Etyopya, Afrika'nın en büyük ordusunu elinde bulunduruyor.

Öte yandan, Mogadişu'daki Arap diplomatlar, Etyopya'nın Kenya ve Etyopya'daki bazı Somalilileri toplayarak, "Somali Selamet Cephesi" adında bir örgüt kurmaya çalıştığını, Cephenin amacının Somali Cumhurbaşkanı Siad Barre'yi devirmek olduğunu belirtiyorlar.

1977'de patlak veren Etyopya-Somali savaşı sırasında Sovyetler Birliği Etyopya'ya 1 milyar dolar değerinde silah göndermişti. Şu anda Etyopya'da hala bin Rusun ve 17 bin Kübalının bulunduğu bildiriliyor.

Bavyera Eyaleti, Moskova' da açılacak Resim Sergisine izin vermedi

FRANKFURT (ÖZEL)

Federal Almanya'nın Bavyera Eyaleti Bakanlar Kurulu yaptığı bir toplantı ile 6 Martta Moskova'da açılması düşünülen resim sergisinden vazgeçmeyi kararlaştırdı. Eyalet Bakanlar Kurulu buna neden olarak Rusya'nın Afganistan işgalini gösterdi.

Öte yandan konuya ilişkin basında çıkan haberlerde ise Eyalet Bakanlar Kurulunun ABD ile dayanışma içinde olduğunu göstermek için bu yola başvurduğu ileri sürüldü.

YUNANİSTAN'DA ÖĞRENCİ TEMSİLCİLİĞİ SEÇİMLERİ 5 MARTTA YAPILACAK

ATİNA (ÖZEL)

Yunanistan Yüksek Öğrenim Gençliği temsilcilik seçimleri 5 Mart 1980 tarihinde yapılacak. Seçimler, Yunanistan gençliği içinde son dönemde gelişen eğilimleri yansıtmasının yanı sıra, Yunanistan'daki siyasi gelişmeler hakkında da belli bir fikir verecektir.

Yunanistan'da, Yunanistan Milli Yüksek Öğrenim Gençlik Birliği adında merkezi bir gençlik örgütü bulunuyor. Yılda bir kez yapılan temsilcilik seçimlerine yurt dışındaki gençlik örgütleri de katılıyor.

Bundan bir süre önce, Yunanistan hükümeti, yüksek öğrenim gençliğini ilgilendiren bir kanunu parlamentodan geçirmek istemişti. Yunan kamuoyunda 815 nolu kanun diye bilinen ve anti-demokratik bir içeriğe sahip olan bu kanun, gençlik kesiminde tepki ile karşılanmıştı. Yoğunlaşan tepki ve protestolar, gençliğin yüksek okulları işgal etmesi noktasına varmıştı. Önemli ölçüde kendiliğinden gelişen bu işgal hareketleri, büyük çoğunluk tarafından desteklendi ve bunun sonucu Karamanlis hükümeti söz konusu kanunu geri çekmek zorunda kaldı. Çeşitli gençlik örgütlerinin bu işgaller karşısında aldıkları tavrın, seçim sonuçlarını belirleyecek en önemli etken olduğu ifade ediliyor.

1979 yılındaki seçimlerde oyların yüzde 31.3'ünü alarak Yunanistan Yüksek Öğrenim Gençlik Birliğini kontrol etme durumuna gelen Sovyet yanlıları, işgal hareketlerini kırmak isteyerek, öğrencilerin üzerine sopalarla saldırdılar. Ancak, gençliğin direnmesi karşısında geri adım atmak zorunda kalan Sovyet yanlıları, bu sefer de, işgallerin başına geçmek için çaba sarfetmeye başladılar.

Bu arada, Papandreu'nun PASOK partisi, ülke çapında kaydettiği gelişmeye paralel olarak gençlik kesimindeki etkinliğini de artırıyor. 1979 yılında, oyların yüzde 26.8'ini alan PASOK'un gençlik örgütü, işgallerde gösterdiği aktif tutumla seçimleri kazanmaya en yakın aday olarak gösteriliyor.

Japonya Komünist Partisi (M-L) kuruldu

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Japonya Komünist Partisi (Sol) Geçici Merkez Komitesi ve Japonya Komünist Partisi (Marksist-Leninist) ocak ayı başında Tokyo'da ortak bir toplantı yaptılar. Toplantı sonunda taraflar yeni bir parti kurmayı kararlaştırdılar. Yeni partiye "Japonya Komünist Partisi (Marksist-Leninist)" adı verildi.

Bütün Japonya'nın temsil edildiği toplantıda Partinin programı, tüzüğü ve "partinin inşası üzerine bir deklarasyon" kabul edildi.

Toplantıda Merkez Komitesi üyeleri seçildi. Merkez Komitesi Başkanlığına Chaji Harada, Genel Sekreterliğe de Takaharu Sumioka getirildi.

Merkez Komitesinin birinci oturumunda Siyasi Büro üyeleri belirlendi.

Yeni kurulan Japonya Komünist Partisi'nin (Marksist-Leninist) yayın organı ise "Jinmin Shinpo" gazetesidir.

Lübnan'da çatışmalar arttı:78 ölü

BEYRUT (AP)

Suriye askerleri ile Hıristiyan milisler arasında geçen salı günü başlayan karşılıklı top atışları devam ediyor. Tarafların çarpıştığı karlı Batrun Dağında yaşayan çok sayıda köylü, korunmasız bir şekilde yerlerini terkediyor.

Askeri kaynaklar çarpışmalarda 28 asker ve 50 sivilin öldüğünü bildirdiler.

Yunanistan' da grevler artıyor

MİHAİL VASİLYADİS (ATİNA)

Beşinci haftasını dolduran Yunanistan banka çalışanları grevi dolayısıyla idari hayat oldukça büyük zorluklarla karşılaşırken tarım işçileri, eczaneler ve taksi şoförleri de greve başladılar. Atina halinde sebze-meyva kıtlığı başgösterdi. Piyasada da fiyatlarda büyük yükselişler görülüyor.

Taksilerin grevi cumartesi,pazar günleri hususi arabaların grev kırıcılığı yapmaları üzerine pek hissedilmiyor, ancak iş günlerinde halk sabahtan itibaren zorluklarla karşılaşıyor.

örse çekiç

Gülay Göktürk

THY grevi

Bu yazımız yayınlandığı zaman, THY'de çalışan 6 bine yakın personel grevde olacaklar. İşçiler, toplusözleşme uyuşmazlığından doğan her grevde olduğu gibi ücret artışı ve çeşitli sosyal haklar istiyorlar. İşverenin verdiği yüzde 13.5'lik ücret artışını kabul etmiyor ve THY'nin 1978 yılında kârâ geçmiş ender KİT'lerden biri olduğunu hatırlatıyorlar.

Bu grevin bir cephesi. Ama asıl cephesi değil. Asıl mücadele ise, 45 milyonun malı olan THY'nin yeni bir Tariş, yeni bir Tekel olması ya da olmaması, yeni bir partizanlık yuvası haline getirilip getirilmemesi noktasında cereyan ediyor. Bazı yetkililerin kafasında bulunan "Hava yollarında bazı kârlı alanları özel şirketlere kapattırıp, daha kârsız işleri de THY'ye devrederek bu kuruluşu daha da batırmak" planına evet deyip dememek noktasında cereyan ediyor.

***

Bir genel müdür geliyor ve daha ayağının tozuyla şunları söylüyor:

"Ben partinin adamıyım. Beni buraya parti getirdi. Üstelik bakanın kesin talimatı var. Başlattığımız işi bitireceğiz". Nedir Başlattığı iş. Derhal 147 kişilik bir kıyım listesi hazırlanıyor. İlk aşamada THY'ye yıllarca emeği geçmiş 14 kişi sorgusuz sualsiz kapı önüne konuyor. Bu arada, bazı yeni kadrolar açılıp, MHP'li bilinen kişiler Genel Müdürlük binasına doldurulurken, "yukardan torpilli" bazıları da 20 yılda alınacak terfiyi 20 günde kazanıp jet hızıyla THY'nin üst kademelerine doğru fırlıyor...

Bütün bunlar ne anlama gelmektedir? Bir genel müdürün bu sözlerinin ve alelacele girişilen bu operasyonların sonunda ortaya ne çıkacağı açık değil midir? Yeni bir fesat yuvası, yeni bir kanayan yara, yeni bir anarşi kaynağı...

Günlerdir bu sayfada yazıp çiziyoruz. Tekel fabrikaları buraya bir günde gelmemiştir diyoruz. Tariş'te günlerce durultulamayan çatışmalar, olaylar olduysa, bunun sebebini biraz daha derinde aramak lazım diyoruz. Bu illetin adı partizanlıktır, her gelen siyasi iktidarın KİT'leri kendi çiftliği haline getirmek istemesidir, diyoruz. Ama bakıyoruz, hükümet, eski yaraları sarmaya çalışacağına, eskiden ekilen bölücülük tohumlarını söküp çıkarmaya çalışacağına, yeni yaralar açmakla yeni partizanlık yuvaları yaratmakla meşgul.

***

THY işçileri biz bu yazıyı yazarken, grev çadırlarını kuruyorlar. Birazdan grev önlüklerini giyip nöbete geçecekler.

İstekleri net:

Bugünkü fiyatları ve önlerindeki iki senede meydana gelecek artışları karşılayabilecek makul bir ücret istiyorlar. THY'nin zarar eden bir kuruluş haline getirilip özel sektöre devri için zemin hazırlanması planlarına hayır diyor ve THY'nin gerçekten kamu yararına çalışan bir kuruluş olmasını istiyorlar. Ve hepsinden önemlisi, THY'nin iktidar partilerinin arpalığı haline getirilmesine karşı çıkıyor, kıyımın durmasını, işten atılan arkadaşlarının geri alınmasını istiyorlar.

Bunlar haklı ve karşılanması gereken taleplerdir. İktidara geldiğinden beri, tek derdi sağdan soldan döviz bulmak olan iktidarın, Türkiye'nin önemli döviz sağlayan kuruluşlarından biri olan THY'deki grevi, işçilerin talepleri doğrultusunda bir an önce sona erdirmesi ve bu kuruluşu batırmak yerine daha iyi çalışır hale getirmek için gayret sarfetmesi gerekir.

Devrimci Maden-İş Sendikası basına açıklama yaptı

İzmir'de TKP'nin güdümündeki maceracı çeteler işçinin kanı ve canı ile oynadı

● Devrimci Maden-İş Sendikası Rusya'nın Afganistan'dan derhal çekilmesini istedi

● Açıklamada "İşçilerin hür iradesi Maden-İş çetesini ERDEMİR'den silecektir" deniliyor

EREĞLİ (ÖZEL) Devrimci Maden-İş Sendikası Genel Yönetim Kurulunun 13-16 Şubat tarihleri arasında Ereğli'de bir toplantı yaptığı dünya ve Türkiye'deki son olayları ve sendikal gelişmeleri değerlendirdiği bildiriliyor.

Toplantıdan sonra Genel Başkan Şükrü Özbayrak'ın basına yaptığı açıklamada şöyle deniyor: "13-16 Şubat 1980 tarihleri arasında toplanan Genel Yönetim Kurulumuz dünyamız, ülkemiz, işçi sınıfımız ve sendikamızın durumuna ilişkin çeşitli meseleleri gözden geçirmiş ve aşağıdaki kararları almıştır:

1) Dünyada durum: Dünyamız son çeyrek yüzyılın en çalkantılı dönemini yaşıyor. 1970'li yılların ortalarından itibaren stratejik bir saldırıya geçen Sovyet sosyal-emperyalistleri başlıca rakibi ABD'yi hegemonya mücadelesinde geriletmek, dünyayı yeniden paylaşmak üzere militarist girişimlerini yoğunlaştırmışlardır. Sovyet saldırganları ülkemiz üzerindeki hegemonyacı girişimlerine de hız vermiştir. Rusya ülkemizi Afganistan, Pakistan ve İran'la birlikte zayıf halka olarak görmektedir. Sovyetlerin en son Afganistan işgalinde billurlaşan saldırganlık siyaseti özellikle bölgemizi sıcak bir savaşın eşiğine getirmiştir. Sendikamız her türlü hegemonyacılığın, ülkelerin iç işlerine müdahale edilmesinin karşısındadır. Bu nedenle 1) Sovyetler Birliği'nin kardeş Afganistan'ı işgal etmesini şiddetle protesto ediyoruz. Sovyet saldırganları Afganistan'ı derhal terketmelidir. 2) Sovyetler Birliği'nin özellikle Ortadoğu ülkeleri için tehdit ve zorbalık mihrakı haline geldiği tespitini yapıyoruz. Sovyetler Birliği'ni yayılmacı, militarist ve emperyalist karakterinden ötürü başdüşman ilan ediyoruz. 3) Dünyadaki bütün barış güçlerinin savaş kundakçılarına karşı omuz omuza vermesini, iki süper devlete özellikle Sovyet saldırganlarına karşı barış ve özgürlük bayrağını yükseltmelerini istiyoruz.

2) Ülkemizde durum: Türkiye elbetteki dünyayı sarsan olaylardan ve gelişmelerden etkilenmektedir. Özellikle Sovyetler Birliği'nin bölgemizde yoğunlaşan militarist girişimleri ülkemiz için ciddi bir tehdit niteliği kazanmıştır. Sovyet saldırganlarının ülkemiz içindeki uzantıları ve faşist mihraklar Türkiye'yi bir iç savaşa sürüklemek çabası içindedirler. Biz Devrimci Maden-İş Sendikası olarak iç savaş girişimlerinin, bölücülüğün ve sağlı sollu anarşinin karşısındayız.

Bu nedenle 1) Bölgemizdeki Sovyet tehdidine karşı bütün ulusumuzun birliğini savunuyoruz. Her türlü mezhep ve ırk ayrımcılığına karşı mücadele edilmesi gerektiğini düşünüyor ve bu nitelikteki mücadeleleri destekliyoruz. 2) Bütün ülkemizde kargaşa çıkaran ve bölgecilik yapan mihrakların başında Moskova'nın güdümündeki TKP'nin bulunduğu tespitini yapıyoruz. Diğer maceraperest solcu çeteler TKP'nin dümen suyundadırlar. Bunlara karşı ve faşist mihraklara karşı bütün ulusal güçlerin mücadele etmesi gerektiğini düşünüyor ve bunu savunuyoruz. 3) Ulusal birlik, özgürlükleri kısıtlayarak, işçilerin hak istemlerini boğmaya çalışarak gerçekleştirilemez. Ulusal birliği sağlamanın yolu anarşiye karşı cepheden mücadeleye girişmek ama öte yandan işçilerin ekonomik ve demokratik istemlerini eksiksiz bir şekilde yerine getirmektir.

Biz hayat pahalılığının önlenmesini, işçi ve emeklilerin yaşam koşullarının düzeltilmesini istiyoruz. Emekçilere yönelik her türlü zorbalığa ve kıyıma karşı olduğumuzu belirtiyoruz.

3) Yöremizde durum: Son olarak İzmir'de işçi haklarını savunuyoruz diye binlerce işçinin kanı, canı ve ekmeği ile oynayan maceracı çetelerin içyüzü çok iyi biliniyor. Erdemir ve Türk Demir Döküm işçilerinin çok yakından tanıdığı maceracı çetelerin başında Türkiye Maden-İş Sendikası vardır. Maden-İş Sendikası bugün işçi sınıfını bölüp parçalamak için elinden geleni ardına koymuyor. Maden-İş'i yönlendiren TKP'dir. Sendikamız her türlü sendikal ve siyasal maceracılığa, işçi haklarının işverenlere peşkeş çekilmesine karşı kuruluşundan bu yana mücadele veriyor. Bu mücadelemizin ilk meyvalarını Demir Döküm ve Erdemir işyerlerinde aldık.

Biz inanıyoruz ki 1) Çetin mücadelelerden geçen Demir Döküm işçileri, Maden-İş sahtekarlarına karşı verdikleri yiğit mücadeleyi yeni zaferlerle pekiştirecektir. Sendikamız çatısı altında her türlü sendikal ve siyasal maceracılığa karşı olan kararlı tutumlarını sürdüreceklerdir. 2) Erdemir işçileri nisan ayından bu yana Maden-İş Sendikasının her türlü gizli girişimini, yetki meselesi ve sözleşmeyi uzatmak için giriştikleri her türlü provokasyonu kararlılıkla göğüslemiştir. Önümüzdeki dönem Maden-İş'e karşı verdiğimiz mücadelenin yetki ile süslenen zaferini tatma dönemidir. İşçilerin Dev Maden-İş'teki kararlı birliği ve işçilerin hür iradesi Maden-İş çetesini yakın bir zaman içinde Erdemir işyerinden silecektir.

Sonuç olarak sendikamız birlik, bağımsızlık ve milli birlik bayrağını en büyük devrimci Mustafa Kemal'den, işçi sınıfımızın demokratik hak ve özgürlükleri için kararlı mücadele azmini, Türkiye Maden-İş çetesi tarafından katledilen Adem Toyganlardan devralmıştır. Ulusal bağımsızlık ve birlik bayrağını sonuna kadar yüksekte tutacak, Silahtar şubesi üyemiz Adem Toyganlardan devraldığımız çetin mücadele azmini sonuna kadar sürdüreceğiz. Maceracılar ve bölücüler daima hüsrana uğrayacaklardır.

Ne mutlu insanca yaşamak için mücadele edenlere."

işçi sendika

Eylemin hedefi ve sınırı açısından DİSK'in genel grevi

-2-

● Mücadelede en kritik noktada durmayı ve ateşkesler yapmayı bilmeliyiz

● Devrimin güçleri üstün bir duruma gelinceye kadar kesin düelloya girmemek gerekir

Eylemin hedefi ve sınırı belli olmalı

Bir eylemin başarılı bir şekilde sonuçlanabilmesi için, açık seçik tespit edilmiş bir hedefi ve sınırı olmalıdır. Oysa DİSK'in "genel grev" önerisinin böyle belirgin sınırları da yoktur, açıklanmış somut bir amacı da.

Tespit edilen hedefin ulaşılabilir bir hedef olması ve bunun hem eyleme katılan kitle hem de kamuoyu tarafından açık seçik bilinmesi önemlidir. Çünkü belirsiz, hedefi bulanık olduğu, neyi elde etmek için savaştıklarını tam olarak bilmedikleri zaman, duraksarlar. Ayrıca kitleler, ulaşılması mümkün olmayan hayali hedefler için neden mücadeleye girsinler?

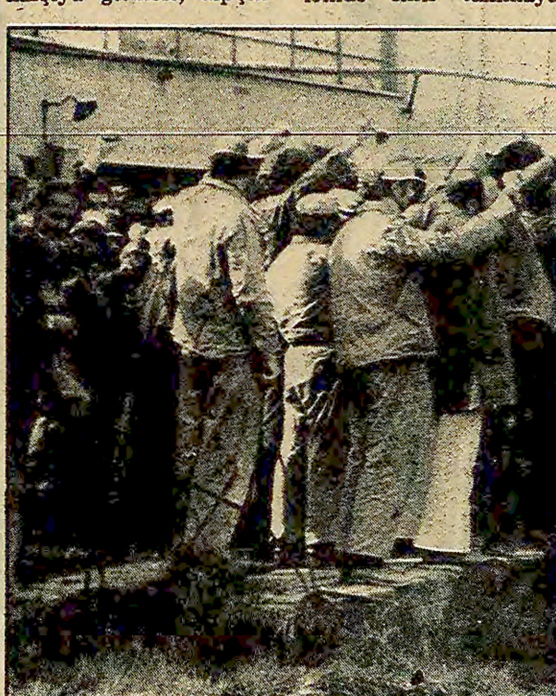
Eylemin, başlangıçta konulmuş belli bir hedefi olması da yetmez. Eylemde başarılı olmak istiyorsak, mücadelede en kritik noktada durmayı ve ateşkesler yapmayı da bilmeliyiz. Karşımızdaki düşman, bizi henüz zayıf olduğumuz bir zamanda kesin hesaplaşmaya sokarak yok etmek isteyecektir. Biz ise, kendi güçlerimiz üstün duruma gelinceye kadar kesin hesaplaşmaya girmekten kaçınmalıyız. Eğer eylemin sınırını doğru tespit etmez durmamız ve kendimiz için en uygun olan noktada uzlaşma yapmazsak "kurtuluşa kadar savaş" maya kalkarsak, mücadelenin yenilgisine yol açar, kendi güçlerimizi dağıtır ve ileride yeni eylemlere hazırlanma imkanını da yok ederiz. Bir işçi örgütünün "genel grev" gibi ciddi bir eyleme girişirken bütün bunları hesaplaması gerekir.

Örnek 1

BOSSA'nın dersi

● Ateşkesi reddetmek yenilgiye götürür!

Geçtiğimiz ağustos ayında, Bossa'da meydana gelen ve yüzlerce işçinin jandarmayla karşı karşıya gelmesi, dipçiklenmesi, 850 işçinin gözaltına alınması ve içlerinden 27'sinin atılması ile sonuçlanan direniş, eylemde sınır tanımayan ve ateşkesleri reddeden anlayışın tipik bir örneği idi.

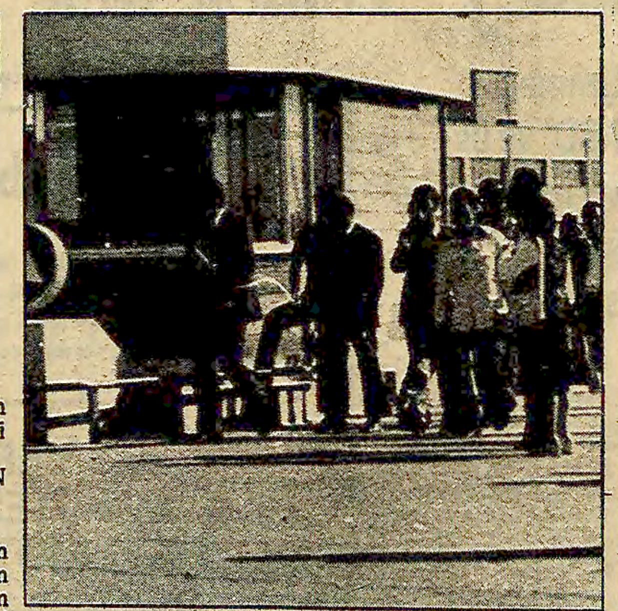

DİRENİŞ BEŞ İŞÇİNİN ATILMASI ÜZERİNE BAŞLAMIŞTI

Direniş başladıktan bir süre sonra, işveren geri bir adım attı. İşten attığı 5 işçiden 3'ünü geri almaya kabul etti. Teksif Sendikası işverenin bu uzlaşma teklifini işçilere açıklarken geri alınmayan iki işçi için iş bulmayı taahhüt ettiklerini ve iş bulununcaya kadar da kendilerine para ödeneceğini belirtti. Ve direnişin bitirilmesini istedi.

İşte, aklı başında, sorumluluk taşıyan ve eylemin başarısını düşünen bir önderlik için bu uygun bir uzlaşma zemini idi. İşçilerin çoğunda direnişi bitirme eğilimi belirdi. Ama, DSM'cilerin asıl amaçları işten atılanların geri alınması değil, işçileri sıkıyönetimle çatışmaya sürüklemekti. Onlara göre, "uzlaşma ihanetti", "sonuna kadar savaşmak"tan başka yol yoktu. Bir yandan fabrikayı kuşatmış olan güvenlik kuvvetlerini kışkırtmak için "kahrolsun sıkıyönetim" diye bağırıyor bir yandan da işbaşı yapmak isteyen işçileri zorbalıkla engelliyorlardı.

Tabii sonunda istedikleri oldu. Çeşitli ihtarlardan sonra fabrikaya giren jandarma, kadın erkek demeden bütün işçileri dipçikleyerek götürdü. Direniş kırıldı. Fabrika iki gün kapandı. 27 işçi işten atıldı. Beş işçiden üçünün geri alındığı noktada ateşkes yapmayı reddedenler, sonuçta 27 kişinin atılmasına ve eylemin yenilgiyle sonuçlanmasına neden olmuşlardı.

Örnek 2

Tekel direnişi

● Her gün hedef değişiyor. Eylem belirsiz noktaya sürükleniyordu

Hedefi ve sınırı belirsiz bir eylemin kitleyi nasıl sonu belirsiz noktalara götürebileceğinin en taze örneğini Tekel işçileri son iki ay içinde yaşadılar.

Tekel direnişinin hedefi ve sınırı üç gün içinde üç defa değiştirildi.

Direniş bir günlük protesto gösterisi olarak başlamıştı. Hedef, faşist cinayeti protesto idi. Eylem işçilerin desteğini sağladı ve katılma oranı yüksek oldu. İkinci gün, Maraş katliamını protesto için bir gün daha direneceğiz dendi. Üçüncü gün ise, bir başka hedefle ortaya çıkıldı: 22 aydır uzayan ara sözleşme imzalanmadan direniş kaldırılmayacaktır.

Böylece bir günlük direniş diye başlatılan eylem, sınırsız bir noktaya doğru sürüklendi. Direniş uzadıkça ve işçilerde direnişe son verme isteği güçlendikçe de sahte solun zorbalığı arttı. Artık Cevizli'de yolların başları tutuluyor, trende işçiler kurşuna diziliyordu. Bu arada, direnişi başlatan sendika olayları kendi akışına terketmişti.

Girişilen sınırsız eylem, güç toplamak hesabı içinde olan Gıda-İş'e daha da güç kaybettirmiş, direnişin insiyatifini tamamen kaybetmesine yol açmıştı.

Bu arada, işveren bazı işçilerin işine son vermiş ve Cibali'nin kapanacağı söylentileri dolaşmaya başlamıştı. Artık işçilerin en önemli talebi, atılanların geri alınması ve iş güvencesi verilmesi idi. Doğru bir önderliğin bu noktada yapması gereken şey, işçilerin bu taleplerini doğru bir şekilde formüle ederek bir an önce uzlaşma sağlamak için kolları sıvamaktı. Oysa işçinin başını belaya sokanlar hâlâ "ara sözleşmenin imzalanmasından" vs. sozediyorlardı.

Sonunda, işçiler kendi göbeklerini kendileri kesmek zorunda olduklarını gördüler. Aralarında birleşip Genel Müdürlüğe giderek görüşmelerin tekrar başlamasını istediler.

Her iki sendika yöneticilerini bir araya getirip ortak çözüm aramaya zorlayan da yine işçiler oldu.

Sonuçta direniş Genel Müdürlüğün işçilerin bazı taleplerini kabul ettiğini açıklaması ile son bulurken, Gıda-İş Basın Bürosu ilk açıklamayı yaparak "bitirme başarısını" kapmaya çalışıyordu.

İki aydır dillerden düşürülmeyen "ara sözleşme" meselesi ise çoktan unutulmuştu.

Örnek:3

DİSK'in faşizme ihtar eylemi

● Hedef ve sınır belliydi

Hedefi ve sınırı belli bir eylem örneği olarak DİSK'in 20 Martta yaptığı Faşizme İhtar eylemini gösterebiliriz.

Baştürk yönetiminin ilk iktidara geldikleri aylarda yapılan bu eylem, içinde başka sebeplerden kaynaklanan bazı zaaflar taşımakla birlikte esas olarak doğru bir eylemdi.

Birinci olarak, MHP ve Kontrgerillanın 16 Martta üniversitede giriştikleri kanlı katliam, bütün halkın yoğun tepkisini çekmişti. Bir işçi konfederasyonunun bu katliamı protesto etmesi gerek işçi tabanı gerekse kamuoyu açısından haklı bir zemine sahipti.

Öte yandan eylem, daha baştan hedefi ve sınırı belirlenmiş bir eylemdi. Hedef, MHP ve Kontrgerillanın giriştikleri katliamı protesto idi. Eylemin biçimi ve süresi, o gün için, mevcut güçler dengesine uygundu. Karşı güçlerin bu direnişi bahane ederek saldırıya geçmesi ve eylemi ezmesi o günkü siyasi şartlarda mümkün değildi. Eylemin hedefinin, biçiminin ve süresinin önceden açık seçik belirlenmiş olması, provokasyon ihtimallerini de zayıflatıyordu.

Nitekim de, iki saatlik ihtar eylemi, herhangi bir provokasyona uğramadan, güç kaybına yol açmadan esas olarak başarıyla tamamlandı. Daha sonra hakkında soruşturma açılan yöneticilerin ve işçi önderlerinin beraat etmesi de eylemin hedefinin, zamanının, sınırının ve biçiminin doğru seçildiğini gösteriyordu.

DİSK'in genel grevinin hedefi ve sınırı belli değildir!

Yukarıdaki örneklerden de gördüğümüz gibi, bir eylemin başarısında, hedefin ve sınırın belirgin olması ve eyleme katılacak kitle tarafından açık bir şekilde bilinip benimsenmiş olması eylemin başarısında en önemli etkenlerden biridir.

DİSK'in genel grev kararını bu açıdan ele aldığımızda karşılaştığımız şey tam bir belirsizlik ve kargaşadır.

Düşünülen genel grevin hedefi nedir?

DİSK yöneticileri, şimdiye kadar hiçbir yerde bunu açık bir şekilde cevaplamamışlardır. Çeşitli toplantılarda ve işçiye yapılan açıklamalarda her nabza göre ayrı şerbet verilmekte, kimi yerde "zamları protesto" denilirken, kimi yerde "ücret artışı", kimi yerde de "faşist baskıları protesto" denilmektedir. Daha dar toplantılarda söylenen ise, "Hükümetin DİSK'i yıkmak istediği, O DİSK'i yıkmadan, DİSK'in hükümeti yıkmak için harekete geçmesi gerektiği"dir. Eylem, bazı kesimlerde, hükümeti yıkmaya yönelik siyasi bir eylem olarak gösterilirken, geniş kesime ise zamlara karşı ücret artışı için mücadele şeklinde sunulmaktadır.

Bu durumda, işçi ne için mücadele edeceğini nasıl bilecektir? Böylesi ciddi ve fedakarlıklar isteyen bir eyleme girişecek olan işçinin ne uğruna öne atıldığını bilmek hakkı değil midir? İşçi hükümet düşürmeye gidiyorsa, hükümet düşürmeye gittiğini bilmelidir. Her biri ayrı bir hedefle yola çıkartılan bir kitle nasıl ve ne kadar süreyle bir arada tutulabilir?

Hedef bu kadar belirsiz olunca, eylemin amacına ulaştığı ve bitirilmesi gereken noktayı tespit de imkansız hale gelmektedir. Şu anda, hiç kimse eylemin sınırı hakkında bir fikir sahibi değildir. Bu konuda DİSK yetkililerinden herhangi bir açıklama yapılmış da değildir.

Grev, örneğin hükümet zam kararını kaldırdığını ilan edince mi başarıya ulaşmış olacaktır? Yoksa hedef, asgari ücretin yeniden yükseltilmesi, eşel mobil'in kabulü, vs gibi bazı tavizler kopartmak mıdır? Ya da kafalarda Demirel düşürülmeden eylemi bitirmeme gibi bir düşünce mi vardır? Veya bütün bunların da dışında çok daha gizli, çok daha tehlikeli planlar mı yapılmaktadır?

Esasen, DİSK'in bugünkü yapısı ve içinde bulunduğu durumda, hiçbir eylemine doğru dürüst sınır konamayacağını ve eylemin her türlü provokasyona açık bir kargaşadan başka bir şey olamayacağını, İzmir'deki prova çok açık bir şekilde göstermiştir.

DİSK, öyle bir kargaşa içindedir, öyle bir cadı kazanıdır ki, baştan konulan herhangi bir sınır, DİSK'in içinde barındırdığı "kurtuluşa kadar savaş"çıları durduramayacaktır, nitekim İzmir'de de durduramamıştır.

TKP'nin iç savaş kışkırtması ve hükümetin baskı politikasının kurbanı 3 fabrika

Tariş / Antbirlik / Tekel 7

Sonucu hükümetin tutumu belirleyecek

Sahte sol Antbirlik'te yeni bir Tariş yaratmak isterken işçiler çözüm bekliyor

● Antalya AP İl örgütü içinde MHP ile ittifak siyaseti güden kanatın faaliyetleri durdurulmalıdır

● Direniş içinde birbirine düşen sahte solcu grupların eylemlerini işçiler endişeli gözlerle izliyorlar

İŞÇİ SERVİSİ

Demirel hükümetinin kurulması ile birlikte AP Antalya İl Örgütü içindeki bir kanat ellerini ovuşturmaya başlar. AP içinde küçük bir azınlık olmalarına rağmen, seçimlerin verdiği zafer sarhoşluğu ile etkinliğini artıran bu grup kendi çıkarlarını MHP ile işbirliğinde görmektedir.

AP içindeki "ılımlı" kanat ekarte edilir. Serik İlçe Başkanı Mehmet Akil dizginleri ele alır ve Antbirlik Genel Müdürü Şeref Topuz'un genelgesinin aksine faaliyete geçilir.

Mehmet Akil dizginleri elden kaçırmamaya o derece dikkat eden bir kişidir ki, olaylar esnasında Genel Müdürle görüşmek isteyen gazetemiz muhabirini engelleyerek, "Belki Genel Müdür yanlış bir şey söyler" diyebilmektedir.

Üstündeki siyasi baskılardan bunalan Şeref Topuz Ankara'ya gider ve Ticaret Bakanlığı ve AP üst yetkilileri ile görüşür. "Ya üstümdeki baskıları kaldırın ya da istifa ederim" dediği öğrenilir. Fakat Genel Müdür'ün çabaları boşa çıkar.

SİLAHLI KORUMA GÖREVLİLERİ

Mehmet Akil'in baskıları ile Antbirlik'e "koruma görevlisi" adı altında MHP'li komandolar alınmaya başlanır. Bunların bir kısmı 2. MC döneminde Antbirlik'te çalışanlardır. Üstelik bunlar yasal olarak da "silahlandırılır". Koruma görevlilerinin sayısı yavaş yavaş artarak 36'yı bulur. Bunların işçilere sataşmaları ile birlikte tansiyon da yükselir....

İşyerinde yetkili olan DİSK'e bağlı Tekstil Gıda-İş ve Sosyal-İş sendikaları toplusözleşmede yeralan bir maddeye dayanarak işe alınanların sendikanın onayından geçmesini şart koşarlar ve Genel Müdürlüğün sözleşmeye uymasını isterler. Genel Müdürlük bu talebe olumlu cevap verir, ama fiiliyatta buna uyulmaz.

ÖLDÜRÜLEN ŞOFÖR VE OLAYLARIN BAŞLAYIŞI

Ocak ayı Antbirlik'te artan bir huzursuzlukla geçer. İşletmeye MHP'liler alınırken, sahte solcu gruplar da "büyük tensikat" söylentileri yaymaktadırlar. "Antbirlik'i faşistlere terketmeyeceğiz" sözleriyle direniş hazırlığı içindedirler.

Nihayet 30 Ocak günü beklenen olay patlak verir. Antbirlik Yağ Kombinası arabalarından birisi taranır. Turan Selman adlı şoför ölür. Fehmi Acar, Selahattin Yürekli ve Abdulhalim Aral isimli işçiler yaralanırlar. Kurşunların kimi hedef aldığı belirsizdir, ancak vuranların MHP'li olduğu söylenir.

Böyle bir cinayet sahte solcular için de bulunmaz fırsattır.

31 Ocak günü işçiler cenaze töreninde iken MHP eğilimli kişiler Genel Müdürlüğe gelerek işçileri tehdit ederler.

Aynı olay ertesi gün yani 1 Şubat'ta da tekrarlanır. Bu kez içerdekiler kapıları kapayarak işyerini işgal eder ve direnişe geçerler. Talep cangüvenliğidir. Ama Antbirlik işvereni görüşmekten kaçınır.

2 Şubat günü polis 2 saatlik bir operasyondan sonra Genel Müdürlüğü kapıları kırarak boşaltır ve içerdeki 37'si bayan 174 işçiyi gözaltına alırken bu kez Antbirlik'e bağlı diğer bütün işyerlerinde direniş başlar.

Bir kısım AP'linin MHP'ye destek olan ve güçlendiren tutumu işçileri sahte solcu grupların kucağına itmiş, sahte solcular Antbirlik'te, Tariş ve Tekel olaylarında sahip olamadıkları kadar haklı gerekçeler bulabilmişlerdir.

SAHTE SOLCU TERÖR VE DİSK

DİSK Antbirlik direnişini başından itibaren destekler. 5 Şubat Salı günü DİSK'e bağlı sendikalar Antalya'da öğle üzeri iki saatlik bir dayanışma grevi yaparlar.

Ancak aynı gün saat 18.00 sıralarında başka bir eylem sahneye konmaktadır. Antbirlik Hukuk İşleri Müdürü Ahmet Adil Okur evine dönerken "kimliği belirsiz" kişilerce öldürülür. Aynı gün şehrin çeşitli yerlerinde korsan gösteriler düzenlenir. Bahçeli ve Şarampol mahallelerinde esnafa "kepenk" indirttirilir. Sahte sol işbaşındadır.

Bu arada Mehmet Akil'in evi ve Antalya AP il binası da bombalı ve kurşunlu saldırıya uğrar. Şehirde tansiyon iyice yükseltilir. 9 Şubat 1980 günü ise DİSK Antalya'da miting düzenler.

MİTİNG VE GELİŞMELER

"Açık söylüyorum. İşçiler teslim olmayacaktır. Direneceklerdir. Direneceğiz.... Bizi asla yenemeyecekler. Bu kavgayı biz kazanacağız... Burjuvazi kavgaya davet etti bizi. Kavgaları kabulümüzdür..."

Bu sözler Abdullah Baştürk'e ait. Antalya'daki DİSK mitinginde Baştürk hep bu tonda konuşur.

"Antbirlik'te işçiler direniştedir. Fabrikalar kalemizdir. Bu kaleyi terketmeyeceğiz..." Bu sözler de DİSK Genel Sekreteri Fehmi Işıklar'ın...

Böylesine yüksek düzeyde bir ajitasyon çizgisi izleyen DİSK yöneticilerinin eylem içindeki en büyük yandaşları da şüphesiz işçiler değil, Dev-Sol Kurtuluş gibi gruplar olacaktır ve nitekim öyle olmaktadır.

Sahte solun Antbirlik'teki amacı işçi hakları değil, Tariş çapında bir olay yaratmak ve "Oligarşi" ile çarpışmaktır.

Akdeniz Emekçi Kadınlar Birliği adına dağıtılan bir bildiriden şu satırları okuyoruz:

"Dün Tekel'de, Tariş'te, Antbirlik'te işçilerin attığı kıvılcım tüm toplum kesimini sarmaktadır. Oligarşinin baskı ve zulmüne karşı mücadele yükselmektedir..." Halkın Kurtuluşu'nun bir bildirisinde ise "Antbirlik direnişini destekleyelim. Genel greve hazırlanalım" denmektedir. Niyetler açıktır. TKP'nin DİSK aracılığı ile giriştiği genel anarşi hareketini Antalya'ya yaymak ...

Ancak işçi sorunları ile zerre kadar ilgisi olmayan bu gruplar kısa süre sonra Antbirlik içinde birbirleriyle dalaşmaya başlarlar. İşçiler direnişten yavaş yavaş uzaklaşır.

Kurtuluşçular fabrika içinde, Dev-Sol fabrika dışında karşılıklı eylem karargahları kurarlar. İşçilerin endişeli bakışları arasında bu gruplar birbirine karşı nöbet tutmaya başlarlar. İşçiler arasında sonu belirsiz bir maceraya sürüklendikleri kuşkusu

(Devamı sa. 7 sü. 3'de)

Kültür kaçakçıları -2-

İris Love, David Frenc, Travis

Nimet Arzık

Küçük öykücüklerle başlayalım, işin yüreğine saplamadan okunumuzu. Yıl 1965. Eski eserleri koruma yasası yok. Asarı atika hakkında, Osmanlıdan kalma bir yasa var.

Anadolunun kültür hazineleri, uzanacak cüretkâr ellere açık ve teslim.

Bu yıllarda, sanat tarihi hocası Pensilvanyalı İris Cornelia Love, Knidos kazılarını yönetmek için bizim resmi makamlara başvuruyor.

Benim fikrim, Artık hiç bir yabancıyı kazı yönetmeye sokmamalı. Yabancı ülkelerde uzun çalışmış olan hiç bir şişirme bilginimizi de...

Hiç olmazsa, çalıştığı yabancı ülkeyi, beş yıldan beri terketmiş olmalı...

—Barbarsınız.

—Evet barbarım... olmadık ta ne kazandık?

Aynı zamanda, o zaman doçent bu gün profesör değerli Yusuf Boysal da bu kazılar için aynı resmi makamlara başvurmuştu. Yabanın ördeği yeğ tutuldu. Kültür Bakanlığı yoktu o zamanlar. Olsa ne yazardı?...

Sonradan bir bakanımız gerine gerine bir şey dediğini sanarak:

"Yunan eserleri Yunanistan'a"...

"Roma eserleri, Roma'ya" dememiş miydi, "evli evine, köylü köyüne dercesine?..."

Ve arkeolog bile olmayan, keçi bacaklı, keçi yüzlü, Şekspir trajedisi isimli, İris Cornelia Love, o yaz, yabancı baskınına uğrayan Bodrum'a vardı.

Bodrum'da dolce vita egemen olmaya başlıyordu. Kart Amerikan karıları, afyon yutmuş (resmen) Alman karıları, felekten ne çalmak mümkünse, gelip çalıyorlardı...

İnsan azmanları, bulanık bakışlı Gunterler, zavallı, yaşamı bilmeyen genç çocuklara musallat olan kız kardeşleri, kol geziyorlardı.

İstanbul ve Ankara sosyetesi onları tutuyordu baş üstünde!

Bir enayi Ken Skot tanıdım ki... kaçakçı mıydı, değil miydi, ama önünde, bizim kırma kentsoylular ayılıp bayılıyorlardı...Teknesinin yelkeni mor'du.. mor... Yanında bir de, kollaboratörü, hortlamış yüzlü Suzın vardı.. Suzın... her gece av'a çıkan, insan avına!

İris Cornelia Love, legal ve illegal ailelere sokulmuştu.

"Bizi, bizden fazla sever" diye mayışıyorlardı bu yaldızlanmış eblemçüşler...

Deli miydi bu İris, ki "bizi, bizden fazla sevsin"?...

Keçi suratlı İris'in erkeksi bir aklı vardı. Arkeolog bile değildi, dedik ya...

– Ama Amerikada titrler başka...

Nice yetki verildi keçi suratlı, keçi bacaklı İris'e toprağın taşını altüst etsin diye... Bana onun yarısı kadar yetki verilse Amerika'da ..Carter'in yatak odasının döşemesini kazar, aranılan Praxiteles'in Venüs'ünü çıkarırım belki!...

İki kez dehlendi madama Türkiye'den, ikisinde de ,iadei itibar ederek geri döndü. Kim, hangi uluslararası kuruluş onu tutuyordu ki?...

Neden öz be öz vatandaşımız, Yusuf Boysal'a yeğ tutulmuştu ki?...

* * *

Antik çağlarda, Knidos, en önemli yerleşme yerlerinden biriydi. Dor Konfederasyonunun altı önemli merkezlerinden:

Knidos (Tekir), Rodos, Kalimbos, Yasos, Halikarnasos (Bodrum), Kos (İstanköy).

Marmaris'e yakın, Reşadiye Yarımadasının ucunda, beyaz bir fenerin nöbet beklediği bir dildir.

Altın çağlarında, iki limanı varmış. Biri, Haliç gibi zincirlenebiliyormuş.

Kıyısının bir tarafı huylu, bir tarafı huysuzdur, huysuz tarafı çok daha güzeldir öbürkinden.

Kazılar ve kalıntılar bu uzun dilin üstündedir. Biraz ötede Nekropol uzanır (ölülerin

yeri).

Görülecek yerdir Knidos, hâlâ!

Knidosta, eşsiz yontucu Praxiteles, o sadece Roma devrindeki kopyalarından bilinen Venüs'ü yontmuş.

Venüs tapınağında, öyle bir yere yerleştirilmiş ki, Akdeniz'de, gemiler yanaşırmış kıyıya, sırf bu Venüs'ü görmek için. Knidos halkı da bu yontuyu, ne borç, ne harç ne servet karşılığı, kimseciklere devretmemiş.

Kaçakçılar, Nekrepolleri severler. Biliyorsunuz, zamanında ölüler, ziynetleriyle gömülürlermiş, çanak çömlek ve heykelciklerle...

Yükte hafif pahada ağır, Tanrı ne verdiyse, kaçırmak olanağı boldur Nekropollerden.

Son gittiğimde, birkaç yıl oluyor, bu eşsiz yeri, üç jandarmayla, bir uzatmalı çavuş bekliyordu.

İris'e , o sırada Knidos'a girmek yasaktı. Bizim tekne yaklaşınca, onun konuklandığı tekne de yanaştı. İris, toprağa ayak basmak için bekçiyle, resmen güreşe girişti. Küstahtı, karşısındakine hep sömürgeciliğin en kötü zamanlarını yaşatmak istiyordu, kendince...

Bu güreşten utanan, Bodrum Kaymakamı, bazı yerlere telefon etti... Ciple, asıl sorumlu sökün etti Knidos'a, ve İris konuklarıyla birlikte dolaşabildi, köstebek yuvasına döndürdüğü yeri.

Askerlerin şaşkın bakışları karşısında bir numara çekti, antik gelenekleri sözüm ona ihya ederek: Bir şişe şarapla yeri suladı, sonra lıkır da lıkır, kendisi içti.

Yarın: Öyküye devam

Büyükelçi Byron Theodoropulos Genel Sekreter Büyükelçi Dimikrios Makris ve Dışişleri Bakanlığı Genel Sekreteri Büyükelçi Özdemir Yiğit dün biraraya geldiler.

TÜRK VE YUNAN DIŞİŞLERİ GENEL SEKRETERLERİ DÜN GÖRÜŞTÜ

ANKARA (ÖZEL)

Türkiye Yunanistan Dışişleri Bakanlıkları Genel Sekterleri düzeyindeki görüşmeler dün Ankara'da başladı.

Dışişleri Bakanlığı Genel Sekreteri Büyükelçi Özdemir Yiğit'le Byron Theodoropulos, dün görüştü. İki Genel Sekreter bugün bir görüşme daha yapacak. Görüşmelerde, iki ülke arasındaki tüm sorunların ele alındığı belirtildi.

Yunanistan Dışişleri Bakanlığı Genel Sekreteri Byron Theodoropulos, Başbakan Süleyman Demirel ve Dışişleri Bakanı Hayrettin Erkmen tarafından da kabul edilecek.

Televizyon yeni yayın dönemine giriyor

- TRT Genel Müdürü Kasaroğlu, Mecliste bütçenin tümü üzerindeki görüşmelerin ve oylamanın da naklen yayınlanacağını açıkladı
- Haber programlarını denetlemek üzere siyasi parti temsilcilerinden bir "iyi niyet komisyonu" kurulacak

ANKARA (AA)

TRT Genel Müdürü Doğan Kasaroğlu, 28 Şubat Pazar gününden itibaren televizyonda gündüz yayınının 10.30'da başlayacağını ve 10.30-11.00 arasında dini eğitim ve kültür programının normal yayın olarak verileceğini bildirdi.

TRT Genel Müdürü Kasaroğlu dün düzenlediği basın toplantısında, Nisan 1980 tarihinden itibaren Orta ve Doğu Anadolu bölgesindeki 27 ili kapsayan bir eğitim programı başlatacaklarını açıklayarak, "Anadolu'ya adını taşıyacak bu kuşak saat 17-18 arasında bir deneme yayını olacak. Aynı zamanda 2. kanalda başlatılacak yayınların bir başlangıcı olacak" dedi.

Kasaroğlu, programın bir saat süreli olmasının aynı tarihten itibaren "Üniversite hazırlık kursları" adı altında bir saatlik kuşak açılmasından doğduğunu söyledi ve Millet Meclisi Genel Kurulunda bütçenin tümü üzerindeki görüşmelerin naklen yayınlanmasının umulanın üzerinde ilgi gördüğünü belirterek özetle şöyle devam etti.

"Bu yayınlara devam edeceğiz. Millet Meclisi Başkanı ile görüşerek, 28 Şubat 1980 günü yapılacak olan bütçenin tümü üzerindeki görüşmeleri ve oylamayı yayınlayacağız. İlgi gören konular parlamentoda görüşüldüğü zaman da bu yayınları devam ettireceğiz."

5 DAKİKA

Bir soru üzerine 1 Nisandan itibaren "5 dakika" programının muntazam periyotlar halinde yayınlanacağını, salı günleri de turizmle ilgili meslek gruplarını eğitmeyi amaçlayan 5 dakikalık turizm programının yayına sokulacağını açıklayan Kasaroğlu, ikinci kanal konusundaki bir soru üzerine de şöyle konuştu:

"İkinci kanal vericilerinin alt yapısı hazırdır. Ek verici lazım. Bu konuda kredi açmak ve yardım etmek için Federal Almanya ve Fransa'nın gayri resmi müracaatları var."

İYİ NİYET KOMİSYONU

Bir gazetecinin siyasi partilerin haber programlarından şikayetçi oldukları hatırlatması ve bu konudaki görüşünü sorması üzerine TRT Genel Müdürü özetle şöyle dedi:

"Eleştiri sahipleri hangi haberimizde taraf tuttuğumuzu belirtirlerse cevap verebiliriz. Böyle bir hatamız varsa tekrarlamamaya çalışırız.

"CHP Milletvekili Orhan Akbulut'un taraflı yayın yapıldığı yolundaki telgrafı üzerine savcılığa başvurdum. Telgrafın ihbar kabul edilmesini ve soruşturma açılmasını istedim. Sayın Akbulut soruşturmada hangi taraflı yayın yaptığımızı açıklarsa biz de cevap verebiliriz.

"Biz göreve geldiğimizde grubu bulunan siyasi partilerin birer temsilcilerinden oluşan bir iyi niyet komisyonu teşkilini amaçladık. Siyasi partilerden üye istedik. Bu talebimiz üzerine CHP Altan Öymen, MHP Yaşar Okuyan, MSP Oğuzhan Asiltürk ve Şevket Kazan'ın isimlerini verdi. AP'in de Yiğit Köker'i görevlendireceği belirtildi. Sayın Köker'in yazısı da geldikten sonra partilerarası komisyonu hemen toplantıya çağıracağız. Böylece siyasi partilerin şikayetlerini süratle bize iletmeleri imkanı sağlanmış olacak."

TRT Genel Müdürü Kasaroğlu, TRT'de çalışanlara 'bir yere girin veya çıkın' diye baskı yapılmadığını belirtti ve TRT'nin dili konusunda yayınlanan genelgeye ilişkin olarak da şöyle dedi:

"Dünyadaki bütün kitle haberleşme araçlarında anlaşılır dil kullanılır. Anlaşılır dil kullanılmazsa verdiğimiz mesaj anlaşılmaz.

"TRT'nin bir kelimeyi reddetmesi diye bir şey olamaz. Ama Türkçeyi de yanlış kullanamaz. Pek çok çocuk konuşmayı TRT'den öğreniyor. Bizim çocuklara dili yanlış öğretmeye hakkımız yoktur.

"Genelgeye gayet iyi araştırılmış, yerleşen ve Türkçe kurallarına uygun olanlar alınmıştır. TRT dilde öncülük yapamaz".

Piyasa günü tütüncünün yüreği ağzında...

Tütün üreticisinin ekime başladığı günden itibaren duyduğu kuşku, heyecan ve tedirginlik piyasa günü doruğuna ulaşır. Üreticiler daha gün doğmadan yığılırlar Tekel kapılarına. Uzadıkça uzar saatler. Birkaç dakika birkaç yıl gibi geçmek bilmez. Sabahçı kahvelerinden çıkan insanlar mahşeri kalabalıklar oluştururlar caddelerde. Üreticiye ürünün bedelini okumak, bir lütufmuş gibi beklettirler de beklettirler.

Tekel'de ne fiyat çıkacağı, tüccarın ne vereceği belli değildir. Tüccardan gelen şifreli kartlar üzerinde tartışılır uzun uzun. Beyaz, kırmızı, sarı, mavi kartların renklerinden, üzerlerindeki yazının biçiminden, yazılan kalemin cinsinden anlamlar çıkartılmaya çalışılır. Kendine hiç kart gelmeyenlerin tek umudu ise Tekel'dir.

TEKEL'İN TUTUMU TÜCCARIN DA TUTUMUNU BELİRLER

Piyasa günü oyun içinde oyunla karşılaşır üretici. Tüccar ise nazlıdır, edalıdır. Tekel'in bir alım merkezinde işi yavaştan alması aynı anda tüm alım merkezlerindeki üreticiyi tüccarın kucağına atar.

İzmir'de karargah kuran tüccarların alım merkezleri ile doğrudan telefon bağlantıları vardır. Tekel'in alım merkezlerindeki tutumuna göre esnek bir uygulama yaparlar. Tekel bir alım merkezinde fiyatları okuma işinde geciktiyse, tüccar o merkezdeki yetkilisine kendisine ayrılan kontenjandan daha fazla tütün almasını ister. Aynı anda da diğer alım merkezlerine alımı yavaşlatmaları için direktif verir. Böylece tüm üreticilerde korkunç bir telaş ve panik başlar. Tüccar, Tekel'in işi yavaştan aldığı alım merkezinde A grad tütünleri baş fiyattan daha aşağı kapatırken, diğer alım merkezlerinde de piyasanın durgunlaşması sonucu düşük fiyattan yüksek kaliteli tütün alma olanağı yaratır.

Tüccarlar piyasadan birkaç gün önce ihtiyaçlarının büyük bölümünü karaborsadan alarak piyasada durgunluk yaratma yolunu da izlerler. Piyasa günü yazıhanelerini kapatarak üreticiyi iyice telaşlandırırlar. Daha sonra da birinci sınıf olarak adlandırılan ve 67 randımanın üzerindeki tütünleri ikinci sınıf tütün fiyatıyla rahatça alabilirler.

TEKEL İSTESE TÜCCARIN BU OYUNUNU BOZABİLİR

Karaborsaya karşı Tekel yasalarının işletilmemesi piyasa günü üreticilerin perişan olmasına ve bir yıllık emeğin yok pahasına tüccara kaptırılmasına yol açar. Tüccar böyle bir piyasada ıskarta ve su çürüğü oranını da yükselterek tütünün alım fiyatını iyice düşürmüş olur.

Tekel istese tüccarın bu oyununu bozabilir. Fiyatların bir önceki günün akşamından üreticilere bildirilmesi halinde tüccar tasarladığı oyunu kuramaz. Tekel'den ürününe kaç para verileceğini öğrenen üretici, tüccarla rahatlıkla pazarlık ederek ürününü satma yolunu izler. Tüccarlar aradığını bulamadığı zaman da tütününü Tekel'e satar. Piyasa ile ilgili köklü çözüm ise randımanların ve birim fiyatlarının önceden açıklanmasıdır.

TESPİTLERDE TEK SÖZ EKSPERİNDİR

Tütün tespitlerinde tek insiyatif eksperlerde olduğu için, yer yer partizanlık, rüşvet, adam kayırma, hatta mahalle, köy ayırma durumları ortaya çıkar. Tütüne değil adama randıman verilir.

Kapı önlerinde sıra sıra balyalar sıralanmıştır. Eksper gelir, söker yaprakları. Kafasında milletvekili olmak için yatırım yapmak varsa,mal sahibinin delege olup olmamasına, kendi partisini ya da grubunu destekleyip desteklememesine göre randıman verir.

Ekspere ara sıra yemek ziyafeti çeken köy ağasının tütünü tespite girerken ön planda olan "Kaldırılan kadehlerin hatırıdır." Kimi zaman da tütüne randımanı rüşvet verir. Tüccar eksperlerinin baktığı tütünle Tekel eksperlerinin baktığı tütün arasında büyük farklar ortaya çıkar. Oysa tarlalar aynı yörenin tarlasıdır, işçilik aynı işçiliktir. Aynı mevsim şartlarında, aynı güneş ışığında tütün kurumaya bırakılmıştır.

Tütün üreticilerinin bu sancıları daha fazla çekmemesi için uygulamadaki tespit sistemi değiştirilmelidir. Üreticilerin de içinde yer aldığı tespit komisyonları kurulmalı, böylece tütünü üç, dört çift göz birden değerlendirmelidir. O zaman üreticinin gönlü gene de rahat olmazsa üst komiteye itirazını yapar, tütün yeniden tespite girer. Partizanlığın, rüşvetin, eksperin ruhsal durumunun randımana yansımasının da önüne geçilmiş olur.

Bugün ülkemizde Tekel kaliteli tütün üreticisini korumuyor, kaliteli tütün üretimini teşvik etmiyor. İhraç ettiğimiz tütünlerin yüzde 95'ini oluşturan Ege tütünleri, Karabağlar ve Ege 64 olmak üzere iki ayrı tiptedir. Aralarında önemli kalite ve verim farklılığı olan bu iki tip Tekel tarafından aynı değerlendirmeye tabi tutulmaktadır. Dekar başına 25-30 kilo daha az verimli ancak daha kaliteli olan Ege 64 tipi tütün yetiştiren üretici korunmuyor.

Aynı şekilde kır arazinin tütünü ile taban arazinin tütünleri de aynı ölçüler içinde değerlendiriliyor. Verimi düşük olmasına rağmen kaliteli tütün yetiştiren üretici desteklenmiyor.

Öte yandan, elindeki tütünü ihraç edemediği ve üretim planlaması yapmadığı için rekolte artışları yüzünden, elinde bol miktarda stokla piyasaya giren Tekel, rekolteyi düşürebilmek için üreticiye cezalandırma yöntemini seçiyor. Tütünü kalitesiz olan üreticilere çok düşük fiyat vererek, ürünlerinden yüzlerce kilo ıskarta çıkararak, sefalete terk ediliyor. Oysa cezalandırmanın çözüm olmadığı bugüne kadarki uygulamalarla görülmüştür. Rekolte fazlalığının çözümü üreticiyi cezalandırmak değil, ona yardım eli uzatmaktır. Taban araziye tütün ekmek zorunda kalan üreticinin başka ürüne yönelmesi için eğitilmesi, gerekli kredi ve her türlü kolaylığın gösterilmesi gerekir. Devlet üreticiye elini uzatmazsa, tütüncüyü kaliteli ürün yetiştirmeye yöneltecek tedbirleri almazsa, bundan hem tütüncü kitlesi hem de yurdumuz zarar görecektir.

(Devam edecek)

Hep aynı oyun Üretici gene tüccara peşkeş çekiliyor

PİYASA AÇILMADAN TÜCCAR KALİTELİ TÜTÜNLERİ TOPLADI

Her yıl piyasa öncesinde görülen karaborsa alımlar bu yıl had safhada. Piyasanın olağanüstü gecikmesi, tekelin piyasa tarihi ve baş fiyat konusunda hiç bir açıklama yapmaması nedeniyle üreticinin telaşlanmasından yararlanan tütün tüccarları özellikle Akhisar, Bergama ve Milas yörelerinde, kaliteli lüks tütünlerin hemen tamamını şimdiden kapattılar. Şubatın 10'undan beri devam eden karaborsa alımlarda, tüccar başfiyatın 3-5 lira üzerine kadar fiyatlar teklif ediyor

Önceki gün Akhisar'da bazı tüccar yazıhanelerine yapılan baskınlar sonunda çok sayıda tütün koçanı yakalanmasına rağmen Tekel karaborsa alımları engelleyemiyor.

AKHİSAR'DA KALİTELİ TÜTÜN KALMADI

Akhisar ve bağlı köylerinde kaliteli tütünlerin hemen tamamı tüccar tarafından kapatılmış durumda. Bir süredir Akhisar'ın köylerinde tütün tespiti için dolaşan tüccar eksperleri, gördükleri kaliteli tütünü hemen kapatıp, koçanları teslim alıyorlar. Akhisar'ın Medar Çıtak, Araplı, Arabacıbozköy, Manisa'nın Büyükbelen ve Alibeyli, Bergama'nın Bakırçay havzası köyleri gibi, kıraç yerlerin iyi kaliteli tütünleri, piyasa açılmadan tüccarlar tarafından satın alındı.

Bu arada karaborsacı tüccarlar, başfiyatın 25-30 lira altındaki fiyatlara kadar orta kaliteli tütünleri de üreticinin telaşından yararlanarak alıyorlar.

ÖZET, GENE TÜCCARLAR HAKKINDA İŞLEM YAPILACAK DEDİ

Karaborsa tütün alımlarının ayyuka çıkması, tütünlerin büyük bir bölümünün kapatılması üzerine Tekel Genel Müdürü Orhan Özet "Piyasa ile ilgili yasal yükümlülüklere uymayan tütün tüccarlarının tütün ticaret belgelerinin iptali cihetine gidilecek" dedi. Her yıl karaborsa alımlar üzerine bu şekilde açıklamalar yapılmasına rağmen, Tekel'in ciddi hiç bir girişimde bulunmadığını bilen tütün üreticileri Özet'in bu sözlerine de itibar etmiyorlar.

PİYASA GÜNÜ PANİK YARATMAK İÇİN TÜCCAR KARABORSAYA YÖNELİYOR

Tüccarın başfiyatın bile üstüne çıkarak karaborsa alım yapmasının sebebi, piyasa günü üreticiler arasında panik yaratmaktır. Kaliteli tütün ihtiyacının büyük bir kısmını piyasa öncesinde tamamlayan tüccar, piyasa günü yazıhanelerini açmayarak, üreticideki tedirginliği artıracak. Daha sonra telaşlanmış üreticinin elinde kalacak tütünleri çok ucuza kapatmaya çalışacak. Tekel'in üreticiye tütünün randımanını ve fiyatını söylememesi sonucu tüccarın böyle tuzaklarıyla karşılaşan üreticiler, "Tüccarın bu oyunlarının açığa çıkarılması için Tekel'in randımanları piyasadan bir gün önce geceden okunmasını istiyorlar.

Kızılcahavlu köyünden Ercan Nizamoğlu "Tekel tütünümü kaça alacağını piyasadan önce bana söylemeli"

"Geçen yıl piyasa hemen açılınca tüccar benim tütünüme 64 lira fiyat verdi. 1200 kilo iyi kaliteli tütünüm vardı. Burada baş fiyat 69 liraydı, tüccara vermedim. Tekelde daha iyi fiyat çıkar, baş fiyat çıkar diye bekledim."

"Bekle babam bekle, sonunda çıka çıka 46 lira fiyat çıktı, bizim tütüne. Beynimden vurulmuşa döndüm. Koştum geri tüccara. Tüccar 'geç kaldın, o zaman verseydin' dedi, fiyat bile söylemedi. Yahu etme, 60'a vereyim, 50'ye vereyim dedim, almadı. Oraya koş buraya koş, sonunda tütünü 46 liradan tekele verdim."

"64 lira nerde, 46 lira nerde, 1200 kilo tütünü kiloda 18 lira ucuza verdik, 20 bin liradan fazla zararım oldu."

"Neden bu zarar? Tekelin benim tütünüme ne fiyat verdiğini bilemediğim için. Tekelin tütünüme 4[illegible] lira verdiğini önceden bilseydim, tüccar 64 dediğinde tüccara verirdim hemen tütünü.

"Piyasada en büyük aksaklık, en büyük yanlışlık burada oluyor. Tekel benim tütünümü kaça alacağını piyasadan önce bana söylemeli. Zürra tekelin ne verdiğini bilmeli, ondan sonra tüccarın karşısına çıkmalı."

"Bence bu işin en sağlam yolu şöyle olur. Pamuk, üzüm nasıl satılıyor, tütün de öyle satılmalı. Yani tütüncü malını koyar ortaya. Gelir tüccarların tekelin eksperleri, birisi der ki bu tütün şu randıman, şu kadar lira eder. öteki benden şu kadar lira eder der, herkes verir fiyatını. Zürra bakar kim daha çok verdi, hangisinin fiyatı daha hesaplı, sattım sana der, keser kontratı.

Akhisarlı tütüncü Melite Ersen "Tespitler üreticilerin katıldığı komisyonlarla yapılmalı"

"Önemli bir konu de tespitler meselesidir. Bir tane eksper geliyor, bakıyor tütüne randımanını, ıskartasını şu çürüğünü tespit edip gidiyor. Bu tek eksper yorgun olabilir, aç, sinirli olabilir. Böyle bir ruh hali içinde ne kadar iyi niyetli olursa olsun tam anlamıyla tütünü değerlendirebilir mi?"

"İtiraz etsen ne zaman edeceksin? Tütünün randımanını zaten piyasa günü öğreniyorsun. Milletin tütün satma derdine düştüğü gün, sen dilekçelerle tekele başvurup yeniden tespit isteyeceksin. Yeniden bir tekel eksperi gelecek, senin tütününe bakacak. Bu işler yapılana kadar ortalıkta ne tüccar kalır, ne piyasa. Senin tütünün de elinde kalır."

"Kalite tespitleri komisyonlarca yapılmalıdır. Tespit için üretim bölgelerinde üreticilerinde katıldığı komisyonlar kurulmalıdır."

Akhisarlı üreticiler "Randımana göre birim fiyat verilmeli"

"Tekel eksperi tütüne bakıp tespitini yaptıktan sonra, 'arkadaş senin tütünün randımanı şu, 60,70, neyse onu üreticiye söylemeli. Üretici tütünün kaç randıman olduğunu bilmeli."

"Sonra fiyat randıman başına verilmeli. Piyasa şu gün açılacak diye radyodan, televizyondan ilan edilirken, bir randımanın fiyatı da şu kadar liradır diye o da ilan edilmeli. Yani ne fiyat verildiyse, mesela bir randımana 150 kuruş mu verildi, eksper benim tütünüme 60 randıman dedi, demek ki benim tütünüm tekelde 90 lira, tütüncü bunu bilmeli. Piyasaya ona göre girmeli, tüccarla pazarlığa ona göre oturmalı.'

TİCARET MAHKEMESİ KÖY-KOOP YÖNETİMİNİN YASAL OLMADIĞINA KARAR VERDİ

ANKARA (ÖZEL)

Ankara 4. Ticaret Mahkemesi, Köy-Koop Yönetiminin yasal olmadığına karar verdi. Önceki gün yapılan duruşmada Mahkeme Heyeti TKP'nin güdümünde bulunan Köy-Koop yönetiminin yasal olmadığına karar vererek, Yargıtayın ilamını benimsedi.

24-25 Şubat 1979 yılında yapılan Köy-Koop 6. Genel Kurulunda ana sözleşmeye aykırı olarak Yönetim Kurulu 13 kişiden oluşturulmuştu. TKP'lilerle işbirliği yapan yönetime muhalefet eden Hadi İlbaş grubu, Yönetim Kurulunun ana sözleşmeye aykırı olarak seçildiğini belirterek dava açmıştı. Muhalefet grubu ayrıca Genel Kurula kadar Köy-Koop yönetimine kayyum heyetinin atanmasını istemişti. Muhalefetin bu isteği 25 Şubat günü yapılacak mahkemede karara bağlanacak.

SAMİM KOCAGÖZ: "Hazırladığım yeni romanda yaşlı bir sosyalistin yaşamına eğildim"

Doğan Kemancı

İlerici Türk edebiyatının altmış yaşını geçmiş temsilcilerinden Samim Kocagöz'le bir görüşme yapmak için, yazarın İzmir-Karşıyaka'daki evindeyiz.

Bahçe içinde büyücek bir ev burası. Şömineli bir salonda oturuyoruz. Tam karşımızda duvara gömülü küçük bir kütüphane. Kitapların arasında ciltli bir biçimde öne çıkmış olan "Kalpaklılar" "Doludizgin", "Bir Şehrin İki Kapısı" ve "Bir Karış Toprak" gibi romanlarını seçiyoruz Kocagöz'ün. Duvardaki tablolarında da çoğunlukla köylülerin işlendiği görülüyor. Hepsinde de Samim Beyin imzası okunuyor.

Kocagöz'e ilk sorumuz son çalışmaları üzerine oluyor. Şunları anlatıyor bize:

"Son iki yıldır bir roman üzerinde çalışmaktayım. Bu roman eski bir sosyalistin yaşam öyküsü oluyor. Tabii bu çalışmayı yapmak için çok eskilerden, 1900'lerden başlayarak Türkiye'deki sol akımları inceledim. Bu akımlar içinde tanıdığım çeşitli kişilerin gelişmesini saptadım. Bu sol akımları fon olarak vererek, bir yaşlı sosyalistin yaşamına eğildim."

Arada çalışma koşullarının zorluğundan sözediyor Kocagöz. Onu yaşlılık değil de soğuk çok etkiliyor. Daha sonra bizi asıl çalışma odasına götürüyor. Dört yanı kitaplarla kaplı bir oda. Söyleşiyi sürdürüyoruz.

"Neden bir sosyalistin yaşamı" diye soruyoruz.

"Türkiye'deki sol akımların, sosyalizmin gelişmesini ortaya sermek veya solun içindeki çatışmaları, çekişmeleri yansıtabilmek için böyle bir konu düşündüm. Gerçi çok çetrefil bir konu, buna karşı çıkanlar olabilecek. Ama işlenmesi gereken de bir konu. Neredeyiz, ne yapıyoruz, nereye gidelim, bunları bilmek için."

SAMİM KOCAGÖZ

Roman ve hikayenin nasıl olması gerektiğini soruyoruz.

"Genel olarak romanda hep çözüm arıyorlar. Roman acaba gerçekten çözüm müdür? Bu da tartışılabilir ama bana kalırsa romanda olayları yansıtmak, gerçekçi bir açıdan yansıtmak zaten bir çözüm oluyor. Kendiliğinden bir çözüm.

"Fakat ayna görevi de görmeyecek. Yazarın kendi süzgecinden geçecek. Elbette ki bilgisinden yararlanıp, yeteneğine dayanan bir veri olacak. Böyle olunca röportajlıktan kurtulur. Bilimsellikten de bu bir ruh yapısını, gerek toplumun, gerek insanın gelişmesini verir.

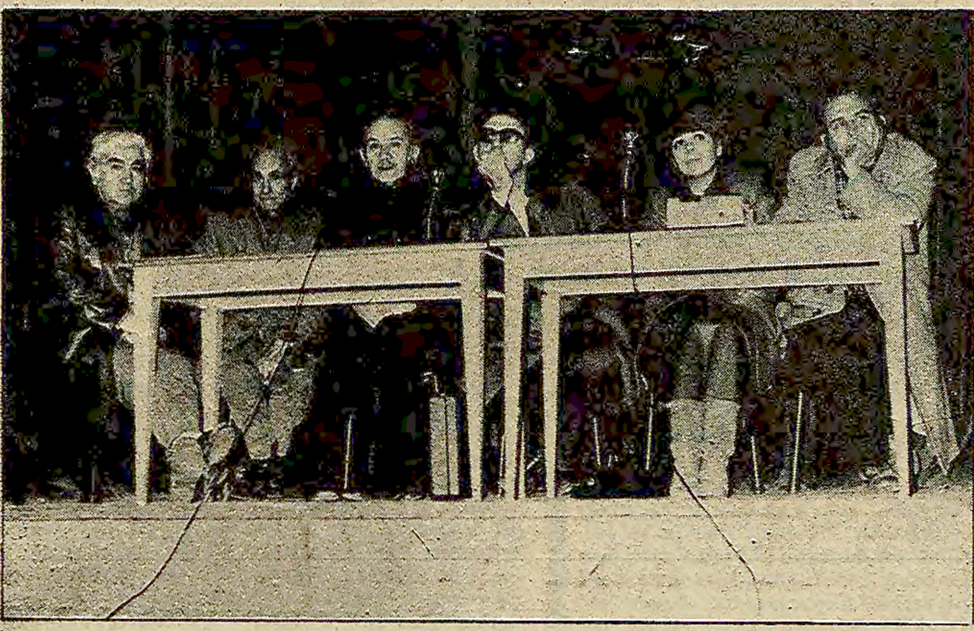
"İnsanla toplumun ilişkisi, roman ve hikayenin başlıca konusu olmuştur. Giderek roman da, hikaye de insan ve toplumun daha iyiye, daha güzele yönelmesi için araştırmalara girmiştir. Bu araştırmalarda da bir estetik olmalıdır. İşte bu bilim kurallarına pek uymaz. Sanatçı bilim adamı gibi elinde defter, kalem kapı kapı vurup içeri girmez. İnsanı ve toplumu bütün çıplaklığıyla, olduğu gibi yakalayabilmeli ama bir aralıktan, bir kapı deliğinden, anahtar deliğinden gözetler. İnsanların hareketlerinden, konuşmalarından, onların sevmelerinden, karşı tutumlarından, ruh hallerini, düşlerini sezmesini bilir.

"Roman ve hikaye farklı türlerdir. Ne hikaye, romanın özetlenmiş bir biçimidir, ne de roman hikayenin genişletilmiş bir anlatımı. Bir roman olabilecek bir konu özetlenebilir ama, hikaye olmaz. Bugün bir hikaye de ne denli uğraşılırsa uğraşılsın, bir roman olarak anlatılamaz. Bugün Ömer Seyfettin bir hikayeci olarak ün kazanmıştır. Bir Çehov, bir Gorki deyince, akla hikayeleri gelir. Oysa Çehov'un da, Gorki'nin de tiyatroları vardır. Gorki'nin romanı da vardır. Peki şimdi Ömer Seyfettin, Çehov, Gorki herhangi bir romancıdan küçük yazarlar mıdır? Bizim ünlü eleştirmenlerimizden bazıları, derler ki, falan yazar artık hikayeden romana geçmelidir. Böyle sözlere çok kızarım. Benim için de söylenmiştir. Sayın eleştirmencilerimizin hikayeden romana, yok romandan tiyatroya geçişi bir sıralama sanmaları. Bizim eleştirmenlerimizin bu sözlerini düzeltmek gerekir.

"Bizim roman ve hikayeciliğimize gelince. Benim gözümde hikayecilerimiz arasında Hüseyin Rahmi Gürpınar, batılılardan aldığı teknikle, tam anlamı ile Türk halkını anlatabilen bir yazar olmuştur. Ötekilerin kurtulamadıkları Osmanlıcayı da bir yana atmış, Ahmet Mithat Efendinin hikayelerindeki, diline, Şinasi'nin getirdiği halk dilini de katarak, halkın anlayacağı bir dille romanlar yazmıştır. Büyük hikayeci Ömer Seyfettin ile birlikte Yakup Kadri Karaosmanoğlu gibi yazarlar, gerek Meşrutiyet'i izleyen yıllarda, gerekse Kurtuluş Savaşı yıllarında kalemleriyle ulusçuluğu Türk edebiyatına getirmişlerdir.

"Bu romanı bitirince ne yapmayı düşünüyorsunuz?"

"Bu romanı bitirdikten sonra yaşam öykümü romanlaştırmak istiyorum. Ona hazırlıklarım var. Ondan sonra birkaç oyun tasarım var. Tiyatro için. Sonra gene yazılacak hikayeler var. Yine de pek daha karar veremedim yeni bir romana... Yazarlıkta emeklilik yok"..

Oturuma katılanlar (soldan) Nesin, Akad, Türkali, Dorsay, Erenus, Refiğ.

TYS'nin açık oturumunda "Sinema-Edebiyat ilişkileri" tartışıldı

- TYS'nin gelecek açık oturumlarında edebiyatımız ile tıp, işçi sınıfı ve okullarda öğretilen edebiyat arasındaki ilişkiler ele alınacak

İSTANBUL (ÖZEL)

Türkiye Yazarlar Sendikasının edebiyatla diğer sanat ve kültür olguları arasındaki ilişkiler üzerine düzenlediği bir dizi açık oturumun ilkinde "Sinema-Edebiyat İlişkileri" tartışıldı. Geçtiğimiz hafta Harbiye Muhsin Ertuğrul Tiyatrosunda yapılan açık oturum sinema yazarı Atilla Dorsay tarafından yönetildi. Katılan konuşmacılar Aziz Nesin, Lütfi Akad, Bilgesu Erenus, Halit Refiğ ve Vedat Türkali idi.

Dorsay'ın bir açış konuşmasıyla başlayan açık oturumda ilk söz Aziz Nesin'e verildi. Nesin, geçmişte film yönetmenliği yapmak istediğini ama buna olanak bulamadığını, daha sonra da sinemacıların eserlerine film için başvurmadıklarını söyledi. Sanatların bir çoğunun edebiyattan, yazılı metinden doğduğunu, oysa sinemanın teknik bir buluş sonucu ortaya çıktığını belirten Nesin, "bu nedenle diğer sanatlarda edebiyattan kopma savaşımı gözlenirken, sinemada tersine edebiyatla daha çok ilişki kurma eğilimi dikkati çeker" dedi.

İkinci olarak söz alan Lütfi Akad, sinemanın anlatım aracının edebiyattan farklı olarak yalnızca söz olmadığını, sinemanın edebiyatın görsel olarak zenginleştirilmiş bir biçimi olduğunu belirtti.

Bilgesu Erenus, göze ve kulağa seslenen bir sanat olarak sinemanın en geniş kitlelere seslenmesinin önemine değinerek başladı konuşmasına. Bir yazar olarak sinemaya saygısının bu nedenle arttığını, ama Türkiye'deki film yapım koşulları ve endüstrinin düzeyi ile bu çevredeki ilişkilerin sinemadan tiksinti duymasına da yol açtığını söyledi. Sinema ile edebiyatın ilişki kurmasının gereğine inandığını belirten Erenus, ilerici yazarların eserleri karşısında Yeşilçam'daki düzenin ortaya çıkardığı güçlükleri sıraladı. Yapımcılardan, yönetmenlerden yakındı. Yine de sinemada ürün vermeye çalışmanın gereğini belirtti.

Halit Refiğ, önce sinema-edebiyat ilişkilerinin çok geniş, çok kapsamlı bir konu olduğunu söyledi. TYS'nin böyle bir toplantı düzenlemesini överek, "ülkemizde ilk kez sinemacılarla edebiyatçılar böylesine yağmurlu ve karanlık bir günde biraraya geldiler. Bu zorunlu, gerekli ve yararlı bir başlangıçtır" dedi. Konuyu iyi tartışabilmek için sinema ve edebiyatın ayrıntılı tanımlarını yapmanın gerektiğini vurgulayan Refiğ, daha sonra Batı'daki ve ülkemizdeki ilişkilerin sinemanın ilk döneminden beri var olduğunu örneklerle açıkladı. TV'nin yaygınlaşması sonucu bu ilişkilerin devletin kültür politikası haline dönüştüğünü de sözlerine ekledi.

İlk turun son konuşmacısı Vedat Türkali, sinemanın meta üretimi yasalarına bağlı bir piyasası olduğunu, bunun üretim ve pazarlamasıyla büyük bir sistem olduğunu anlattı. Sinemanın ilk zamanlarında edebiyata kâr amacıyla yöneldiğini, seyirciyi çeken konulara el attığını, daha sonra ciddi ve kaliteli eserlere önem vermeye başladığını söyledi. İki sanatın da kendine özgü anlatım olanaklarıyla birbirlerini etkilediğini belirten Türkali, Türkiye'de edebiyatçılardan yararlanma şeklinde ortaya çıkan kişisel ilişkilerin sözkonusu olduğunu savundu.

İki ayrı dil

İkinci tur konuşmalarda Aziz Nesin, iki sanatın anlatım araçlarının farklılığı üzerinde durarak bunu iki ayrı dil olarak niteledi. Düşünceyi üreten aracın aynı zamanda düşünceyi etkilediğini, edebiyat uyarlamalarında sinemanın anlatım aracı olan kamerayla düşünmenin önemini vurguladı. "Eğer biz kamerayla düşünmüyorsak, edebiyata ağırlık veriyoruz demektir. Kötü senaryodan iyi film olmaz" dedi. Ayrı bir sinema dili kuramamış başarısız edebiyat uyarlamalarına örnek olarak Amerikan ve Rus sinemacılarının "Savaş ve Barış" uyarlamalarını gösterdi. "Türkiye'de bu anlamda sinema-edebiyat ilişkisi olmadı, sinemacı-edebiyatçı ilişkisi oldu" dedi.

Lütfi Akad, edebiyat eserini sinema diline tercüme etmenin sözkonusu olduğunu belirttiği kısa konuşmasında görüşünü "sinemacı kendi edebiyatını kendisi yapmalı; edebiyatçı da kendi sinemasını kendi yapmalı" şeklinde ortaya koydu.

Bilgesu Erenus, edebiyatçıların bu yeni anlatım aracını kullanmaktan korkmamaları gerektiğini belirtti. "Bir dil olarak kamerayı da öğrenmek gerekir" dedi. Yönetici Dorsay da Batı'da edebiyatçıların sinema yapmalarına sıkça rastlandığını örneklerle açıkladı.

Halit Refiğ, Aziz Nesin'in ve Akad'ın açıklamalarına tümüyle katıldığını belirterek iki sanatın bütünüyle ayrı dillere sahip olduğunu, edebiyatın psişik, sinemanın fizik bir olay olduğunu, edebiyat okurunun inceleme için sınırsız zamana sahip olduğunu, sinemada ise herşeyin zamanla sınırlı olduğunu anlattı. Anlatım farklılığından ötürü başarılı edebiyat eserlerinden her zaman başarılı filmler çıkmadığını söyleyen Refiğ, iki sanat arasında sağlıklı ilişki kurulmasını sinemacı ve edebiyatçıların biraraya gelip ortak çalışma yapması şeklinde anladığını belirtti.

Türkali de son yaklaşımlara katılarak sinemanın edebiyat olmaya özenmemesi, kendi dilini koruması gerektiğini vurguladı. İki sanatın da ayrı tekniklerle insanı vermeye çalıştıklarını söyleyen Türkali, sinemacı ve edebiyatçıların daha yakın ilişkiler kurmalarını, dayanışmalarını istedi.

Toplantıda, Türkiye Yazarlar Sendikasının ayda bir kez Harbiye Şehir Tiyatrosunda düzenleyeceği bu toplantılarda "İşçi Sınıfı ve Edebiyat", "Tıp-Edebiyat İlişkileri" "Öğrenimimizde Edebiyat" gibi konuların da tartışılacağı açıklandı.

Ünlü Atletizm Antrenörü Besim Aybars:

"Spor deyince akla profesyonel futbol gelmemeli"

Tüm iller amatör spora eğilmeli!..

Ünlü atletizm hocası Besim Aybars öğrencileriyle

İZMİR (ÖZEL)

1926 yılından bu yana atletizmle uğraşan Antenör Besim Aybars, "Türkiye'ye profesyonel futbol bir sel afeti, bir yangın afeti gibi gelmiş ve amatör spor ile ferdi sporu öldürmüştür" dedi.

"Tüm vilayetler artık amatör sporla, ferdi sporla ilgilenmelidir" şeklinde konuşan Aybars, profesyonel futbolun aslında bir ticaret olduğunu söylüyor. Aybars ayrıca, spor yetkililerimizi "Spor deyince akla profesyonel futbol gelmemelidir" diyerek uyarıyor.

Şimdiye kadar yapılan uygulamalarda, spor deyince akla futbolun geldiğini belirten Besim Aybars, bu yüzden 67 ilimizde spor sahası değil futbol sahası bulunduğunu, hatta Trabzon'da pistlerin dahi tribün yapılmak için bozulduğunu söylüyor.

Bütün bunlara karşılık amatör sporcuların, atletlerin karınlarını doyuracak paraya muhtaç durumda yaşadıklarını ifade eden Aybars, yetkililere şöyle sesleniyor:

"Sporculara gıda ve malzeme yardımı yapılmalıdır. Gerekiyorsa iş bulunmalıdır... Aksi halde bu sporu yapmakta hiçbir karşılık beklemeyen sporcular nasıl yetişeceklerdir?"

Profesyonel kulüplere ayrıcalık yapıldığını, amatör sporcuların unutulduğunu ve bir kenara bırakıldığını belirten Aybars sözlerini şöyle tamamlıyor: "Tüm vilayetler amatör ve ferdi spora önem vermelidir."

Henry Rono

1600 metrede ilk üçü Kenyalılar kazandı

Kanada'da yapılan kapalı salon atletizm yarışmalarında Kanadalı Angelo Taylor 50 metreyi 6.22 saniyede koşarak daha önce 6.27 saniye ile Evelyn Ashfort'a ait olan Kanada rekorunu kırdı.

1600 metre yarışmalarında ise üç Kenyalı atlet ilk üç dereceyi paylaştılar. Kenyalı Henry Rono 4.02.2 ile bu yarışmada birinciliği kazanırken yine Kenyalı olan Wilson Waigwa ikinci, Kep Koskei üçüncü oldular.

3000 metrede Ugandalı Filbert Bayi 7.50.4 ile birinci oldu. Süleyman Nyambui 7.51.30 ile ikinci oldu.

Ufak bir enfaktüs geçirenler hafif kros yapabilirler

Paris Mach:

"Kalp ve damar hastaları, bol bol spor yapın..."

DERLEYEN MUSTAFA TOPRAĞIN

Tıp adamları kalp ve damar hastalıkları geçirmiş kişilerin eski normal durumlarına dönebilmeleri için bol bol spor yapmaları gerektiğini söylüyorlar.

"Paris Match" dergisinde bu konuyla ilgili olarak yer alan yazıda bir kez enfarktüs geçirmiş olanlarla, kalp yetmezliği veya yüksek tansiyon olan kişilerin yapabilecekleri spor branşları uyarılarla birlikte şu şekilde sıralanıyor:

DAĞCILIK: Kalp ve damar hastaları için mükemmel bir spor. Ancak hastaların çok dik yerleri seçmeleri ve kötü hava koşullarından kaçınmaları gerekiyor.

ATLETİZM: Yalnızca ufak bir enfarktüs geçirmiş olanlar hafif bir kros koşabilirler.

YÜRÜYÜŞ: Kalp ve damar hastaları için ideal bir spor. Yalnız dik yokuşların seçilmemesi ve yavaş yavaş hız artırılması gerekiyor.

YÜZME. Suyun ısısı 23 derece olmalı. Suya dalmadan ve alıştıra alıştıra girilmesi gerekiyor.

Ayrıca kürek, bisiklet, kayak, tenis ve binicilik gibi sporlarda yapılması gereken spor dalları olarak gösteriliyor.

Ancak tavsiye edilen bu spor dallarının bazılarının yapılabilmesi için imkanlara sahip olmak gerekiyor. Bu imkanlara sahip olmayanlara ise, "Paris Match" dergisi, kültür ve fizik hareketlerinden sonra sevişmelerini tavsiye ediyor.

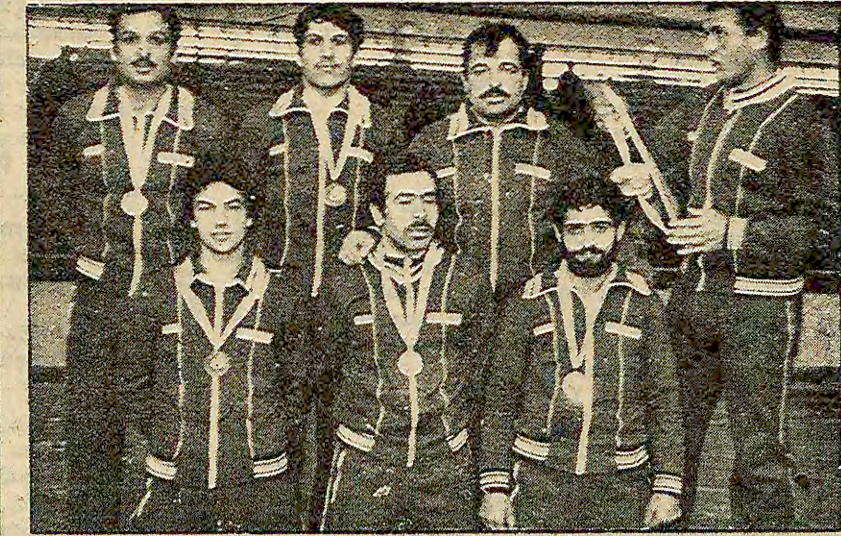
GÜREŞ MİLLİ TAKIMI KAMPI BAŞLADI

ANKARA

Avrupa Şampiyonasına katılacak Serbest ve Greko-Romen Güreş Milli Takımımızın kampı Ankara'da başladı.

Şeker Öğrenci Yurdunda açılan kampa ilk gelen güreşçiler Aslan Aslan ve Mehmet Ayyıldız olurken antrenör olarak onları Tevfik Kış izledi. Tevfik Kış Greko Romen Milli Takımı antrenörlüğü yapıyor.

Milli Takım kampı 22 Şubattan itibaren Yaşar Doğu Salonunda çalışmalarını sürdürecekler.

İki gün süren şampiyona sonunda Zonguldak EKİ ile birlikte üçüncü olan Samsun DSİ judo takımı.

Judo şampiyonası mı, reklam kampanyası mı?

ÖZTEKİN ERDAĞI

İstanbul Mersinli Ahmet Spor Salonunda iki gün süren Türkiye Judo Şampiyonasını sporseverlerin pek az bir kısmı izleyebildi. İzleyebilenler ise tesadüfen böyle bir şampiyonanın olduğunu öğrenen salona yakın yerlerde oturan kişilerdi.

Laf olsun diye yapıldığı her halinden belli olan şampiyonada İstanbul dışından gelen takımlar iki gün boyunca sefilleri oynadılar. Mersinli Ahmet Kamp Tesislerinde konuk edilen takımlar, tesisin kaloriferleri yanmadığı için soğukta yatıp aynı zamanda da buz gibi bir salonda müsabaka yaptılar.

Şampiyona sonundaki ödül töreninde ise Federasyon Başkanı Cihat Uskan reklam uzmanları gibi çalıştı ve İstanbul'da yayınlanan 'Kara Kuşak' dergisine övgüler yağdırdı. Uskan, derginin "yararlarını" bir bir anlatıp judoculara, mutlaka bu dergiyi almaları gerektiğini söyledi. Bir avuç seyircisinden sporcusuna kadar herkesi şaşırtan bu kampanya için sporcular, "Başkan ayıp etti" deyimini kullandılar..

Kısacası İstanbul sessiz sedasız yapılan bir o kadar da başarısız bir judo şampiyonasını geride bırakmış oldu..

Sovyetler Birliği, olimpiyatları spor idealleri için düzenliyormuş

VİYANA

Sovyet Spor Bakanı Sergei Pavlov, "ABD 1980 Olimpiyatlarına katılmasa bile biz 1984 Los Angeles Olimpiyatlarına katılacağız" diyerek boykot eğiliminde olan ABD'yi haksız zeminde göstermeye çalışıyor.

Boykotu, Beyaz Sarayın "tehlikeli" politikası olarak nitelendiren Sovyet Spor Bakanı "Biz savaşta 20 milyon insan kaybettik, başkalarının zararını istemeyiz" diyor.

Sergei Pavlov Olimpiyatların ABD tarafından boykot edilmesinin kendilerini pek etkilemeyeceği izlenimi yaratarak spor idealleri için olimpiyatları yapmayı amaçladıklarını, kendilerinin madalya meraklısı olmadıklarını ileri sürdü.

AMATÖR KÜME FİNALLERİ BUGÜN BAŞLIYOR

İSTANBUL

7 takımın katılacağı İstanbul 1. Amatör Küme Futbol finalleri bugün Vefa Stadında başlıyor..

Tek devreli lig usulüyle oynanacak olan finallerin bugünkü programı şöyle:

10.00 İstanbulspor-A. Hisarı
12.00 Tekel-Tophane Tayfun
14.00 Vefa-Yıldız

Finallere cuma günü devam edilecek.

KULÜP YÖNETEN OY ve PARA AVCILARI — MEHMET KAYA

Galatasaray

-10-

Galatasaray'da yönetime okuldan yetişen tüccarlar, fabrikatörler ve politikacılar geldi

- Galasataray Lisesi mezunları, çoğu kez istediklerini seçtirdiler
- 1950 döneminden sonra Demokrat Parti Galatasaray'a el attı ve ortaya Sadık Giz gibi bir milletvekili çıktı

Son kongrede Prof. Ali Uras ile palitikacı Suphi Batur çekiştiler. Çoğunluğu sağlayan Uras yönetime geldi.

Galatasaray Başkanlık ve Yönetim Kurulları Galatasaray Lisesinin etkisi altında kalmıştır.

Kulüpteki seçmen potansiyelinin büyük bir kısmını oluşturan ve birbirlerinden kopmayan oylar gözü ile bakılan Galatasaray Lisesi mezunları, çok kere istediklerini seçmişlerdir

Okuldan yetişen politikacılar, okuldan yetişen fabrikatör ve tüccarlar... Böylece bu kulüpte de yönetimde, politikacılar, tüccarlar egemen olmuştur. İki kez bu barajı aşan iki tıp profesörü de gene etraflarında, tüccar ve fabrikatörleri toplamak zorunda kalmıştır. Okuldan olmayanlardan bazıları da, en en azından ikinci başkanlığı ele geçirmişlerdir.

Evet, Galatasarayda da, çok kez bir politikacı partisinin iktidarı ile kuvvet sağlamış, çok kez de bir tüccar para desteği ile başkanlık koltuğuna oturmuştur. Bunun dışında, tüccar ve fabrikatörlerin oluşturduğu kurullara, politik olmayan kişiler veya profesörler de gelmiştir.

Fenerbahçe ve Beşiktaş kulüplerinde olduğu gibi, Galatasaray Yönetim Kurulu da seçilirken, kulis faaliyetlerinde bazı çıkarcıların rolü büyük olmuştur.

Son yıllarda sarı-kırmızılı kulüpte bir dönem okul etkisi ile bilgisinden yararlanmak için politik çıkarı ve ticareti olmayan bir başkan, Muhlis Peykoğlu gelmiştir. 1950 döneminden sonra, Demokrat Parti bu güçlü kuruluşa el atmış, ortaya sadık Gis gibi, bir milletvekili çıkmıştır. Etrafına topladığı Galatasaraylılarla Jokey Kulübü Başkanlığını da ele geçiren Sadık Gis, uzun yıllar Galatasaray'ın başında bulunan politik bir başkan olmuştur..

YARIN: 1960 DÖNEMİ VE RÜÇHAN ADLI

AET...

(Baştarafı 1. sayfada)

lerinin Afganistan işgalini bir bütün olarak kınamalarına rağmen Kremlin'e karşı uygulanacak siyaset konusunda çeşitli başkentler değişik tutum ve yaklaşımlar içinde olduğu gözönüne alınırsa Roma toplantısında alınacak ya da alınmayacak kararlar Ortak Pazar ülkelerinin siyasi bütünlüğü açısından önemli değerlendirmelere yol açacak.

* * *

İşgal ertesinde AET üyelerinin aldığı tutum ne oldu? Avrupa'da direniş eğiliminin öncüsü İngiltere AET'nin Sovyetler Birliğine karşı tek bir blok oluşturarak sert önlemler alması isterken bugünkü dünya koşullarının değiştiğini göremeyen Fransa 60'lı yıllarda De Gaulle'in uyguladığı ve o dönemde ileri bir nitelik taşıyan bağımsızlıkçı dış politikayı "ABD'nin yörüngesine girmemek" sloganı altında hâlâ aynı doğrultuda sürdürdüğünü iddia ediyor ve Moskova önünde Avrupa'daki teslimiyetçiliğin şampiyonluğunu yapıyor.

AET içinde bu iki kutup Fransa ile İngiltere arasında bir denge unsuru olmaya çalışan Federal Almanya ise henüz kararlı bir siyaset uygulamaya başlamış değil.

Taris'te yapılan Giscart-Schmidt görüşmesi ardından yayınlanan ortak bildiri Fransa'nın tutumunun direniş yönünde göreceli olarak etkilerken aynı Schmidt'in Belçika Başbakanı Martens ile buluşmasından sonra cuma günü Brüksel'de düzenlediği basın toplantısında hem bozulan askeri dengenin yeniden kurulmasını istemesi hem de "detantın sürekli değerliliğinden" söz etmesi onun Moskova önündeki kararsızlığını belgeliyor.

ROMA TOPLANTISI DEVAM

Başta İtalya, Belçika ve Hollanda olmak üzere diğer AET ülkelerindeki genel eğilim Sovyetler Birliğine karşı kesin ve açık tavır konulması yönünde. Fakat gerek Fransa'nın konuya olumsuz yaklaşımı gerek Federal Almanya'nın kararsız tutumu Roma toplantısı öncesinde bu ülkelerin görüşlerini açıkça dile getirmelerini engelliyor.

* * *

Bugünkü toplantı sırasında 9 Dışişleri Bakanı Manş ötesi rüzgarlardan esinlenerek Sovyetler Birliği'ne karşı siyasi ve ekonomik önlemlerin alınmasını karara bağlayacak; Rusya'nın Afganistan'dan birlikleri geri çekmemesi halinde Moskova Olimpiyatlarının boykot edilmesi için ortak tutum saptayabilecekler mi? Yoksa Roma' da genel bir açıklama yayınlanarak Topluluk Komisyonunun işgalin hemen ertesinde almış olduğu fakat büyük bir işlevi olmayan Sovyetler Birliği'ne yapılan tereyağı tahıl ürünleri ve hayvan yemi satışlarının kesilmesi; kredi kotalarının dondurulması şeklindeki AET önlemlerinin sürdürülmesi kararı ile mi yetinilecek. Özellikle İngiltere'nin tutumu ve Strasburg'daki Avrupa Parlamentosunun geçen hafta Moskova Olimpiyatlarının boykot edilmesi yolunda almış olduğu karar Fransa'yı bugünkü toplantıda tutumunu belli ölçüde gözden geçirmeye itecek. Öte yandan İtalya başkentinde konuşulacak diğer konular arasında yer alan ve topluluk içinde önemli sorunlara yol açan İngiltere'nin AET bütçesine katkısı ve Avrupa para sisteminin Londra dışındaki bütün AET ülkeleri tarafından benimsenmesi konuları İngiltere'yi göreceli bir yalnızlığa sokarken Lord Carrington'un öteki üye ülkelerin Sovyetler Birliği'ne karşı uygulanacak önlemlerin elle tutulur biçimde olması için yapacağı çağrı ister istemez Ortak Pazar bünyesindeki iç çelişkiler ile bütünleşecek.

Bu yüzden bugün Roma'da AET'nin Sovyetlere karşı alacağı önlemlerin biraz daha sertleşeceğini fakat asıl sorunu oluşturan Moskova Olimpiyatlarının boykotu konusunda "biraz daha bekleme" siyasetinin sürdürüleceğinin kararlaştırılmasını beklemek uzak bir varsayım değil. Hatta bu akşam yayımlanacak olan ortak bildiride her AET ülkesinin olimpiyatların boykotuna ilişkin olarak kendi hükümet kararlarını uygulayacakları da açıklanabilir. Bu doğrultuda bir karar ise Avrupa'daki teslimiyetçi eğilimlerin mevzi kaybetmesine rağmen konumlarını belirli ölçüde koruduğunu ortaya koyacak.

Dileğimiz Roma'da yeni başlayan bahar yağmurlarının "ölümsüz kentin" tepelerine İngiltere çimenlerinin yeşilliğini getirmesi.

Politika...

(Baştarafı 1. sayfada)

na ve bu yöndeki yayınlarımızın durdurulması hususunda ilgideki yazılı ve ayrıca müteaddit sözlü ikazımıza rağmen ısrarla devamınız karşısında gazetenizin basımı ve yayını 1402 sayılı yasanın 3. maddesi C bendi gereğince Sıkıyönetim Komutanlığınca yasaklanmıştır."

Birinci Ordu ve İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığının kararı, bu akşam saat 20.00'de Politika gazetesi yöneticilerine tebliğ edildi.

RADYO

TRT 1

05.00 Açılış, Program ve Kısa Haberler
05.05 Ezgi Kervanı
06.40 Günaydın
07.30 HABERLER
07.40 Sabahtan Sabaha
09.05 Türk Hafif Müziği
10.02 Arkası Yarın
11.05 Okul Radyosu
12.10 Öğle Üzeri
13.00 HABERLER
15.05 Hafif Müzik
15.15 Biz Yaşlılar
17.00 Olayların İçinden
18.05 Çocuk Bahçesi
19.00 HABERLER
20.00 Köy Dağarcığı
20.25 Biz Bize
20.45 Hafif Müzik
22.05 T.B.M.M. Saati
22.40 Çeşitli Müzik
23.00 HABERLER
00.05 Gece Konseri
01.00 Program ve Kapanış
01.05

TRT 2

08.00 Açılış
08.02 Gün Başlıyor
09.00 Türküler
10.00 Şarkılar
10.30 Geleneklerimiz Göneklerimiz
11.30 İş İşten Geçmeden
11.50 Şarkılar
12.15 Oda Müziği
12.45 Türkülerimizin Dünü Bugünü
13.00 HABERLER
13.15 Oyun Havaları
13.30 Anıların Müziği
16.00 Hafif Müzik
16.20 Arkası Yarın
17.00 Olayların İçinden
17.30 Hafif Müzik
18.15 Günlerle Gelen
19.00 HABERLER
19.45 Türküler
20.30 Küçük Konser
21.00 Sanat Olayları
21.30 Türküler
22..00 Yabancı Dil Öğrenelim
23.00 HABERLER
23.45 Saz Soloları
23.55 Kapanış

TRT 3

07.00 Açılış
07.02 Güne Başlarken
08.00 Sabah Konseri
09.00 Türkçe Haberler
09.30 Tony Christie Söylüyor.
10.00 Çeşitli Sololar
10.30 Ülkeler ve Müzikleri
11.00 Öğleye Doğru
12.00 Türkçe Haberler
12.09 Sizin İçin Seçtiklerimiz.
13.00 Konser Saati
14.30 Caz Müziği
15.00 Günün Konseri
16.00 Oda Müziği
17.00 Türkçe Haberler
17.09 Müzikli Dakikalar
18.00 Sıladan Sılaya
19.00 Çağdaş Müzik
19.45 Saz Eserleri
20.00 Müzik Sözlüğü
20.30 Caz Müziği
21.00 Solodan Orkestraya
22.00 Türkçe Haberler
22.09 Gecenin Getirdikleri
23.00 Salı Konseri
24.00 Gece ve Müzik
01.00 Kapanış

Kumarhane...

(Baştarafı 8. sayfada)

yapıyor.

FENER CHP TEMSİLCİLİĞİ, DEV—SOLUN ÜSSÜ

Fener-Balat bölgesinde Dev-Solcuların en önemli üs noktalarından birisi de CHP Fener temsilciliği. Burada her hafta toplanıp seminerler veriyorlar. Semt dışından gelen "Teorisyenler" kadrolarının "Kafalarını açıyorlar"

CHP İstanbul yöneticilerinin burada verilen seminerden haberi olup olmadığını bilmiyoruz. Ama bunu farkeden bazı CHP'liler neye uğradıklarını şaşırıyor. Geçtiğimiz yaz, Fener CHP temsilciliğine gelen CHP'li bir genç burada bir semineri dinledi. Seminerin konusu: "Aydınlık'ın karşı devrimci niteliği" idi. CHP'li genç seminerden ayrılırken gerçekten CHP binasına gelip gelmediğinden emin olmak için donup kapıdaki tabelaya bakmak zorunda kaldı.

KÜÇÜK ÇOCUKLARDAN KURULU ÇETE

Semtte lümpenlere dayanan sahte solcuların takma adları da tıpkı onlara benziyor. Boduğ Recep, Taş Yaşar, Ancelo Fevzi, Bitirim Ahmet, Komünist Yusuf, Camgöz Nuri gibi. Bunlar şimdi de mahalledeki küçük çocukları "örgütlüyorlar"

İsmail öğretmen çıraklık yapan, tamircilerde çalışan küçük çocukları kandırarak onlardan para topluyor. Gerekçe olarak da Çırak-Der adlı bir dernek kuracaklarını söylüyor. Bu Çırak-Der' in amacı ise çocuklardan çalıştığı iş yerinin sahibi hakkında bilgi toplamak.

Zihni adlı şahıs ise topladığı çocuklara rakiplerini dövdürüyor. İşte bu çocukların içinden yarının sabıkalıları, Veli Odunculari, Ferhat Tüysüzleri ve Acilcileri çıkıyor...

THY' de...

(Baştarafı 1. sayfada)

nomik nedenlere dayandığını ve DİSK'in genel greviyle bir ilişkisi olmadığını belirterek yasaların tanıdığı haklar çerçevesinde yapılacağını bildirdi. İbrahim Öztürk 1 Ekim 1979 tarihinden bu yana sürdürülen toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde Türk Hava Yolları işvereninin yüzde 13'lük bir zam verdiğini, bu rakamın hayat pahalılığı karşısında çok yetersiz olduğunu kaydetti. Türk Hava Yolları Yönetim Kurulu Başkan Vekili Abdullah Uraz da, yaptığı açıklamada, grevin kanuni bir hak olduğunu, sendikanın bunu kullanmasının da tabii olduğunu söyledi. Abdullah Uraz, böyle bir greve gitmeden anlaşmaya varılmasını arzu ettiklerini, grevde sadece milli hava yolu ve seyahat edenlerin değil, Türk Hava Yollarında çalışanların da zarar göreceğini belirtti. Türk Hava Yolları Yönetim Kurulu Başkan Vekili Uraz, sendikayla iyi bir zeminde meseleyi çözmek için her türlü anlayışa hazır olduklarını da sözlerine ekledi.

Hava-İş Sendikası daha önce de grev kararı almış, ancak karar Bakanlar Kurulunca 25 Ocak 1980 tarihinde 30 gün süreyle ertelenmişti. Sendika yöneticileri de Danıştaya başvurarak erteleme kararının kaldırılması yolunda bir karar çıkartmışlardı.

Antbirlik...

(Baştarafı 4. sayfada)

gittikçe artmaktadır.

HÜKÜMETİN TUTUMU

Hükümet ise Antalya' da MHP ile işbirliği yapan AP'lilerin bu girişimine seyirci kalmakta, ateşe barutla giden bu çizgiyi önlemek için bir girişimde bulunmaktadır. Gerçi Antbirlik'te işçilere karşı bir operasyona başlanmaz, ama Ümit Erdal gibi sicilli işkencecilerin Antbirlik operasyonu için Antalya'ya gelmesi kamuoyundaki huzursuzluğu artırır. MHP yanlısı olduğu bilinen Tariş eski Genel Müdürü Aydın Tanyel'in Antbirlik Genel Müdürü ile görüşmeler yapması da olumsuz bir havayı körüklemektedir.

SON DURUM

Antbirlik direnişi 15 günü aşkın bir süredir devam etmektedir. İşçiler arasında, Antbirlik'in yeni bir Tariş olmaması ve görüşmeler yoluyla enlaşma sağlanması yönünde kuvvetli bir eğilim vardır. Bu gerçekleşirse sahte solun kışkırtmaları temelsiz kalacaktır. MHP ile işbirliğinde direnen ve baskıyı artıran aksi bir tutum ise birçok kişiyi maceracıların yanına itebilir. Antbirlik'teki bu kritik noktada gelişmelerin yönünü bugün hükümetin tutumu belirleyecektir.

İstanbul Tekel'de Genel Müdürlüğün uzlaştırıcı, barışçı ve sorunu çözücü girişimi herkese örnek olmalıdır.

Sadece Antbirlik işçileri değil, Türkiye'nin bütün emekçileri, iktidar partisinin Antbirlik'te MHP'den elini çekmesini sorunun barışçı bir şekilde çözülmesini ve Rus Beşinci Kolunun kargaşalık siyasetinin Antalya'da bir kez daha hüsrana uğramasını beklemektedir.

Afgan...

(Baştarafı 1. sayfada)

öldürdüler. Başkent Kabil'in 170 kilometre kuzey doğusundaki Dahani Guri yöresinde harekata geçen Afgan direniş kuvvetleri yerli halkın desteği sayesinde büyük başarılar elde ettiler.

Polisoyöt ve Baglan kentlerindeki halk üç günlük genel grev yaparak Afganistan'da Sovyet işgalini protesto ettiler. Bir görgü tanığının bildirdiğine göre, bütün dükkanları ve işyerlerini kapatan bu iki kentin halkı, Babrak Karmel'in Partisine mensup olan 37 kişiyi de Ruslarla işbirliği yaptıkları için öldürdü. Polisoyöt ve Baglan kentlerindeki direniş sürerken, kentlere giren Afgan direniş kuvvetlerinin askerleri resmi binalara saldırarak ağır maddi hasar yarattılar. Bu arada hükümet konağının da yandığı bildiriliyor.

Baglan'da Sovyetler Birliğini destekleyen bir gösteriye karşı-saldırıda bulunan direniş birlikleri iki kişiyi vurdu. Öte yandan Sovyet yanlısı gösterinin dağıtılmasından sonra Baglan halkı, "Babrak'a ölüm!", "Rusya defol!" şeklinde sloganlar bağırarak gösteri yaptı.

Aynı tür bir gösterinin, İran sınır bölgesindeki Herat kentinde de yapıldığı öğrenildi.

AP'lilerin...

(Baştarafı 1. sayfada)

yatın pek deyi olmayan bir önceki 57 liralık baş fiyata eşit olacağını" söylüyordu. Aynı hesaba göre bugün Demirel hükümetinin tütüne 258 lira başfiyat vermesi gerekiyor.

ÜRETİCİ NE DİYOR

Gazetemize mektup gönderen üreticiler her yıl beklenenin altında fiyat verilen tütünleri için kendileri bir başfiyat koyduklarını açıklıyorlar Tütün üreticileri şöyle diyor.

"Biz tütün üreticileri bu yıl ki başfiyat 170 liradan aşağıda olmamasını istiyoruz. Aksi takdirde çoluk çocuk aç ve açık kalacağız. Borç içindeyiz. Tütün zor iştir, boradır, açıdır. Nice umutlarla yarı aç, yarı tok çalışırız tütün tarlasında. Güneşin alnında kavrulurken alnımızdan şıpır şıpır ter damlar. Yedi yaşında çocuğumuzun elleri nasır tutar tütün tarlasında. Yalnayak çalışır, fidan sular, fidan dağıtır. Yediğimiz içtiğimiz acıdır. Bir yıl boyunca tütün işçisi hazır yer, borç yer. Küfe taşımaktan arkalarımız yara bere içinde kalır. Tarlalarımızı yoksulluktan yeterince gübreleyemeyiz. O nedenle boyları kısacık, yaprakları bir damlacık olur. Kırsal ve icar tuttuğumuz tarlalarda ufacık yaprakları toplamaya çalışırız günler boyu. Ya o işçiliği. Ya o emeklerimiz. Tütün ekilişinden balyalanıncaya kadar geçen zaman ve o zaman içinde çoluk çocuk REZİLLİĞİMİZ...

Eğer bu yılda tütünümüz düşük fiyatla giderse borçlarımızı ödeyemezsek bir daha tütün e[illegible]meyeceğiz."

Matthöfer...

(Baştarafı 1. sayfada)

Müsteşarı Turgut Özal ve Başbakan Demirel'le görüştü.

Alman Maliye Bakanı Matthöfer ve beraberinde Alman heyeti dün saat 09.00'da Maliye Bakanı İsmet Sezgin'in başkanlığındaki bir heyetle ilk toplantısını yaptı. Daha sonra üç ayrı gruba ayrılan Türk ve Alman heyetleri görüşmelerini sürdürdüler.

Matthöfer dün saat 11.30'da CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'le görüştü. Ecevit görüşmeden sonra Alman Hükümetinin Türkiye'ye yardım konusunda ciddi bir çaba içinde olduğu izlenimini edindiğini söyledi.

Matthöfer görüşmeden sonra bir gazetecinin "Ne zaman para göndereceksiniz?" yolundaki sorusunu "Zaten parayı vermekteyiz" diye cevapladı.

Öğleden sonra Sezgin' le bir görüşme daha yapan Alman Maliye Bakanı daha sonra Milli Savunma Bakanı Birincioğlu ile görüştü. İki bakanın Türk Silahlı Kuvvetlerine yapılacak ekonomik askeri yardımı görüştükleri bildirildi.

Başbakan Demirel'le saat 18.00'de görüşen Matthöfer yaptığı görüşmeye Turgut Özal yanında Maliye Bakanlığı ve Merkez Bankası yetkilileri de katıldılar. Toplantıdan sonra Başbakan Demirel herhangi bir açıklama yapmadı. Bugün saat 12.00'de yapılacak basın toplantısında görüşmeler hakkında bilgi verilecek.

MATTHÖFER'İN PLANI

Federal Alman Maliye Bakanının Demirel hükümetine üç kademeli bir plan sunduğu öğrenildi. Planda, petrol borçlarının ödenmesi, yeni finansman kaynaklarının bulunması ve ödemeler dengesindeki krediler yerine, ihracat gelirlerinin yer almasının sağlanmasıyla "krizin atlatılması" öngörülüyor.

Hans Matthöfer, hükümet çevreleriyle yaptığı temasları sonucunda bir rapor hazırlayacak. Mart sonlarında da Paris'te OECD'ye geniş bilgi vermek amacıyla tertiplenen konferansa katılacak. Türkiye'ye yapılacak acil ekonomik ve askeri yardım konusu bu konferansta çözülecek.

Federal Alman hükümetine yakın çevreler Türkiye'ye 1980 içinde en az 2 milyar dolarlık bir yardım sağlanacağı ümidinde olduklarını söylüyorlar. Alman hükümetinin bundaki payının 6 70 milyon mark olacağı öne sürülüyor.

Batılı siyasi çevreler Matthöfer'in temaslarından sonra kesinleşecek yardım miktarının yine de Türkiye'nin Yunanistan ile ilişkileri ve Kıbrıs konusunda atacağı somut adıma bağlı olduğunu belirtiyorlar. Matthöfer'in Ankara'daki temasları sırasında Kıbrıs ve Ege sorununun çözümünde somut adım atması yolunda baskıda bulunduğu sanılıyor.

Bir bekçi öldürüldü, bir emniyet amiri ve üç polis vuruldu

HABER MERKEZİ

Mardin'in Nusaybin ilçesinde çarşıda devriye gezen polis ekibine arkadan kimlikleri henüz saptanamayan kişilerce yaylım ateşi açıldı. Açılan ateş sonucu, bekçi Fevzi Deniz vurularak öldü. Polis memuru Şükrü Yiğit ise ağır yaralandı ve Diyarbakır Tıp Fakültesi Numune Hastanesine kaldırıldı.

Vali Özdemir Hanoğlu olaydan sonra 15 kişinin gözaltına alındığını, 20 kişinin de arandığını bildirdi.

SAMSUN'DA

Samsun'da, iki polis karakoluna dün akşam yaylım ateşi açıldı. Bir polis memuru yaralandı.

Yeni ve Çiftlik Polis Karakollarına, dün akşam saat 19.35 sıralarında kimlikleri henüz saptanamayan kişiler tarafından otomatik silahlarla yaylım ateşi açıldı. Yeni Karakola açılan ateş sırasında, karakolda bulunan polis memurlarından Fevzi Şahin vurularak yaralandı. Yaralı polis memuru Fevzi Şahin, Samsun Devlet Hastanesine kaldırılarak tedavi altına alındı. Çiftlik Karakoluna açılan ateş sırasında yaralanan olmadığı ve karakolda hasar meydana geldiği öğrenildi.

HATAY'DA

Hatay Emniyet Müdürlüğü 1. Şubede görevli Emniyet Amiri Ahmet Filiz, dün akşam evinin önünde uğradığı silahlı saldırı sonucu, vurularak ağır yaralandı.

Emniyet Amiri Ahmet Filiz, saat 19.00 sıralarında evinden çıkarken, kimlikleri henüz belirlenemeyen kişiler tarafından yaylım ateşine tutuldu. Tabanca kurşunlarıyla vurularak ağır yaralanan Emniyet Amiri Ahmet Filiz, Adana'ya götürülerek Tıp Fakültesi Numune Hastanesinde tedavi altına alındı.

İZMİR'DE

Hatay Nokta durağı semtindeki İstanbul Bankası, kimliği belirlenemeyen kişilerce bombalandı. Olayda bir yurttaş ellerinden yaralandı.

İstanbul Bankasının tam karşısındaki Garanti Bankası da aynı şekilde bombalandı. Yine Nokta durağında benzin dökülerek yol ateşe verildi ve bir polis otosu silahla tarandı.

Saat 19.30-20.00 sıralarında Hatay Nokta durağındaki İstanbul Bankası önünde büyük bir patlama oldu. Patlamanın ardından çıkan yangında bankanın ön cephesinde büyük ölçüde maddi hasar meydana geldi. Bir yurttaş da ellerinden yaralandı.

Aynı semtte bir grup yola benzin dökerek ateşe vererek trafiğin tıkanmasına neden oldu. Bu arada bir polis otosu da kurşun yağmuruna tutuldu. Olayda ölen ya da yaralanan olmadı.

Öte yandan İstanbul Bankası karşısındaki Garanti Bankası da aynı saatlerde kimliği belirlenemeyen kişilerce bombalandı. Bankanın camları tamamen kırıldı. Yetkililer sokak aralarına kaçışan şüpheli şahısların aranmasına başlandığını söyledi.

Diğer taraftan zaman zaman semtin diğer kesimlerinde de bombalı pankartlar asıldı. Nokta durağı, Şirinyer İşçi Evleri yol kavşağı ve Bornova girişindeki bombalar bomba imha ekiplerince tesirsiz hale getirildi.

Bağımsız İplik-İş Sendikasının Fevzipaşa Bulvarındaki Karadeniz Konfeksiyonda önceki akşam kurşunlanarak ağır yaralanan grev gözcüsü Nusret Korkmaz dün öldü. Olayda yaralanan Durmuş Biçer'in durumunun iyiye gittiği açıklandı. Sendika yetkilileri saldırıyı MHP'li komandoların yaptığını söylediler.

ANKARA'DA

Ankara Tunus Caddesinde Amerikalıların kaldığı bir eve dün akşam saat 19.00'da bomba atıldı. Olayda can kaybı olmadı. Binanın zemin kat camları kırıldı.

Kayaş'ta önceki akşam bir grubun yaptığı gösteri sırasında güvenlik kuvvetleriyle çıkan çatışma üzerine dün semtte yapılan operasyonda uzun menzilli iki silah ele geçirildi ve otuz kişi gözaltına alındı.

Öte yandan Ankara Emniyet Siyasi Şube Müdürlüğü ekipleri yaptıkları seri operasyonlar sonucu Kurtuluş grubundan 4'ü kız 32 kişiyi yakaladılar. Yakalanan kişilerde 17 dinamit lokumu, 4 tabanca, bol miktarda mermi ile fünye ve bubi tuzağının ele geçirildiği açıklandı.

Sokullu semtinde, 150-200 kişilik bir grup yolda lastik yakıp korsan gösteri yaptı. Saat 18.45 sıralarında yolu trafiğe kapatarak gösteri yapan grubu, güvenlik kuvvetleri dağıttı.

Bu arada, saat 17.30 sıralarında Kızılay Atatürk Bulvarında bombalı bir pankart asıldı. Bombalı pankart, bomba uzmanları tarafından patlatılarak tesirsiz hale getirildi.

Keçiören Sanatoryum Caddesi, Çaldağı Sokakta bulunan Ali Aldoğan'a ait yiyecek deposu önceki gün saat 19.00 sıralarında bir grup tarafından yağma edilerek depodan alınan yiyecekler halka dağıtıldı.

UŞAK'TA

Uşak'da duvarlara sol içerikli afişler yapıştıran bir grup kendilerine engel olmak isteyen polis Şaban Erdoğan'a ateş açtı. Saldırı sonucu 5 yerinden ağır şekilde yaralanan polisin sağlık durumunun endişe verici olduğunu kaydeden yetkililer saldırganların yakalanmaları için çalışmaların sürdürüldüğünü bildirdiler.

İZMİT'TE

Kocaeli 2. Ağır Ceza Mahkemesi Başkanı Necmettin Decdeli'nin Rasathane Caddesindeki evi, biri polis dört kişi tarafından önceki gece saat 21.00 sıralarında kurşunlandı.

Emniyet Müdürlüğünden verilen bilgiye göre, olaydan hemen sonra bir otomobil içinde yakalanan Hüseyin Çetin, Ali Ünür, Mehmet Günaydın ve Bekir Kocabaş adlı saldırganlardan Hüseyin Çetin'in Trabzon'un Akçaabat ilçesinde polis olarak görev yaptığı öğrenildi.

ADANA'DA

Narlıca Mahallesi 37. Sokakta bulunan "Elazığlılar Kıraathanesi" önünde duran sol görüşlü Yapı Meslek Lisesi öğrencisi Hasan Aslan üç kişinin silahlı saldırısı sonucunda ağır yaralandı ve hastaneye götürülürken hayatını kaybetti.

Bankalar Caddesi üzerinde bulunan Adana Sanayi Odasının 4. katında bir dolabın içine konan tahrip gücü yüksek bomba saat 13.00 sıralarında patladı. Patlama sonucunda büyük hasar meydana geldi. Çalışanların yemekte olması can kaybını önledi.

Adana'nın çeşitli semtlerinde dün akşam korsan gösteriler yapıldı ve yer yer yollarda lastik yakıldı. Bu arada, Küçükesat alanında bulunan Töbank Şubesine bombalı bir pankart asıldı.

Gösteri yapan gruplar "Tek Yol Devrim" diye slogan attılar ve bazı göstericiler de tabancalarıyla havaya ateş açtılar.

MANİSA'DA

Sarıgöl ilçesinde ÜGD tarafından düzenlenen "Ayran Şöleni"ne katılmaktan dönen komandolara önceki gece saat 23.00 sıralarında ateş açıldı. Yolda pusu kuran kişilerin açtığı ateş sonucu Halil Erol isimli komando ağır yaralanarak Ege Üniversitesi Hastanesine kaldırıldı. Olayla ilgili oldukları iddia edilen Yıldırım Özyıldız, Nebi Gümüş ve Ali Dündar isimli kişiler gözaltına alındı.

İSKENDERUN'DA

Arsus Bucağı Höyük köyünde köy ilkokul öğretmen lojmanını saat 21.00'de basan maskeli ve silahlı beş kişi Adnan Soğukpınar, Aysel Soğukpınar, Ayten Soğukpınar, Elif Soğukpınar ve Türkan Özdemir isimli öğretmenlerin 12 adet bileziğini gasbettiler.

KONYA'DA

Konya Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademisi Başkan Yardımcılarından Doç. Dr. Bekir Kılıçoğlu dövülerek yaralandı. Evine gitmekte olan Kılıçoğlu'na saldıran dört kişi olaydan sonra kaçtı.

KAYSERİ'DE

Kayseri'de dün gece kimliği bilinmeyen şahıslar tarafından Kayseri Ticaret Odası ve Ardıncık'ta Gönül Çayevine bomba atıldı.

İstasyon Caddesinde ise Ali Çöpür isimli bir kişinin evi önceki gece silahla tarandı. Olayda can kaybı olmadı.

KÜTAHYA'DA

Kütahya'da Halkın Kurtuluşu grubuna mensup beş kişi yakalandı.

Kütahya Valisi Feridun Gültekin'den alınan bilgiye göre, çeşitli tarihlerde duvarlara yazı yazmak, gizli örgüt kurmak, yasak yayın bulundurmak, izinsiz bildiri dağıtmak suçundan aranan Halkın Kurtuluşu grubuna mensup altı kişiden beşi yakalandı.

İSTANBUL'DA

İstanbul'un çeşitli semtlerindeki bazı işyerlerine ve bazı banka şubelerine patlayıcı madde atıldı, bazı işyerlerine bomba süsü verilmiş paketlerin bağlı olduğu pankartlar asıldı.

Patlayıcı maddeler dün Lassa Kartal Lastik Satış Bayisine ve Sanayi Mahallesi İş Bankası Şubesine atıldı. Bombalı pankartlar da Kadıköy, Üsküdar, Sanayi Mahallesi, Fatih, Beşiktaş ve Saraçhane'deki bazı işyerleri ve banka şubelerine asıldı.

Aşıyan'da, bakkallara içki dağıtan Tekel'e ait kamyonun saat 17.00 sıralarında yolunu kesen silahlı üç soyguncu, tehditle şoförden yaklaşık 20 bin lira alarak kaçtılar.

Hırsız komandolar yakalandı

ANKARA(THA)

Ankara Emniyet 2. Şube Hırsızlık Masası dedektifleri, konfeksiyon ve tuhafiye mağazalarının kapı kilitlerini kırarak sovan Faruk Gökçay, Recep Kaşıkçı isimli komandoları yakaladı. Toplam bir milyonluk malı sekiz mağazadan alan komandoların suç ortağı olan üçüncü kişinin de arandığı öğrenildi.

Türk-İş, kıdem tazminatlarının sınırlandırılmasına karşı çıkıyor

ANKARA(THA)

Türk-İş'in kıdem tazminatlarının sınırlandırılmasını öngören yasa tasarısına karşı çıkacağı bildirildi.

Türk-İş Genel Sekreteri Sadık Şide, "İşçi haklarından geriye dönüşe ve bu tür girişimlere kesinlikle izin vermeyeceğiz " diyerek "Parlamentonun işçi kitlesinin büyük tepki göstereceği açık olan böyle bir teklifi yasalaştırmayı göze alamayacağı" görüşünü savundu.

Önümüzdeki günlerde Bakanlar Kurulu gündemine gelmesi beklenen Çalışma Bakanlığı tarafından hazırlanan ve işçi kıdem tazminatları tavanını, memur emekli ikramiyeleri ile eşitlemeyi amaçlayan tasarıyla ilgili olarak THA muhabirine görüşlerini açıklayan Şide şöyle dedi:

"Konu, 20 Şubat 1980 günü toplanacak olan Türk-İş Genel Yönetim Kurulunda da görüşülecektir. Biz de kıdem tazminatlarına ilişkin bir taslak hazırlayıp ilgili mercilere sunduk, bunun sonucunu bekliyoruz. Bakanlığın hazırladığı tasarıyı ise hiç bir şekilde kabul etmiyoruz. Biz işçi haklarından geriye dönüşe kesinlikle razı değiliz ve Bakanlığın bu tür girişimlerine kesinlikle izin vermeyeceğiz."

Tasarının Meclis gündemine alınsa bile yasalaşma şansı bulunmadığını da belirten Şide, "Herhalde ülkenin içinde bulunduğu mevcut koşullarda parlamento, işçi kitlesinin büyük tepki göstereceği açık olan böyle bir teklifi yasalaştırmayı göze alamayacaktır" görüşünü savundu.

BAŞSAĞLIĞI

İlköğretim eski müdürü Töb-Der Başkanı birlik, barış ve özgürlüğün kararlı savunucusu devrimci yurtsever öğretmen değerli insan öğretmen

İSMET ÇEKEN

faşist canilerce katledildi.

Anısı önünde saygı ile eğilir, ailesine ve yakınlarına başsağlığı dileriz.

TİKP Kırıkhan İlçe Örgütü

İşgalin bilançosu

(Baştarafı 1. sayfada)

artık imkansız hale gelmiş, Rusya'nın Batıda geliştirmek istediği yumuşama önemli bir darbe yemiştir. Öte yandan bir Üçüncü Dünya ülkesine saldırı, Rusya'nın "doğal müttefik" görüntüsünü sarsmış, Üçüncü Dünyada Rusya'ya karşı direnme tutumunu geliştirmiştir. Batının önlemlerinin yaratacağı büyük ekonomik zorluklar, önümüzdeki dönem, Doğu Avrupa ülkelerinde Moskova'nın denetimine kafa tutmaya neden olacak etkenleri de geliştirecektir. "Avrupa Komünizmi"ni savunan bazı partiler ve hatta Castro bile Afganistan'ın işgalini pek iyi karşılamamışlardır. Özetleyecek olursak, Sovyetler Birliği Afganistan'a girmekle, kendisine karşı dünya çapında bir barış cephesinin kurulmasını da hızlandırmıştır. Bu kadar önemli bir kayıp, işgalle sağlanan kazancı silmiş olmaktadır.

Nuri Eren'in yazısı, Rusya'nın kayıp hanesini incelemektedir. Bir bilanço yapabilmek için kuşkusuz Moskova'nın elde ettiklerinin de bir dökümü yapılmalıdır. Moskova yöneticileri işgale kalkışmadan önce her halde çok ince ve dikkatli bir hesap yapmışlar ve kanımızca bütün bu kayıpları göze alarak saldırıya geçmişlerdir. İşgale karşı dünya çapında ortaya çıkan tepki, sanmıyoruz ki Moskova'nın hesapladığından daha büyük sayılabilsin.

Moskova'nın kazançlarının dökümünü de biz yapmak istiyoruz: Dünyanın efendisi olmak için taarruza geçen Moskova'nın toplam stratejisinde Afganistan çok önemli bir yeri işgal etmektedir. Sovyetler Birliği, gelmiş Pakistan sınırına dayanmış ve Hint Okyanusuna 400 kilometre yaklaşmıştır. Artık Rus savaş uçakları Basra Körfezine ve Hürmüz Boğazına güçlü saldırılar yapabilecektir. Gene Sovyetler Birliği, Pakistan ve İran'da azınlık milliyetleri kışkırtarak büyük milli boğazlaşmalar yaratabilmek konusunda da önemli imkanlar sağlamıştır. Özetleyecek olursak, Sovyetler Birliği Uzakdoğu ve Batı ile Ortadoğu'yu birbirine bağlayan son derece önemli denizyollarını ve petrol musluğunu denetim altına almak için yapacağı zorunlu hamle açısından gene zorunlu olan bir hazırlığı başarıyla yapmıştır.

Afganistan'ı işgal, bütün kayıplara rağmen, son tahlilde terazinin Sovyetler Birliği kefesini ağırlaştırmıştır, güç dengesinin Moskova yararına bozulmasına hizmet etmiştir.

Kaldı ki, Moskovalı yöneticiler, Afganistan'ı işgal etmekle etmemek arasında bir seçimde bulunmak özgürlüğüne de sahip değillerdir. Ekonomisini askerileştirmiş ve bütün geleceğini askeri yayılmaya bağlamış olan Sovyetler Birliği, tıpkı Hitler gibi saldırmak zorundadır. Onun için saldırıdan vazgeçmek diye bir seçenek yoktur. Onun karar özgürlüğü, nihayet saldırının zamanı ile sınırlıdır. Bu açıdan bakılınca zamanlama da yerindedir.

Rusya, uçaklarını ve tanklarını harekete geçirirken, İran'ın cephesinin ABD'ye dönük olduğu anı iyi bir fırsat olarak yakalamıştır. Öte yandan ABD, Filistin ve Arap gerçeğini kabul etmekte hâlâ akılsız bir duraksama içindedir. Batı ülkeleri, kendilerini yumuşama uykusunun kollarına bırakmışlardır ve Sovyetler Birliği'nin böyle bir saldırısını hiç beklemedikleri için herhangi bir tepki üzerinde de anlaşmış değillerdir. Rusya'ya çok önemli üstünlükler sağlayan bu koşulların ilerde bu kadar elverişli olmayacağı da açıktır.

Afganistan işgalinin bilançosunda Moskova'nın aktifi ağır basıyor. Sovyetler Birliği'nin önümüzdeki birkaç yılda önemli hamleler yapmak zorunluluğu ile yüzyüze bulunduğunu, yani acelesi olduğunu da hesaba katarsak, eylem, saldırgan açısından zamanındadır. Ama bütün bunlar, saldırganı kaçınılmaz sonuna ilerlemekten kurtaramıyor. Rusya elbette, savaşa göre hazırlanmış ekonomisinin çöküşünü kabul etmek yerine, kumara kalkacak, maceraya girişecektir. Kumar başlamıştır bile.

Yarın Moskova'nın acelesi üzerinde duracağız.

açıkça — DOĞAN YURDAKUL

Milli Güvenlik...

(Baştarafı 8. sayfada)

didi altında olan bir ülkede gençlere yurt savunması öğretilmesine ateşli bir şekilde karşısınız.

Ama Rusya'daki militarizme, Çarlık Rusyasının hayallerini dile getiren nutuklara karşı daha bir satır yazdığınızı görmedik. Taraki'nin Afgan ordusunun subaylarına Brejnev'in nutuklarıyla ve kitaplarıyla eğitim yaptırdığına dair tek kelime ettiğinizi işitmedik.

Sizin Türkiye'nin savunmasını güçlendirmesine karşı çıkışınıza baktıkça, sabah akşam, "Amerikan tehlikesi var" diye bağırmanızın ciddiyetine de kimse inanmaz.

Madem milli güvenlik derslerine bu kadar karşıydınız, bu yönetmeliğin çıkarıldığı 1947' de, değişikliğe uğradığı 1968'de aklınız neredeydi? 33 yıldır anarşiyi teşvik etmiyordu da, bugün nasıl birden bire teşvik eder oldu?

Akılları o zaman da yerindeydi, şimdi de yerinde. Değişiklik, şimdi Brejnev'in yolunu açmaya çalışmalarında.

Ama unutulmasın ki, bugün Berlin harabelerinin dibinde intihara, Hiroşima yıkıntıları arasında kül olmaya hazırlanan, Brejnev'in ta kendisidir.

Aydınlık
BAYAŞ Basın-Yayın A.Ş. adına sahibi ve Genel Yönetmeni, ORAL ÇALIŞLAR

Yazışleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S. AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O. GÜRHAN ERTÜR
Ankara Temsilcisi: DOĞAN YURDAKUL

Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu - İstanbul
Tel: 26 52 44 – 26 61 78
İdare Tel: 26 54 37
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri
Baskı: İst. GÜNTUR
Dağıtım: GAMEDA

BÜROLAR
ANKARA: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay Tel: 25 38 69 □ İZMİR: Özgüler İşhanı, 452. Sok. 25/3, Konak Tel: 13 10 90 – 25 25 54 □ ADANA: Atatürk Cad.113. Sok. Sefer İşhanı Kat: 3 No:16 Tel: 103 42 □ TRABZON: Cumhuriyet Mah. Kasım Sok. 27/10 Tel: 39 00 □ DİYARBAKIR: Beyazıt İşhanı, Kat: 3, No: 30, Dörtyol Tel: 3857

YURTDIŞI BÜROLARI
ALMANYA: Burgstr. 78 6 Frankfurt /M 60 Tel: 0611 437 595
FRANSA: 95 Rue de la Jonguiere, 75017 Paris
BELÇİKA: 188 rue Josaphat, 1030 Bruxelles Tel: 64 72 120
İSVEÇ: Görgün, Duvgrand 5/A, 1 tr. 17236 Sundbyberg, Tel: 08/296 628
HOLLANDA: Bildstr. 53, Utrecht
İSVİÇRE: Ch. des Cotes I 1020 Renens Tel: 34 21 72

ABONE ÜCRETLERİ
Yurtiçi: 3 aylık 900 TL. 6 aylık 1800 TL. 1 yıllık 3600 TL.
Yurtdışı: 3 aylık 1125 TL. 6 aylık 2250 TL. 1 yıllık 4500 TL.
NOT: Yurtdışı abone ücretine gönderilen ülkeye göre uçak postası ücreti eklenir.

İLAN TARİFESİ
2.4.6. sayfalar (Sütun/snt) 250 TL □ 3.5.7. sayfalar (Sütun/snt) 300 TL □ 8. sayfa (Sütun/snt.) 400 TL □ 8. sayfa renkli (Sütun/snt.) 500 TL □ Yayın ilanı (Sütun/snt.) 100 TL □ Doğum, Evlenme, Ölüm (5 sütun/snt.) 500 TL □ Küçük İlanlar (Kelimesi) 10 TL

Aydınlık
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

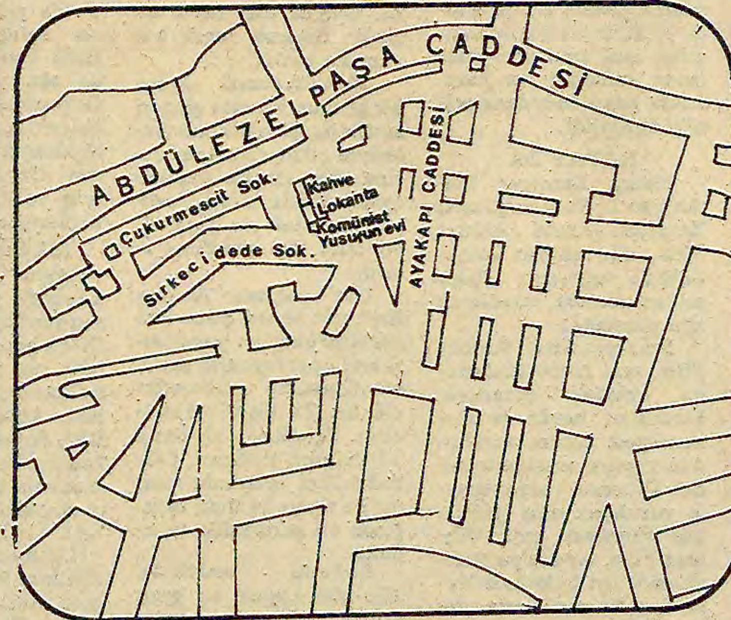
Mafia ile sahte solun el ele verdiği bölge:
BALAT-FENER

KUMARHANE İŞLETEN DEV-SOLCULAR

Fener'deki Türkiye İşçi Köylü Partisi Temsilciliğine saldıran Dev-Solculardan biri. Yaşının küçüklüğü yüzünden okunuyor. Önünde üç yol var: Biri düzelip yurduna ve halkına bağlı dürüst bir insan olmak. İkincisi, kabadayılar arasına karışıp giderek yeraltı alemine dalmak. Üçüncüsü Dev-Solcu teröristlerin arasında kasarlanmak.

Kurtuluş grubunun Küçükmustafapaşa semtindeki üs bölgesi

- **Dev-Solcular CHP Fener Temsilciliğinde üsleniyorlar**
- **Fener-Balat bölgesinde egemen olmak isteyen her grup, esrarkeşleri yanına çekmeye çalıştı**
- **Küçük çocuklardan çete oluşturan Kurtuluşçular rakiplerini bu çocuklarla izletip dövdürüyorlar**

Ardiyeler, Mafianın kaçak eşya depoları, irili ufaklı kumarhaneler ve yoksul halkın içiçe yaşadığı Balat Fener bölgesi İstanbul'daki bir başka kurtarılmış bölge. Haliç'in İstanbul kesiminde kalan bu bölgede tarih boyunca karanlık işler çevrilmiş. Kaçakçılar, esrarkeşler, kumarhane sahipleri gizli işlerini kozmopolit yapıdan yararlanarak sürdürebilmişlerdir. Çoğunlukla yoksul insanlardan oluşan semtin çocuklarını da kendi işlerine bulaştırmayı başarmışlar.

Semt halkının başlıca sorunlarından birisi de bu olmuş.

Halkın önemli dertlerinin bulunduğu, devlet elinin ise uzanmadığı böylesine müsait bir bölge olur da bizim sahte solcular boş durur mu? Hemen bölgeye el atmaya kalkmışlar. Bölgede daha önceden var olan MHP'liler de cabası

Ama sahte solcular bu bölgeye girerken biraz değişik yöntemler kullanmışlar. Semtte hakimiyet kurmanın biricik yolu, kumarhane sahipleri ile, mafiacılarla, esrarkeşlerle, kapkaççılarla iyi geçinmek. Bu tür karanlık işleri çevirenlerin arayıp bulamadığı da tam böyle gruplar. Yani astığı astık, kestiği kestik. Sahte solcular ve mafiacılar hemen birbirine ısınıvermişler. Öyle ki bir süre sonra iki kesimi birbirinden ayırdetmek olanaksız hale gelmiş. Mafiacıların bir kısmı Dev-Solcu, Kurtuluşçu olurken, Dev-Solcular, Kurtuluşçular da kumarhane işletmeye, esrar satmaya, kaçakçılık yapmaya başlamışlar. Tabii semtin haracı da bunların cebine akmaya başlamış.

KUMARHANELER VE DEV—SOL

Dev-Solcular Fener'de çok sayıda kumarhane işleten Topal Metin ile Haliç Kumarhanesinin sahibi Güneri'ye dayanıyorlar. Eskiden Haliçsporun yöneticiliğini yapan Güneri'nin Dev-Solculardan önce MHP'lilerle iyi geçindiği ve bunları barındırdığı biliniyor.

Dev-Solcular bu iki kumarhaneden geçimlerini sağlıyorlar ve sabah akşam buralarda kumar oynuyorlar. Kumar parasını ise çevredeki esnaftan topluyorlar. Toplanan haracın adı: "Dev-Sol'a yardım". Hem bu yardım makbuz karşılığında toplanıyor. Kumar masasında kaybedip, para topladıktan sonra tekrar kumara devam edenler bile görülüyor.

SAHTE SOLCULAR SEMTE GİRİYOR

Semtteki kanun dışı işleri yürütenler önceleri MHP ile çalışıyorlardı. Sahte solcular semte yerleşmeye başladıkları sırada MHP'li zannettikleri kişileri sıra ile çevirip dövüyorlardı. Zamanla esrarkeşlerden ve kabadıyılardan belirli bir grubu etraflarında topladılar. Böylelikle Fener ve Balat'ta Dev-Sol hakimiyet kurdu.

Kurtuluşçular ise önceleri Nişanca'da Cabbar'ın kahvehanesinde üsleniyorlardı. Ancak Akıncıların burayı üst üste bombalamalarından sonra rahatları kaçtı. Yaz aylarında askeri birliklerin Yavuz Selim İlkokulunu kışla haline getirmeleri ile bu semtten ayrıldılar. Küçükmustafapaşa semtine yerleşerek sabıkalı hırsızları, kapkaççıları ve esrarkeşleri çevrelerinde topladılar. Küçükmustafapaşa da kısa zamanda Dev-Solculardan daha kalabalık bir grup oluşturdular. En önemli barınak noktaları "Komünist Y." nin evi oldu.

SEN BU BIYIKLARI KESTİR

Fener ve Balat civarındaki kumarhane ve kahvehanelere yerleşen, Dev-Solcular bir süre sonra kimlik kontrolu yapmaya, geceleri kalabalık gruplar halinde sokaklarda dolaşmaya başladılar. İnsanlar evlerinden çıkmaz hale geldi. Kahvehanelerde kendilerinden başka kimse oturamıyordu.

Bir gün taşradan gelen bir köylü akrabalarını aramak için Fener otobüs durağının karşısındaki Süleyman'ın kahvehanesine girdi. Arkadan da Dev-Solcu 7-8 kişi içeriye damladı. Köylünün yanına yaklaşarak "Senin bıyıkların faşistlerinkine benziyor" diyerek saldırmaya hazırlandılar. Cengiz Kara adlı şahıs, çevredekilerden bir makas istedi. Köylü neye uğradığını şaşırdı. Ancak kahvehanede oturanların tepkisi sayesinde köylünün bıyıklarını kesmekten vazgeçtiler. "Bıyığını kestir, bir daha da görmeyelim" diyerek postasını attıktan sonra vatandaşı serbest bıraktılar.

Koskoca semtte bu türden çok sayıda olay meydana geldi. Ancak vatandaşların şikayetleri hiç bir sonuç vermiyordu. Çünkü...

DEV—SOLCULARI KORUYAN KARAKOL

Dev-Solcuların baskısına karşı halk çaresizdi. Çünkü saldırganları şikayet için gittikleri karakolda bazı polislerin Dev-Solcularla karşılıklı sohbet ettiklerini görüyorlardı. Dev-Solcular kumarhane sahipleri aracılığı ile polisle iyi ilişkiler kurmuşlardı. Dev-Solcuları koruyan kumarhaneler ile kumarhane işleten Dev-Solcular işlerini pürüzsüz yürütebilmek için karakolu 'görmek' zorundaydılar. İşte bu nedenle semtteki Dev-Solculara da kimse dokunamıyordu. Balat'ta kumarhane işleten Ayı Yaşar açık açık, "Komisere haftada 500 lira veriyorum. Nasıl dokunabilir?" diye caka

(Devamı sa. 7 sü. 3'de)

YARIN:
İstanbul'un ilk "Kurtarılmış Bölgesi" 1 Mayıs

açıkça

DOĞAN YURDAKUL

Milli güvenlik dersleri

2 Şubat 1980, Resmi Gazete: "...Milli güvenlik bilgisi derslerinin okutulması için hazırlanan bu yönetmeliğin amacı: a) Türkiye Cumhuriyetini her türlü koşullar altında her çeşit saldırıya karşı daima artan bir kudret ve kuvvetle korumak ve yüceltmek için Türk gençliğinin bilinçte doğal olarak bulunan milli güvenlik bilincini topyekûn harbin isteklerine göre pekiştirmek..."

5 Şubat 1980, Mümtaz Soysal: "Küçücük çocukları kafalarına başkaca pek az şey sokuşturup körpe duygularını inceliklerle işlemeden, uygun adım marş komutuyla trampet ve marş seslerine taktınız mı, gidemeyeceğiniz yer yoktur. Ama, böyle yolların sonu hep Berlin harabeleri dibinde intihar etmeye ya da Hiroşima yıkıntıları arasında kül olmaya varır."

6 Şubat 1980 Ali Sirmen: "Türk gencinin eline silahın bazı çevrelerce böylesine kolay bir şekilde tutuşturulabilmesindeki psikolojik neden, bu gençlerin çocukluktan başlayarak silaha, korunmasız kaba kuvvete çözmeye ve askersel operasyonlara olan tutkusu bir ölçüde. Bu gerçek uzmanlarınca yazıldı söylendi. Gençlerimizdeki bu tutkuyu hafifletecek yerde artırmaya çalışmak, sorunlarımızı azaltmayıp, çoğaltacaktır."

* * *

Neymiş efendim?

Milli güvenlik derslerinin yerine ekonomi dersleri konulmalıymış. Aynen silah yapmayalım, kreş yapalım demelerine benziyor.

Sanki ikisi birbirinin zıddı. Sanki ekonomi derslerinin konmasına engel olan tek şey milli güvenlik dersleri.

Onu da koy. Ekonomi dersinin eksik olması, milli güvenliğin kaldırılmasını mı gerektiriyor?

Geç efendim, geç. Bunların hepsi bahane. Amaç Rusya'ya kolayca teslim olmamızın sağlanması.

Neymiş efendim?

Okullarda silah eğitimi gösterilmesi anarşiyi teşvik edermiş.

Vay canına!

Rusya'nın, Bulgaristan'ın Türkiye'ye silah sokmasının hiç sakıncası yok, anarşiyle ilgisi yok. Mardin Dağlarındaki mağaralara roket yerleştirilmesinin hiç sakıncası yok, anarşiyle ilgisi yok. Ama gençlere yurt savunması öğretilmesi, milli güvenlik bilinci için silah eğitimi yapılması anarşiyi körüklüyor.

Geç efendim, geç. Onların karşı olduğu şey anarşi değil, yönetmelikte yazan topyekûn harbin gereklerine göre hazırlanma isteği.

Neymiş efendim?

Bu yolun sonu Berlin harabelerinin dibinde intihar etmek, ya da Hiroşima yıkıntıları arasında kül olmakmış.

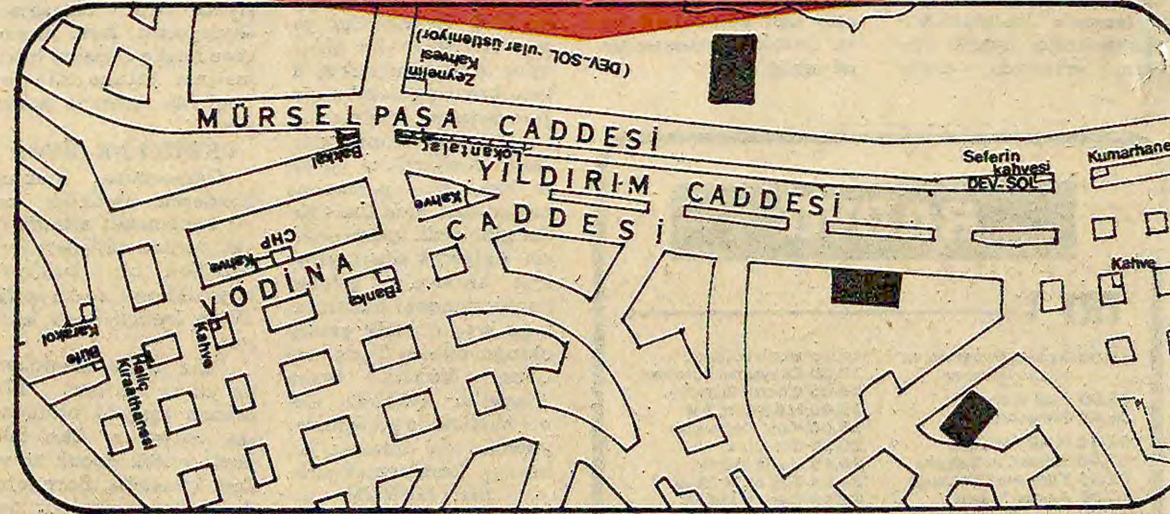
Hoppala!

Gören, duyan da Türkiye'nin Hitler faşistleri gibi, Japon militaristleri gibi dünyayı istila etmeye hazırlandığını sanacak.

Türkiye gibi ezilen, emperyalizmin istila teh-

(Devamı say. 7 sü. 9'da)

Dev-Sol'un Balat ve Fener'deki üs bölgeleri

EN HASSAS NOKTALAR GECEKONDU MAHALLELERİ

Bir tür özel savaşın içindeyiz.

Sovyet istilacılarıyla Afgan direniş kuvvetlerinin savaşı, nasıl bir dünya savaşının ilk kıvılcımı olarak ele alınabilirse, bir kaç yıldır ülkemizde sürdürülen anarşi de özel bir tür savaş olarak düşünülebilir.

Anarşi'nin bir odağını oluşturan Moskovacı sahte sol, açıkça yurdumuzun birliğine ve güvenliğine savaş açmış, yıkıcılığı körüklemektedir. Bu saldırının hedefi, doğrudan doğruya emekçi halk ve yurdun tüm milli güçleridir. Diğer odak, MHP de demokrasiyi yıkmayı amaçlamakta, sürekli gerginliği tırmandırmaya çalışmaktadır. Bu iki odağın halka karşı faaliyetleri ve kendi aralarındaki kapışma, geçtiğimiz yıl 2 bin kadar yurttaşımızın hayatına mal olmuştur.

Anarşi tüm yurt sathında sürüyor. Belli hassas noktalar ise, Alevi-Sünni çatışması olan il ve ilçe merkezleri, aşiret çatışmalarının olduğu bölgeler, potansiyel olarak tüm Doğu bölgesi, bazı devlet daireleri ve okullar, öğrenci yurtları ve öğrenci semtleri olarak sayılabilir. Ancak tüm bu bölgelerdeki kargaşa unsurlarını kapsayan büyük şehir gecekondu mahalleleri en hassas yerlerdir.

Yurdumuzdaki ekonomik bunalım, anarşının nedenlerinden biridir. Ancak herkesçe bilindiği gibi, anarşi işsizlik ve pahalılık bunalımının kendiliğinden yarattığı bir kaos şeklinde değil; bilinçli, planlı bir terör biçiminde yansımaktadır. Görünen gerçek, başta Sovyetler Birliği ve TKP olmak üzere, sahte sol ve MHP'nin ekonomik bunalımdan yararlandığıdır.

Ekonomik bunalım bugün en çok dar gelirli kesimlerle, işsizleri etkiliyor. Sahte sol örgütlerin yapısı bu bakımdan ilginçtir. Gecekondu bölgelerinde işsiz ve aç yaşayan gençler bu fraksiyonların tabanını, memur ve aydın kökenli gençler ise bunların üst kademelerini oluşturmaktadır.

"Kurtarılmış bölgeler" denilen, işgal altındaki mahalleler işte bu yapıdan ve bu siyasal amaçlardan kaynaklanıyor. Alevi-Sünni çatışmasının en üst düzeye vardığı yerler dışında, bu bölgelerin birçoğunda halk, işgalci ve zorba gruplara karşı mücadele isteği içindedir.

Bu mücadele nasıl verilecektir? Bu konuda devletin ve halkın üzerine düşen görevler vardır. Bu görevlerin çerçevesi genel olarak bellidir ve sık sık tekrarlanmaktadır. Ancak bunlar yerine getirilmedikçe, son İzmir ve İstanbul olaylarında olduğu gibi sorunun önemi gittikçe büyümektedir.

Bir bölgede yapılacak ilk temel iş, halkı birleştirmeye çalışmak olmalıdır. Devlet güçlerinin anarşiyle ilişkili unsurlardan temizlenmesi ve devlet güçleriyle halkın birbirine desteğinin sağlanması önemli noktalardır.

"Kurtarılmış bölge" denilen yerler genellikle ikiye ayrılmaktadır. Birincisi haraç ve çatışma bölgeleridir, ikincisi ise doğrudan doğruya egemenlik bölgeleri.

Yarın:
Nasıl mücadele edilebilir?

TV'de HABER YORUM MAGAZİN

19.00 HABERLER

19.05 GÖKYÜZÜ PRENSLERİ

Dizinin son bölümünü izleyeceğiz.

19.30 ANADOLU'YA

Yetkililer ve üreticiler Türkiyedeki tavukçuluğu, tavukçuluktaki gelişmeleri ve bu konudaki ana sorunları tartışacaklar.

20.00 HABERLER

20.35 UYKUDAN ÖNCE

Ergun Uçucu çocuklarla söyleşecek.

20.45 TÜRK SANAT MÜZİĞİ

İzmir Televizyonundan Ersoy Uğur'un hazırladığı programda İnci Çayırlı şu şarkıları okuyacak: "Aşkınla yanıp ağladığım günleri an sen, Baharı okşuyor ellerim, Aşkın o sihirli elini hisseder gibiyim. Güzel bir göz beni attı o derin sevdaya, Sana bilmem ki neden hiç doyamam. Dün gece saz meclisine neden geç geldin."

20.10 TV'DE SİNEMA

NEW YORK'TA BİR PAZAR

22.45 HABERLER

TRT çalışanların parasını ödemiyor

TRT yetkilileri para bulamadıkları gerekçesiyle yapacakları ödemeleri durdurduklarını açıkladılar. Kurumun büyük oranda borçlu olduğunu belirten yetkililer ay başında da maaşların ödenmesinde zorluklarla karşılaşabileceklerini söylüyorlar.

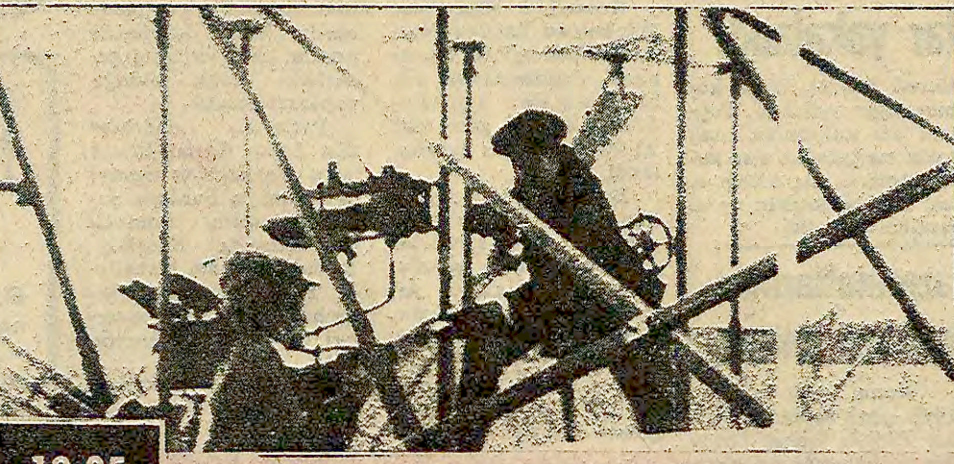
Kurum çalışanları ise yetkililerin açıklamalarını yeterli ve inandırıcı bulmadıklarını belirterek her gün yüzbinlerce liralık reklam geliri olan TRT'nin parasızlıktan bahsetmesini anlamlı bulduklarını söylediler. PTT'nin kasasında televizyon ve radyo vergileri yatarken, TRT'nin borcumuz çok diyerek zaten sıkıntı çeken memurların maaşlarını ödeyemeyeceğini açıklaması kurum dışında da tepkiyle karşılandı.

19.30

Anadolu'ya

Profesör Mahmut Akkılıç, Et Balık Kurumu eski Genel Müdürü Muammer Birol, Ankara Yığılca yöresinden üreticiler, yetiştiriciler, kooperatif ve şirket üyeleri ile Yığılca Orman İşletmesi yetkilisinin katıldığı programda, Türkiye'deki tavukçuluk tartışılacak. Tavukçuluğun gelişmesi ve tavukçuluğun ana sorunlarının üzerinde durulduğu programı Orhan Gizli ve Erdal Soyluer birlikte hazırladılar.

19.05

"Gökyüzü prensleri"

İlgiyle izlenen sürekli filmin bugün yayınlanacak 14. ve son bölümünde gökte büyük yarışı izleyeceğiz.

Gazetecilerin izlediği büyük yarışta daha önce hasar gördüğü için yarışa katılması sürprizle karşılanan Blerio ekibinin aracı Duvr falezleri üzerinde görünür. Büyük bir başarı kazanılmıştır.

21.10 TV' de sinema **New York'ta bir pazar**

Yönetmen: Peter Tewksbory
Oyuncular: Jane Fonda, Cliff Robertson, Rod Taylor, Robert Culp

Ünlü oyuncuların rol aldığı film taşra büyük şehir çelişkisini işliyor.

Amerika'da bir taşra kasabasında oturan Kay (Jane Fonda) New York'ta oturan ağabeyinin yanına gelir. Kapalı bir çevrede yetişen genç kız New York'taki yaşıtlarının serbest hareketleri karşısında büyük bir şaşkınlığa düşer. Bu derece serbestlik Kay'ı kızdırmaktadır. Tesadüfler onun karşısına Stanley'i çıkarır.